

Πρεσβεία της Ελλάδος στο Λονδίνο
Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων

ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ ΣΤΟ ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ 2022

Συντάκτες:

Γεράσιμος Λαζαρήs, Γενικός Σύμβουλος ΟΕΥ Β΄

Γεωργία Βελέντζα, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄

Αικατερίνη Τσουνάκου, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄

Λονδίνο, Οκτώβριος 2022

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

A. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	5
A.1 Γενικά Χαρακτηριστικά Χώρας	5
A.2 Δημογραφικά Στοιχεία	6
A.3 Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη Αγοράς	7
B. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	10
B.1 Θεσμικό πλαίσιο	10
B.1.1 Νομικές Μορφές Εταιρειών	10
B.1.2 Διαδικασία ίδρυσης εταιρίας	13
B.1.3 Καθεστώς αδειοδοτήσεων	13
B.1.4 Σήμανση / πιστοποίηση προϊόντων (ετικέτες, πιστοποιήσεις)	14
B.1.5 Τιμολόγηση	17
B.1.6 Τελωνειακή νομοθεσία (Διαδικασία – Αρχές) Νέο Δασμολόγιο	17
B.1.7 Διαδικασίες εισαγωγής / περιορισμοί εισαγωγών	19
B.1.8 Εξασφάλιση πιστώσεων	35
B.1.9 Καθεστώς ιδιοκτησίας	37
B.1.10 Εργασιακό καθεστώς	38
B.2 Στρατηγική Εισόδου στην Αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου	40
B.2.1 Συνεργασία με Αντιπροσώπους/διανομείς	40
B.2.2 Δημιουργία θυγατρικής/υποκαταστήματος/αντιπροσωπίας/κοινοπραξίας	41
B.2.3 Δίκτυα Διανομής	43
B.2.4 Προώθηση – Διαφήμιση	43
B.2.5 Πρακτικές οδηγίες	47
B.3 Καταναλωτικά Πρότυπα	47
B.3.1 Βαθμός Επέκτασης Ηλεκτρονικού Εμπορίου	47

B.3.2 Χαρακτηριστικά νοικοκυριών, συνήθειες, τάσεις, προτιμήσεις	50
B.4 Βιομηχανική Ιδιοκτησία	54
B.4.1 Τι ισχύει για υφιστάμενα δικαιώματα μετά την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ.....	55
B.4.2 Κατοχύρωση νέων δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας στο Ηνωμένο Βασίλειο ..	56
B.4.5 Ανάλωση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας - Παράλληλες εισαγωγές	59
B.4.6 Άμυνα σε περίπτωση καταπάτησης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας	59
Γ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ - ΔΑΣΜΟΛΟΓΗΣΗ	60
Γ.1 Συμφωνίες αποφυγής διπλής φορολογίας	60
Γ.2 Φορολογία Φυσικών προσώπων	60
Γ.3 Φορολόγηση Επιχειρήσεων	62
Γ.4 Ειδικότεροι φόροι	63
Γ.5. Δασμοί - Δασμολόγιο	63
Γ.6 Ειδικές Οικονομικές ζώνες (FTZ).....	63
Δ. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	65
Δ.1 Αναπτυξιακός Νόμος - Κίνητρα Επενδύσεων	65
Δ.2 Καθεστώς Ιδιωτικοποιήσεων.....	67
Δ.3 Πιστοληπτική ικανότητα χώρας – Κίνδυνοι/ προοπτικές	67
Δ.3.1 Πιστοληπτική ικανότητα Ηνωμένου Βασιλείου.....	67
Δ.3.2 Κίνδυνοι/ προοπτικές	67
Ε. ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ - ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ	69
ΣΤ. ΚΛΑΔΟΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ.....	70
Ζ. ΧΡΗΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	73
Ζ.1 Ελληνικές Αρχές – Ελληνική Κοινότητα	73
Ζ.2 Βρετανικά Οικονομικά Υπουργεία, Υπηρεσίες και Ανεξάρτητες Αρχές	74
Ζ.3 Εμπορικά & Βιομηχανικά Επιμελητήρια.....	76

Z.4 Τράπεζες.....	77
Z.5 Άλλοι οικονομικοί φορείς.....	77
Z.6 Διοργανωτές Εκθέσεων.....	78
Z.7 Ξενοδοχεία στο Λονδίνο.....	78
Z.8 Διπλωματικές Αποστολές.....	79
Z.9 Βρετανικά ΜΜΕ.....	79

A. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

A.1 Γενικά Χαρακτηριστικά Χώρας

Το Ηνωμένο Βασίλειο είναι νησιωτική χώρα που βρίσκεται στη βορειοδυτική ακτή της ηπειρωτικής Ευρώπης και αποτελείται από τις αποκεντρωμένες διοικήσεις Αγγλίας, Ουαλίας, Σκωτίας και Βόρειας Ιρλανδίας. Οι τρεις πρώτες συνιστούν τη Μεγάλη Βρετανία. Η ονομασία Βρετανία πάντως, αναφέρεται στο Ηνωμένο Βασίλειο ως σύνολο.

Πρωτεύουσα είναι το Λονδίνο, από τα κορυφαία εμπορικά, οικονομικά και πολιτιστικά κέντρα του κόσμου. Άλλες μεγάλες πόλεις στην Αγγλία είναι το Μπέρμιγχαμ, το Λίβερπουλ και το Μάντσεστερ. Πρωτεύουσα της Ουαλίας είναι το Κάρντιφ, της Σκωτίας το Εδιμβούργο και της Βόρειου Ιρλανδίας το Μπέλφαστ.

Η Βρετανία ήταν αυτοκρατορία με υπερπόντιες αποικίες και κτήσεις που συνέβαλαν καθοριστικά στη διαμόρφωση της οικονομικής της ανάπτυξης και ισχύος. Υπήρξε σημαντική βιομηχανική δύναμη (18ος - 19ος αιώνας) που σταδιακά, μετά τη διάλυση της αυτοκρατορίας και κυρίως μετά τη δεκαετία του '70, μετατράπηκε σε οικονομία υπηρεσιών. Αιχμή του δόρατος αποτελούν οι χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, οι

οποίες συντηρούν ένα ολόκληρο πλέγμα υποστηρικτικών υπηρεσιών. Σήμερα το Ηνωμένο Βασίλειο είναι η πέμπτη μεγαλύτερη οικονομία στον κόσμο¹ και μία από τις χώρες - μέλη του ΟΟΣΑ με το υψηλότερο επίπεδο περιφερειακών οικονομικών ανισοτήτων.

Το Ηνωμένο Βασίλειο είναι έντονα πολυπολιτισμικό, εν πολλοίς ως κληρονομιά της αυτοκρατορίας. Τα τελευταία χρόνια τη βρετανική κοινωνία και πολιτική απασχολούν θέματα που αφορούν αυτή την πολυπολιτισμικότητα αλλά και τη μετανάστευση και την εθνική ταυτότητα.

Από την 1η Φεβρουαρίου του 2020, το Ηνωμένο Βασίλειο είναι επίσημα χώρα εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η [Συμφωνία Αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση](#) τέθηκε σε ισχύ στις 31 Ιανουαρίου 2020. Η β' φάση της διαδικασίας εξόδου περιλάμβανε μεταβατική περίοδο ένδεκα μηνών, η οποία έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020.

Η [Συμφωνία Εμπορίου και Συνεργασίας](#), που υπεγράφη στις 30 Δεκεμβρίου 2020, αποτελεί πλέον τη βάση για τις σχέσεις του ΗΒ με την ΕΕ στους εξής κύριους τομείς:

- Κινητικότητα και εργασία πολιτών
- Εισαγωγή και εξαγωγή αγαθών
- Εμπόριο υπηρεσιών και επενδύσεις
- Πνευματική Ιδιοκτησία
- Οδικές Μεταφορές
- Δημόσιες συμβάσεις
- Αλιεία
- Συμμετοχή του ΗΒ σε προγράμματα της ΕΕ

¹Στοιχεία IMF, World Economic Outlook database: Απρίλιος 2021, <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/weo-database/2021/April/>

A.2 Δημογραφικά Στοιχεία

Ο πληθυσμός του Ηνωμένου Βασιλείου στα μέσα του έτους 2020 εκτιμάται ότι ανήλθε σε 67,08 εκατομμύρια, έχοντας σημειώσει αύξηση κατά 284.000 (0,4%) περίπου από τα μέσα του έτους 2019 (66,8 εκ.). Ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός (ηλικίες 16-65) αντιπροσωπεύει το 62,4% του συνολικού πληθυσμού, ενώ οι άνω των 65 ετών το 18,6%.

Η κατανομή του πλούτου διαφοροποιείται σημαντικά ανά περιοχή και περιφέρεια του Ηνωμένου Βασιλείου. Η Αγγλία είναι η πολυπληθέστερη και πλουσιότερη περιοχή, ενώ σε όρους κατά κεφαλήν ΑΕΠ ακολουθούν η Σκωτία, η Βόρειος Ιρλανδία και τελευταία η Ουαλία. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα (2020) στοιχεία πληθυσμού και πλούτου ανά περιοχή του Ηνωμένου Βασιλείου.

Περίπου 84% του πληθυσμού κατοικεί σε αστικά κέντρα. Μεγάλα αστικά κέντρα σχηματίστηκαν σε βιομηχανικές περιοχές κατά τη διάρκεια του 19ου και των αρχών του 20ου αιώνα. Η μητροπολιτική περιοχή του ευρύτερου Λονδίνου είναι μακράν η μεγαλύτερη. Άλλοι νομοί στην Αγγλία που χαρακτηρίζονται ως μητροπολιτικοί περιλαμβάνουν τα West Midlands, όπου βρίσκεται το Birmingham, το ευρύτερο Manchester, το West Yorkshire με μεγαλύτερη πόλη το Leeds, το Merseyside με κυριότερη πόλη το Liverpool, το South Yorkshire με μεγαλύτερη πόλη το Sheffield και το Tyne and Wear με σημαντικότερες πόλεις το Newcastle upon Tyne και το Sunderland.

ΑΕΠ ανά περιοχή του Ηνωμένου Βασιλείου, 2020

Χώρα / περιοχή	Πληθυσμός	ΑΕΠ (εκ. λίρες)	Κατά κεφαλήν ΑΕΠ (λίρες)	Ετήσια αύξηση πραγματικού ΑΕΠ (%)	Ετήσια αύξηση πραγματικού κατά κεφαλήν ΑΕΠ (%)
Ηνωμένο Βασίλειο	67.081.234	2.156.073	31.972	-9,7	-10,8
Αγγλία	56.550.138	1.858.595	32.866	-10,7	-11,1
Βορειοανατολική Αγγλία	2.680.763	61.951	23.109	-12,0	-12,3
Βορειοδυτική Αγγλία	7.367.455	208.183	28.257	-10,9	-11,2
Yorkshire και The Humber	5.526.350	142.008	25.696	-11,1	-11,5
Κεντροανατολική Αγγλία	4.865.583	126.289	25.956	-10,5	-11,1
Κεντροδυτική Αγγλία	5.961.929	156.685	26.281	-11,6	-12,0
Ανατολική Αγγλία	6.269.161	182.910	29.176	-11,0	-11,5
Λονδίνο	9.002.488	503.904	55.974	-9,9	-10,3
Νοτιοανατολική Αγγλία	9.217.265	318.142	34.516	-10,3	-10,7
Νοτιοδυτική Αγγλία	5.659.143	158.524	28.012	-11,2	-11,8
Ουαλία	3.169.586	75.695	23.882	-11,2	-11,7
Σκωτία	5.466.000	161.954	29.629	-10,7	-10,8
Βόρεια Ιρλανδία	1.895.510	48.478	25.575	-10,5	-10,6
Οικονομική δραστηριότητα που δεν μπορεί να αντιστοιχισθεί σε κάποια χώρα / περιοχή	n/a	11.353	n/a	-22,3	n/a

Πηγή: [ONS](#)

Υπολογίζεται ότι το 2021 ο αριθμός των νοικοκυριών στο Η.Β. ανήλθε σε 28,1 εκ., με μέσο μέγεθος νοικοκυριού τα 2,4 άτομα. Οι οικογένειες με ή χωρίς παιδιά ανήλθαν σε 19,3 εκ., εκ των οποίων 3 εκ. μονογονεϊκές (15,4%). Τέλος, ο αριθμός των ανθρώπων που ζουν μόνοι στο Ηνωμένο Βασίλειο έχει αυξηθεί κατά 8,3% τα τελευταία 10 χρόνια, ενώ το 2021, το ποσοστό των νοικοκυριών ενός ατόμου κυμαινόταν από

25,8% στο Λονδίνο, έως 36,0% στη Σκωτία. Σε ολόκληρο το Ηνωμένο Βασίλειο, το τέταρτο τρίμηνο του 2020, το 83% των ενηλίκων ηλικίας 19-64 ετών διέθετε επίπεδο εκπαίδευσης 2 ή μεγαλύτερο σύμφωνα με το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων (απόφοιτος δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης), 66% επίπεδο 3 ή μεγαλύτερο (ενδιάμεσο πιστοποιητικό ανώτερης εκπαίδευσης) και το 47% επίπεδο 4 ή μεγαλύτερο (πρώτο έτος ανώτατης εκπαίδευσης). Το ποσοστό των γυναικών είναι υψηλότερο από ότι των ανδρών σε όλες τις ανωτέρω κατηγορίες.

Σύμφωνα με τα επίσημα δημογραφικά στοιχεία (Στοιχεία απογραφής 2011), το 87,2% του πληθυσμού στο Ηνωμένο Βασίλειο είναι λευκοί Βρετανοί, ενώ το 12,8% ανήκει σε άλλες εθνοτικές ομάδες, εκ των οποίων ασιατική 4,2%, μαύρη 3%, και μικτή ή άλλη εθνοτική ομάδα. Ωστόσο, η σύνθεση του πληθυσμού διαφοροποιείται σημαντικά στο εσωτερικό του Η.Β. με το Λονδίνο, όπου το 40,2% των κατοίκων ανήκει σε κάποια εκ των ανωτέρω (μη λευκή) εθνοτική ομάδα, να παρουσιάζει τη μεγαλύτερη εθνοτική ποικιλία.

Οι κύριες θρησκείες σε Αγγλία και Ουαλία είναι η χριστιανική (περίπου 57% του πληθυσμού) και η μουσουλμανική (5,5%), ενώ ένα τέταρτο περίπου του πληθυσμού δεν έχει ή δεν δηλώνει θρήσκευμα.

A.3 Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη Αγοράς

Τα βασικά οικονομικά μεγέθη του Ηνωμένου Βασιλείου

	2017	2018	2019	2020	2021
ΑΕΠ (τρέχουσες τιμές αγοράς, εκατ. λίρες) ²	2.097.143	2.174.380	2.255.283	2.150.381	2.317.054
Μεταβολή ΑΕΠ (%) ³	2,1	1,7	1,7	-9,3	7,4
Κατά κεφαλήν ΑΕΠ (τρέχουσες τιμές αγοράς, λίρες) ⁴	31.756	32.729	33.763	32.056	34.311
Ανεργία ⁵	4,4	4,1	3,8	4,5	4,5
Πληθωρισμός ⁶ (2015=100)	2,7	2,5	1,8	0,9	2,6
Έλλειμμα Γενικής Κυβέρνησης* (% ΑΕΠ) ⁷	2,7	2,6	1,8	2,6	15,3
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης* (% ΑΕΠ) ⁸	84,3	83,5	82,8	83,0	103,7
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (% ΑΕΠ) ⁹	-3,6	-3,9	-2,7	-2,5	-2,6
Συναλλαγματική ισοτιμία (£/€) ¹⁰	1,14	1,13	1,14	1,12	1,16
Βασικό επιτόκιο (% τέλους έτους) ¹¹	0,5	0,75	0,75	0,1	0,25
Συναλλαγματικά διαθέσιμα (εκ. \$ ΗΠΑ) ¹²	44.489	54.257	71.715	91.350	89.184

Πηγές: Όπως αναφέρονται στα επιμέρους μεγέθη

* Αναφέρεται σε οικονομικό έτος που λήγει το Μάρτιο του έτους αναφοράς

² <https://www.ons.gov.uk/economy/grossdomesticproductgdp/timeseries/ybha/qna>

³ <https://www.ons.gov.uk/economy/grossdomesticproductgdp/timeseries/ihyp/qna>

⁴ <https://www.ons.gov.uk/economy/grossdomesticproductgdp/timeseries/ihxt/qna>

⁵ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peoplenotinwork/unemployment/timeseries/mgsx/lms>

⁶ <https://www.ons.gov.uk/economy/inflationandpriceindices/timeseries/d7g7/mm23>

⁷ Αφορά οικονομικό και όχι ημερολογιακό έτος. Πηγή:

<https://www.ons.gov.uk/economy/governmentpublicsectorandtaxes/publicspending/bulletins/ukgovernmentdebtanddeficitforeostatmaast/september2021>

⁸ <https://www.ons.gov.uk/economy/governmentpublicsectorandtaxes/publicspending/bulletins/ukgovernmentdebtanddeficitforeostatmaast/september2021>

⁹ <https://www.ons.gov.uk/economy/nationalaccounts/balanceofpayments/timeseries/aa6h/ukea>

¹⁰ https://www.ecb.europa.eu/stats/policy_and_exchange_rates/euro_reference_exchange_rates/html/eurofxref-graph-gbp.en.html

¹¹ <https://www.bankofengland.co.uk/monetary-policy/the-interest-rate-bank-rate>

¹² <https://www.bankofengland.co.uk/statistics>

Η οικονομική πολιτική του Η.Β. κατά το πρώτο έτος (2021) της μετά Brexit εποχής, στηρίχθηκε σε τρεις άξονες: α) την υποστήριξη και την προστασία επιχειρήσεων και νοικοκυριών από τις οικονομικές συνέπειες της πανδημίας, β) την υποστήριξη επενδύσεων για την ανάκαμψη της οικονομίας καθώς το Η.Β. εξέρχεται από την πανδημία και γ) τις μελλοντικές αλλαγές για την ενδυνάμωση των δημοσίων οικονομικών. Δηλαδή, η αποφασιστική στροφή της φιλόδοξης πολιτικής δημοσιονομικής επέκτασης, με τα αλληπάλληλα μεγάλης έκτασης οικονομικά μέτρα αντιμετώπισης της επιδημιολογικής κρίσης, η οποία πέραν της σκόπιμης σηματοδότησης από την Κυβέρνηση του κ. Boris Johnson της μετάβασης σε μία άλλη, μετά την έξοδο από την Ε.Ε., είχε κυριαρχήσει στο πεδίο των προοπτικών της οικονομίας το δημοσιονομικό έτος 2020 – 2021, επισκιάζοντας και βάζοντας σε δεύτερη μοίρα και αυτό το ίδιο το Brexit, άλλαζε, κατά τη διάρκεια του δημοσιονομικού έτους 2021-2022 και παλι προς μία πιο συντηρητική, δημοσιονομικά προσεκτική πολιτική μείωσης ελλειμμάτων. Ιδιαίτερα δε προς το τέλος του έτους ετέθησαν δύο νέοι δημοσιονομικοί κανόνες-στόχοι, ήτοι της βαθμιαίας μείωσης του δημοσίου χρέους ως ποσοστό του ΑΕΠ και της εξισορρόπησης του προϋπολογισμού τρεχουσών δαπανών από το δημοσιονομικό έτος 2024-25 (μόνο ο προϋπολογισμός επενδύσεων θα υλοποιείται με δανεισμό).

Η πολιτική αυτή άλλαξε ριζικά με την ανάληψη της πρωθυπουργίας από την κα Liz Truss (Σεπτέμβριος 2022), η οποία υποστηρίζει ότι ο στόχος της κυβέρνησής της για μέσο ετήσιο ρυθμό μεγέθυνσης της οικονομίας 2,5% θα επιτευχθεί μέσω της διαμόρφωσης φιλοεπιχειρηματικού και φιλοεπενδυτικού περιβάλλοντος χαμηλών φόρων και ρυθμιστικών περιορισμών. Συγκεκριμένα, το αναπτυξιακό πρόγραμμα της κυβέρνησής της, το «Growth Plan 2022», περιλαμβάνει τριάντα παρεμβάσεις πολιτικής, εκ των οποίων ορισμένες ανατρέπουν επιλογές της κυβέρνησης Johnson. Οι σημαντικότερες από αυτές αφορούν τη ματαίωση της αύξησης του συντελεστή φόρου επί των κερδών επιχειρήσεων σε 25% και τη διατήρηση του τρέχοντος συντελεστή 19%, την επίσπευση μείωσης σε 19% του συντελεστή φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων και την κατάργηση του ανώτατου συντελεστή για τα υψηλά εισοδήματα, όπως και την άρση της πρόσφατης αύξησης των ασφαλιστικών εισφορών. Περιλαμβάνονται ακόμα προσωρινά μέτρα στήριξης νοικοκυριών και επιχειρήσεων για την αντιμετώπιση της κρίσης ενέργειας, ενώ σημειώνουμε την άρση του ανώτατου ορίου στα επιμίσθια των τραπεζιτών ως μέτρο που αποκλίνει ρυθμιστικά από την ΕΕ. Ένα σημαντικό μέρος από τα κοστολογημένα εξαγγελθέντα μέτρα είναι είτε μέτρα επανόδου που ίσχυαν στο πρόσφατο παρελθόν της Κυβέρνησης των συντηρητικών είτε επιτάχυνσης εφαρμογής προηγούμενης εξαγγελίας.

Το Growth Plan 2022 χαρακτηρίστηκε ως το μεγαλύτερο πρόγραμμα περικοπής φόρων των τελευταίων 50 χρόνων σε μια εύθραυστη οικονομικά συγκυρία όπου η Τράπεζα της Αγγλίας (ΤτΑ) αναμένει ότι η χώρα θα περιέλθει σε ύφεση από το τέταρτο τρίμηνο του 2022. Το συνολικό κόστος των φοροελαφρύνσεων μόνιμου χαρακτήρα που ανακοινώθηκαν εκτιμάται σε 45 δισ. λίρες μέχρι το 2027, ενώ τα προσωρινά μέτρα στήριξης νοικοκυριών και επιχειρήσεων για την αντιμετώπιση της κρίσης ενέργειας εκτιμώνται σε 150 δισ. λίρες, εκ των οποίων 90 δισ. για τη στήριξη των νοικοκυριών μέχρι το 2024 και 60 δισ. για τη στήριξη των επιχειρήσεων μέχρι το τέλος του οικονομικού έτους 2022/23. Περικοπή φόρων σημαίνει ότι η χρηματοδότηση του προγράμματος θα γίνει με νέο δανεισμό, ο οποίος αναμένεται να αυξηθεί κατά 72 δισ. μόνο το τρέχον οικονομικό έτος (2022/23), ενώ ο συνολικός δανεισμός του έτους θα φτάσει τα 234 δισ.

Με πληθωρισμό στο 9,9% τον Αύγουστο 2022, προεξοφλητικό επιτόκιο στο 2,25% και ακριβότερο κόστος δανεισμού για την κυβέρνηση, το πρόγραμμα χαρακτηρίστηκε από αναλυτές και από δεξαμενές σκέψης ως «μεγάλο στοίχημα» και ως μία δέσμη μέτρων, τα οποία τροφοδοτούν μεν τη ζήτηση χωρίς να επιφέρουν μεταβολές στην προσφορά. Οι συνέπειες πιθανολογείται ότι θα είναι μία βραχύτερη επικείμενη ύφεση, λόγω της τεχνητής αύξησης της ζήτησης, και η εν συνεχεία μεγαλύτερη διάρκεια των πληθωριστικών πιέσεων και η εντατικοποίηση της δράσης της ΤτΑ με μέτρα περιορισμού του πληθωρισμού. Σύμφωνα με τη δεξαμενή σκέψης National Institute of Economic and Social Research, η ΤτΑ θα υποχρεωθεί να αυξήσει το επιτόκιο σε 5% και να το διατηρήσει σε αυτό το επίπεδο τουλάχιστον μέχρι το 2024, ενώ η επίδοση της οικονομίας δεν θα βελτιωθεί μακροπρόθεσμα. Σημειώνει ακόμα η δεξαμενή σκέψης ότι οι τάσεις υποτίμησης της βρετανικής λίρας θα συνεχισθούν, εάν δεν αλλάξουν και οι άλλοι εξωτερικοί παράγοντες,

ενώ και το δημόσιο χρέος θα εξακολουθεί να αυξάνεται ως προς το ΑΕΠ, για να καταλήξει ότι, η νέα εποχή που εγκαινιάζουν οι εξαγγελίες αυτές φαίνεται ότι μοιάζει με περίοδο προεκλογικής ώθησης της ζήτησης.

Η ανακοίνωση του Growth Plan 2022 στο τέλος Σεπτεμβρίου 2022 οδήγησε τη βρετανική λίρα στο χαμηλότερο επίπεδο των τελευταίων 37 ετών σε σχέση με το δολάριο ΗΠΑ (περί το 1,07), ενώ και η απόδοση του δεκαετούς ομολόγου ανήλθε σε 4,12%, από 3,5% πριν τις ανακοινώσεις.

Η μη θετική υποδοχή που επιφύλαξε η αγορά στην εξαγγελθείσα επεκτατική δημοσιονομική πολιτική της κυβέρνησης Truss, η οποία υποχρέωσε την Τράπεζα της Αγγλίας να παρέμβει για να αποκαταστήσει τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, σε συνδυασμό με την αυξανόμενη εσωκομματική δυσaréσκεια για τις επιλογές και το χειρισμό της Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών, ανάγκασαν τον τελευταίο σε υπαναχώρηση ως προς την κατάργηση του ανώτατου φορολογικού συντελεστή για τα εισοδήματα των φυσικών προσώπων (αρχές Οκτωβρίου).

B. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

B.1 Θεσμικό πλαίσιο

Το ΗΒ έχει ένα σύστημα ανοιχτό, διαφανές και φιλικό προς τις επιχειρήσεις, το οποίο ενθαρρύνει τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων. Υπάρχουν περισσότερες από 4 εκατομμύρια εταιρείες εγγεγραμμένες στο Ηνωμένο Βασίλειο και πάνω από 500.000 νέες εταιρείες ενσωματώνονται κάθε χρόνο.

Δεν απαιτείται άδεια για να εδραιώσει κανείς την επιχειρηματική του παρουσία στο ΗΒ, παρόλο που υπάρχουν κανονισμοί για τη χρήση εταιρικής επωνυμίας και συγκεκριμένοι επιχειρηματικοί τομείς οι οποίοι απαιτούν άδειες ή έγκριση (όπως ο χρηματοπιστωτικός τομέας, η άμυνα και η πετρελαϊκή έρευνα).

Το **Companies House** (Μητρώο εταιρειών) είναι ο βασικός κρατικός οργανισμός που συντονίζει τη διοίκηση των επιχειρήσεων στο ΗΒ (Companies Registry στη Βόρεια Ιρλανδία). Λεπτομερείς οδηγίες σχετικά με τις απαιτήσεις για τη σύσταση μιας εταιρείας στο ΗΒ είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα: <https://www.gov.uk/government/organisations/companies-house>

Οι αλλαγές που έχουν γίνει στον νόμο και το ευρύτερο πλαίσιο του εταιρικού δικαίου και του κανονισμού λογιστικής και ελέγχου ως αποτέλεσμα της αποχώρησης του Η.Β. από την ΕΕ, σχεδόν σε όλες τις περιπτώσεις, επηρεάζουν μόνο τις επιχειρήσεις που έχουν διασυννοριακή σχέση με την ΕΕ:

- μέσω της διεξαγωγής επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στην Ε.Ε
- ως εταιρεία ή άτομο της ΕΕ που δραστηριοποιείται στο Ηνωμένο Βασίλειο
- ως θυγατρική ή υποκατάστημα με μητρική εταιρεία στον ΕΟΧ
- ως θυγατρική ή υποκατάστημα του ΗΒ με μητρική εταιρεία στον ΕΟΧ

Στις περισσότερες περιπτώσεις οι αλλαγές είναι ελάχιστες και αφορούν στην κατάθεση συμπληρωματικών εγγράφων και πληροφοριών στο σχετικό Μητρώο ([The Companies, Limited Liability Partnerships and Partnerships \(Amendment etc.\) \(EU Exit\) Regulations 2019 \(legislation.gov.uk\)](#))

Ανεξάρτητες επαγγελματικές συμβουλές για τη σύσταση εταιρείας στο ΗΒ μπορούν επίσης να παρασχεθούν από λογιστές, νομικούς συμβούλους και από υπηρεσίες σύστασης εταιρειών.

B.1.1 Νομικές Μορφές Εταιρειών

Η πλειοψηφία των ξένων επενδυτών συστήνει μια εγγεγραμμένη εταιρεία στο ΗΒ κατά την εγκατάσταση στη χώρα. Υπάρχουν τέσσερις διαφορετικές κατηγορίες μιας εγγεγραμμένης εταιρείας στο ΗΒ:

- **Ιδιωτική ανώνυμη εταιρεία περιορισμένη με μετοχές** (Private company limited by shares - “Ltd”) - η ευθύνη των μελών περιορίζεται στο μη καταβληθέν ποσό επί των μετοχών που διαθέτουν.
- **Ιδιωτική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης με εγγύηση** (Private company limited by guarantee) - η ευθύνη των μελών περιορίζεται στο ποσό που έχουν συμφωνήσει να συνεισφέρουν στα περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας σε περίπτωση εκκαθάρισης.
- **Ιδιωτική εταιρεία απεριόριστης ευθύνης** (Private unlimited company) - δεν υπάρχει όριο στην ευθύνη των μελών.
- **Δημόσια εταιρεία περιορισμένης ευθύνης με μετοχές** (Public company limited by shares - “plc”) - οι μετοχές της εταιρείας προσφέρονται για πώληση στο ευρύ κοινό μέσω του χρηματιστηρίου και η ευθύνη των μελών περιορίζεται στο μη καταβληθέν ποσό επί των μετοχών που διαθέτουν.

Η συντριπτική πλειοψηφία των ξένων επιχειρήσεων συστήνεται με τη μορφή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης με μετοχές ή ιδιωτικής εταιρείας περιορισμένης ευθύνης ή δημόσιας εταιρείας περιορισμένης ευθύνης. Οι περισσότερες ξένες εταιρείες ιδρύουν μια ιδιωτική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης που είναι θυγατρική της εταιρείας στο εξωτερικό

Εναλλακτικές επιχειρηματικές δομές για ξένους επενδυτές

Αντί της καταχώρισης μιας εταιρείας στο ΗΒ, οι ξένες επιχειρήσεις μπορούν να εδραιώσουν την παρουσία τους στο ΗΒ μέσω των ακόλουθων:

- Ενός υποκαταστήματος (A branch)
- Ενός τόπου επιχειρηματικής δραστηριότητας (A place of business)
- Μιας εταιρικής σχέσης (A partnership)
- Μιας ετερόρρυθμης εταιρείας (A limited partnership)
- Μιας εταιρείας περιορισμένης ευθύνης (A limited liability partnership)
- Μιας κοινοπραξίας (A joint venture)
- Μιας ευρωπαϊκής ανώνυμης εταιρείας (A European public limited company (SE))

A) Υποκατάστημα (Branch)

Το υποκατάστημα είναι ένα μέρος μιας εταιρείας περιορισμένης ευθύνης με έδρα στο εξωτερικό, το οποίο έχει συσταθεί για τη διεξαγωγή επιχειρηματικών δραστηριοτήτων μέσω τοπικών αντιπροσώπων στο ΗΒ.

Μετά το άνοιγμα του υποκαταστήματος, τα ακόλουθα έγγραφα πρέπει να κατατεθούν στο Companies House (ή το Companies Registry στη Βόρεια Ιρλανδία) μέσα σε έναν μήνα:

- συμπληρωμένο έντυπο BR1,
- επικυρωμένο αντίγραφο των καταστατικών εγγράφων της εταιρείας (για παράδειγμα, το καταστατικό και η συμφωνία λειτουργίας),
- αντίγραφο των τελευταίων ελεγμένων λογαριασμών που απαιτούνται να δημοσιευθούν στη χώρα του εξωτερικού, και
- το τέλος καταχώρισης (προς το παρόν 20 GBP στην Αγγλία, στη Σκωτία και στην Ουαλία και 35 GBP στη Βόρεια Ιρλανδία).

Τα καταστατικά έγγραφα και οι λογαριασμοί πρέπει να είναι στην επίσημη γλώσσα της χώρας της ξένης εταιρείας, μαζί με (αν όχι στα αγγλικά) μια επικυρωμένη μετάφραση που έχει γίνει στη χώρα σύστασης της εταιρείας.

B) Σύσταση τόπου επιχειρηματικής δραστηριότητας (A place of business)

Ένας τόπος επιχειρηματικής δραστηριότητας αποτελεί φυσική ή ορατή ένδειξη δυνατότητας επικοινωνίας με την εταιρεία στην εκάστοτε περιοχή. Μια ξένη εταιρεία πρέπει επίσης να εγγραφεί αν διεξάγει επιχειρηματική δραστηριότητα από μια συγκεκριμένη τοποθεσία στο ΗΒ, ακόμα και αν δεν υπάρχει φυσική ένδειξη της σύνδεσης της εταιρείας με αυτή την τοποθεσία.

Μέσα σε έναν μήνα από την ίδρυση ενός τόπου επιχειρηματικής δραστηριότητας, η εταιρεία πρέπει να υποβάλει τα ακόλουθα έγγραφα στο Companies House (ή στο Companies Registry στη Βόρεια Ιρλανδία):

- συμπληρωμένο έντυπο 691 (για την Αγγλία, τη Σκωτία και την Ουαλία) ή έντυπο 641 (για τη Βόρεια Ιρλανδία),
- επικυρωμένο αντίγραφο των καταστατικών εγγράφων της εταιρείας (για παράδειγμα, το καταστατικό και η συμφωνία λειτουργίας), και
- το τέλος καταχώρισης (προς το παρόν 20 GBP στην Αγγλία, στη Σκωτία και στην Ουαλία και 35 GBP στη Βόρεια Ιρλανδία).

Τα καταστατικά έγγραφα και οι λογαριασμοί που πρέπει να είναι στην επίσημη γλώσσα της χώρας της ξένης εταιρείας, μαζί με (αν όχι στα αγγλικά) μια επικυρωμένη μετάφραση που έχει γίνει στη χώρα σύστασης της εταιρείας.

Γ) Εταιρικές σχέσεις (Partnership)

Τα άτομα, συμπεριλαμβανομένων και ξένων επενδυτών, μπορούν να δημιουργήσουν μια εταιρική σχέση στο ΗΒ. Οι εταίροι έχουν «εις ολόκληρον» ευθύνη για όλα τα χρέη. Αυτό σημαίνει ότι αν κάποιος εταίρος ή ένας αριθμός εταίρων αδυνατεί να πληρώσει, ή να υποχρεωθεί να πληρώσει το μερίδιο των χρεών του, καθίστανται υπόχρεοι οι υπόλοιποι εταίροι (επιπρόσθετα στο δικό τους μερίδιο χρέους).

Δ) Ετερόρρυθμη εταιρεία (Limited partnerships)

Μία ετερόρρυθμη εταιρεία συνίσταται από:

- ένα ή περισσότερα άτομα που αποκαλούνται «γενικοί εταίροι» και είναι υπεύθυνοι για όλα τα χρέη και τις υποχρεώσεις της εταιρείας, και
- ένα ή περισσότερα άτομα που αποκαλούνται «ετερόρρυθμοι εταίροι» και συνεισφέρουν ένα χρηματικό ποσό ως κεφάλαιο, ή περιουσιακά στοιχεία αποτιμημένα σε ένα δηλωθέν ποσό. Οι ετερόρρυθμοι εταίροι δεν είναι υπεύθυνοι για τα χρέη και τις υποχρεώσεις της εταιρείας πέρα από το ποσό της συνεισφοράς.

Μια ετερόρρυθμη εταιρεία πρέπει να εγγράφεται βάσει του Νόμου για τις ετερόρρυθμες εταιρείες του 1907. Για να εγγραφεί, πρέπει όλοι οι εταίροι να υπογράψουν και να υποβάλουν το έντυπο LP5, συμπεριλαμβάνοντας τα στοιχεία της επωνυμίας της επιχείρησης, της φύσης της επιχείρησης, την ημερομηνία έναρξης και το ποσό που έχει συνεισφέρει καθένας από τους ετερόρρυθμους εταίρους, στο Companies House (ή στο Companies Registry στη Βόρεια Ιρλανδία).

Μια ξένη ετερόρρυθμη εταιρεία δεν μπορεί συνήθως να εγγραφεί στο ΗΒ, γιατί ο κύριος τόπος επιχειρηματικών δραστηριοτήτων μιας ετερόρρυθμης εταιρείας πρέπει να βρίσκεται στο ΗΒ.

Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε την ιστοσελίδα:

[https://www.gov.uk/government/collections/companies-house-guidance-for-limited-companies-partnerships-and-other-company-types#limited-partnerships-\(lps\)](https://www.gov.uk/government/collections/companies-house-guidance-for-limited-companies-partnerships-and-other-company-types#limited-partnerships-(lps))

Ε) Εταιρεία περιορισμένης ευθύνης - ΕΠΕ (Limited liability partnership)

Μια ΕΠΕ είναι μια εναλλακτική επιχειρηματική δομή η οποία παρέχει τα οφέλη της περιορισμένης ευθύνης, αλλά προσφέρει στα μέλη της ευελιξία για την οργάνωση της εσωτερικής δομής τους και των φορολογικών ρυθμίσεών τους όπως σε μια παραδοσιακή εταιρική σχέση.

Κάθε νέα ή υφιστάμενη εταιρεία αποτελούμενη από δύο ή περισσότερα «πρόσωπα» (στη νομοθεσία ένα «πρόσωπο» μπορεί να είναι φυσικό ή νομικό) μπορεί να συσταθεί με τη μορφή μίας ΕΠΕ. Μια ΕΠΕ συστήνεται μέσω της εγγραφής της στο Companies House ή στο Companies Registry στη Βόρεια Ιρλανδία (ακολουθώντας παρόμοια διαδικασία με αυτή που απαιτείται για να εγγραφεί μια εταιρεία).

Οι ΕΠΕ έχουν παρόμοιες απαιτήσεις γνωστοποίησης με μια εταιρεία, συμπεριλαμβάνοντας και τη δημοσίευση των λογαριασμών. Επίσης απαιτείται:

- να υποβάλλουν ετήσια φορολογική δήλωση,
- να γνωστοποιούν οποιοδήποτε αλλαγές όσον αφορά την ιδιότητα μέλους των ΕΠΕ,
- να γνωστοποιούν οποιοδήποτε αλλαγές στα ονόματα και στις διευθύνσεις των μελών τους, και
- να γνωστοποιούν οποιαδήποτε αλλαγή στη διεύθυνση της καταστατικής τους έδρας.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις ΕΠΕ, επισκεφθείτε την ιστοσελίδα:

[https://www.gov.uk/government/collections/companies-house-guidance-for-limited-companies-partnerships-and-other-company-types#limited-liability-partnerships-\(llps\)](https://www.gov.uk/government/collections/companies-house-guidance-for-limited-companies-partnerships-and-other-company-types#limited-liability-partnerships-(llps))

ΣΤ) Κοινοπραξία (Joint venture)

Μια ξένη εταιρεία μπορεί να δημιουργήσει βάση στο ΗΒ μέσω της συνένωσής της με μια βρετανική εταιρεία. Οι εν λόγω κοινοπραξίες (ΚΠ) γίνονται συνήθως με ανώνυμες εταιρείες ή με τη μορφή εταιρικής σχέσης. Πληροφορίες για πιθανούς εταίρους ΚΠ είναι διαθέσιμες από τον αρμόδιο εμπορικό σύνδεσμο του ΗΒ. Για περισσότερες πληροφορίες, παρακαλούμε απευθυνθείτε στο Φόρουμ των Εμπορικών Συνδέσμων στην ιστοσελίδα: www.taforum.org

Η) UK Societas (Πρώην Ευρωπαϊκή ανώνυμη εταιρεία -European public limited company (SE))

Η UK Societas είναι μια Ευρωπαϊκή ανώνυμη εταιρεία (Societas Europaea) η οποία μετατράπηκε σε βρετανική εταιρεία από την 1η Ιανουαρίου 2021 (τέλος της μετάβασης στο Brexit). Δεν επιτρέπεται πλέον η δημιουργία νέων εταιρειών με τη συγκεκριμένη νομική μορφή.

Οι UK Societas που είναι εγγεγραμμένες στο Ηνωμένο Βασίλειο υπόκεινται στην εθνική νομοθεσία που εφαρμόζεται στις ανώνυμες εταιρείες. Διατηρούν τη νομική προσωπικότητα που διέθεταν, θεωρείται ότι εδρεύουν στο ΗΒ και απαιτείται να έχουν ένα ελάχιστο ποσό εγγεγραμμένου μετοχικού κεφαλαίου που ισοδυναμεί με 120.000 ευρώ.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη λειτουργία της UK Societas, μπορείτε να επισκεφθείτε την ιστοσελίδα: <https://www.gov.uk/government/publications/uk-societas/running-a-uk-societas-uks>

B.1.2 Διαδικασία ίδρυσης εταιρίας

Είναι απλή διαδικασία η σύσταση μιας εταιρείας στο ΗΒ και δεν υπάρχουν ξεχωριστοί κανόνες για τους αλλοδαπούς. Για την εγγραφή μιας εταιρείας, πρέπει να υποβληθούν συγκεκριμένα υποχρεωτικά έγγραφα, όπως το «Καταστατικό Σύστασης της Εταιρείας» και η «Ιδρυτική Πράξη» στο Companies House (για την Αγγλία, τη Σκωτία και την Ουαλία)

Η προετοιμασία των εντύπων και η εγγραφή της εταιρείας μπορούν να ολοκληρωθούν σε μία ημέρα, δεδομένου ότι υιοθετείται το Ιδρυτικό και Καταστατικό έγγραφο (η διαδικασία μπορεί να διαρκέσει αρκετά περισσότερο αν απαιτείται εξατομικευμένο Ιδρυτικό και Καταστατικό έγγραφο). Οι «ετοιμοπαράδοτες» εταιρείες είναι διαθέσιμες από τις υπηρεσίες σύστασης εταιρειών σε όλο το ΗΒ.

Οι βρετανικοί κανονισμοί περιορίζουν την επιλογή της εταιρικής επωνυμίας. Μια εταιρική επωνυμία δεν μπορεί να επιλεγεί αν είναι η ίδια με αυτή μιας ήδη υπάρχουσας εγγεγραμμένης εταιρείας ή αν χρησιμοποιεί ορισμένες λέξεις οι οποίες θεωρούνται ευαίσθητες. Ως εκ τούτου, πριν από την υποβολή αίτησης για τη σύσταση εταιρείας ή από κάποια ενέργεια για την αλλαγή της επωνυμίας της, συνίσταται η διεξαγωγή έρευνας για την εταιρική επωνυμία. Αναλυτικές οδηγίες σχετικά με τις εταιρικές επωνυμίες παρέχονται στο σύνδεσμο <https://www.gov.uk/government/publications/incorporation-and-names>.

B.1.3 Καθεστώσ αδειοδοτήσεων

Δεν απαιτείται ειδική άδεια για την εισαγωγή των περισσότερων προϊόντων στο Ηνωμένο Βασίλειο. Ωστόσο, υπάρχουν ειδικοί κανόνες και μπορεί να απαιτηθούν άδειες ή πιστοποιητικά για την εισαγωγή οποιουδήποτε από τα ακόλουθα:

- ζώα και ζωικά προϊόντα
- φυτά και φυτικά προϊόντα
- τρόφιμα υψηλού κινδύνου
- κτηνιατρικά φάρμακα
- φάρμακα και ελεγχόμενα φάρμακα
- ιστοί και κύτταρα για εφαρμογή σε ανθρώπους

- απόβλητα
- προϊόντα που περιέχουν φθοριούχο αέριο (F Gas)
- πρόδρομα και επικίνδυνα χημικά
- πυρηνικό υλικό
- όπλα, μαχαίρια, ξίφη και άλλα
- όπλα και αγαθά που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για βασανιστήρια ή θανατική ποινή

Αναλυτικές οδηγίες για τις άδειες και πιστοποιητικά εισαγωγής ανά προϊόν μπορείτε να βρείτε στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/import-goods-into-uk> (Βήμα 6) και στο παρόν, Κεφάλαιο Β.1.7 Διαδικασίες εισαγωγής / περιορισμοί εισαγωγών, ενότητα Γ. Κατάλογος προϊόντων που υπόκεινται σε έλεγχο εισαγωγής στη Μεγάλη Βρετανία.

Β.1.4 Σήμανση / πιστοποίηση προϊόντων (ετικέτες, πιστοποιήσεις)

Στο Ηνωμένο Βασίλειο, η προέλευση, το βάρος και η διάσταση, η χημική σύνθεση και οι κατάλληλες προειδοποιήσεις κινδύνου απαιτούνται για λόγους προστασίας των καταναλωτών για κάθε προϊόν που προσφέρεται για λιανική πώληση. Στην περίπτωση που το προϊόν δεν μπορεί να σημειωθεί, τα δεδομένα μπορεί να περιλαμβάνονται σε οποιαδήποτε συσκευασία ή συνοδευτικό έντυπο υλικό σχετικό με το προϊόν.

Το αρμόδιο βρετανικό Υπουργείο Περιβάλλοντος, Τροφίμων και Αγροτικών Υποθέσεων DEFRA (Department for Environment, Food & Rural Affairs) έχει ενσωματώσει εν πολλοίς την κοινοτική νομοθεσία στη σχετική οδηγία την οποία έχει ανακοινώσει¹³, ήδη πριν την απόχώρηση του Η.Β. από την Ε.Ε. Οι κανόνες αυτοί δεν καλύπτουν τα βιολογικά προϊόντα. Οι έλληνες εξαγωγείς - παραγωγοί θα πρέπει να λάβουν υπόψη ότι, εκτός από τα υποχρεωτικά και προαιρετικά συστήματα της ΕΕ, εξακολουθούν να ισχύουν εθνικά συστήματα εθελοντικής σήμανσης. Αυτά τα συστήματα τυγχάνουν ιδιαίτερης εκτίμησης από τους καταναλωτές και συνεπώς καθίστανται αναγκαία για λόγους καλύτερης προώθησης του προϊόντος (marketing).

Οι ετικέτες¹⁴ δεν πρέπει να είναι παραπλανητικές για σημάνσεις σχετικές με την α) ποσότητα, β) το μέγεθος, γ) την τιμή, δ) τα συστατικά, ε) τον τόπο, την ημερομηνία και τον τρόπο παραγωγής, στ) την συμβολή και προσφορά του προϊόντος για το τι μπορεί να κάνει καθώς και ζ) τα πρόσωπα ή τους οργανισμούς που το υποστηρίζουν. Ο παραγωγός θα πρέπει να ακολουθεί τις ειδικότερες οδηγίες σήμανσης που αφορούν πολύτιμα μέταλλα, υποδήματα, τρόφιμα και ποτά και προϊόντα για παιδιά.

Η χρήση της γλώσσας στις ετικέτες είναι η αγγλική χωρίς να αποθαρρύνεται η πολύγλωσση ενημέρωση.

Λεπτομέρειες ως προς την σήμανση επιμέρους προϊόντων (ιδιαίτερα τροφίμων) έχουν αναρτηθεί στην πύλη Agora, στην ιστοσελίδα του Γραφείου ΟΕΥ Λονδίνου¹⁵.

Σήμανση βιολογικών προϊόντων

Τα θέματα της πιστοποίησης και της επισήμανσης των εμπορευμάτων, γενικώς, ρυθμίζονται από την συμφωνία Εμπορίου και Συνεργασίας (ΣΕΣ)¹⁶ Ε.Ε. – Η.Β., η οποία συνήφθη στις 24/12/20, εν όψει της αποχώρησης του Η.Β. από την ενιαία αγορά και την τελωνειακή ένωση της Ε.Ε. Συγκεκριμένα για τα βιολογικά προϊόντα προβλέπεται η εφαρμογή των αρχών της μη διακριτικής μεταχείρισης και της αμοιβαιότητας, μέσω της αναγνώρισης της ισοδυναμίας (equivalence) από τα δύο μέρη της αντίστοιχης

¹³ Εντοπίζονται στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/guidance/food-standards-labelling-durability-and-composition>

¹⁴ Σχετικές οδηγίες εντοπίζονται στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/product-labelling-the-law>

¹⁵ Εντοπίζεται στο σύνδεσμο : <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/834>

¹⁶ Εντοπίζεται στο σύνδεσμο: https://ec.europa.eu/info/strategy/relations-non-eu-countries/relations-united-kingdom/eu-uk-trade-and-cooperation-agreement_en

νομοθεσίας τους. Ισοδυναμία σημαίνει πως το κάθε μέρος αναγνωρίζει ισότιμα την νομοθεσία, τους κανονισμούς, τις προϋποθέσεις, τον έλεγχο και το σύστημα πιστοποίησης του άλλου μέρους.

Τα βιολογικά προϊόντα που εμπίπτουν στις ρυθμίσεις της αναγνώρισης της ισοδυναμίας (equivalence) από τα δύο μέρη της αντίστοιχης νομοθεσίας τους, ανήκουν στις εξής κατηγορίες: μη μεταποιημένα φυτικά προϊόντα, ζώντα ζώα ή μη μεταποιημένα ζωικά προϊόντα στα οποία συμπεριλαμβάνεται το μέλι, προϊόντα υδατοκαλλιέργειας και φύκια, μεταποιημένα γεωργικά προϊόντα για χρήση ως τρόφιμα, μεταποιημένα γεωργικά προϊόντα για χρήση ως ζωοτροφές, σπόροι και πολλαπλασιαστικό υλικό. Με βάση τη συμφωνία της ισοδυναμίας, το Η.Β. αποδέχεται την εισαγωγή στην επικράτειά του των ως άνω προϊόντων και τη διάθεσή τους στην αγορά του, ως βιολογικών προϊόντων, υπό την προϋπόθεση ότι τα προϊόντα αυτά συμμορφώνονται με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις της Ε.Ε. ήτοι με τον κανονισμό αριθ. 834/2007 28/6/2007 του Συμβουλίου για τη βιολογική παραγωγή και την επισήμανση των βιολογικών προϊόντων, τον κανονισμό αριθ. 889/2008 5/9/2008 της Επιτροπής, σχετικά με τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού αριθ. 834/2007 του Συμβουλίου όσον αφορά τον βιολογικό τρόπο παραγωγής, την επισήμανση και τον έλεγχο των προϊόντων και τον κανονισμό αριθ. 1235/2008 8/12/2008 της Επιτροπής, για το καθορισμό των λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού αριθ. 834/2007 του συμβουλίου όσον αφορά τους όρους εισαγωγής βιολογικών προϊόντων από τρίτες χώρες και συνοδεύονται από πιστοποιητικό ελέγχου (ή επιθεώρησης - Certificate of inspection) που έχει εκδοθεί από φορέα ελέγχου της Ε.Ε., ο οποίος είναι αναγνωρισμένος στην Ε.Ε. και έχει υποδειχθεί στο Η.Β. Κάθε μέρος αναγνωρίζει τις αρχές και τους φορείς ελέγχου που υποδεικνύονται από το άλλο μέρος ως αρμόδιες για τη διενέργεια των σχετικών ελέγχων και την έκδοση του πιστοποιητικού επιθεώρησης με σκοπό την εισαγωγή και τη διάθεση των βιολογικών προϊόντων στην αγορά στην επικράτεια του άλλου μέρους.

Το Η.Β. σε συνεργασία με την Ε.Ε. χορηγεί κωδικούς αριθμούς σε κάθε οικεία αρχή ελέγχου και οικείο φορέα ελέγχου που υποδεικνύεται από την Ε.Ε. (Άρθρο 4, παρ. 4 του παραρτήματος 14 της ΣΕΣ που αφορά τα βιολογικά προϊόντα). Δεν είναι γνωστό ακόμα πως θα εφαρμοσθεί η συγκεκριμένη ρύθμιση. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναμένεται να δώσει τις σχετικές κατευθύνσεις. Ευθύς μόλις δοθούν θα πραγματοποιηθεί και η σχετική επικαιροποίηση.

Ως προσωρινό μέτρο, τρόφιμα πιστοποιημένα στην ΕΕ ως οργανικά, αναγνωρίζονται ως τέτοια στη Μεγάλη Βρετανία (Αγγλία, Σκωτία, Ουαλία) μέχρι τις 31/12/2023. Η προσκόμιση Πιστοποιητικού Επιθεώρησης (Certificate of Inspection - COI) έχει αναβληθεί μέχρι νεωτέρας. Λεπτομέρειες και ενδεχόμενη επικαιροποίηση των οδηγιών ανακοινώνονται στη θέση: <https://www.gov.uk/guidance/importing-and-exporting-organic-food>

Όσον αφορά την Βόρειο Ιρλανδία¹⁷, σχετικά με τις εξαγωγές βιολογικών προϊόντων από την Ε.Ε. δεν υπάρχουν αλλαγές, καθώς η Βόρειος Ιρλανδία σύμφωνα με το πρωτόκολλο Βορείου Ιρλανδίας/Δημοκρατίας της Ιρλανδίας παραμένει στην ενιαία αγορά της Ε.Ε. Επίσης, δεν υφίσταται καμία αλλαγή στις μεταφορές βιολογικών αγαθών από την Βόρεια Ιρλανδία στη Μεγάλη Βρετανία. Για τις μεταφορές βιολογικών τροφίμων από τη Μεγάλη Βρετανία στη Βόρειο Ιρλανδία απαιτείται πιστοποιητικό επιθεώρησης χρησιμοποιώντας το σύστημα της Ε.Ε. TRACES NT.

Ο εισαγωγέας βιολογικών προϊόντων στο Η.Β. πρέπει να είναι εγγεγραμμένος σε έναν από τους εγκεκριμένους φορείς πιστοποίησης του Η.Β.¹⁸ Για να μπορεί ο καταναλωτής να διαφοροποιεί τα βιολογικά προϊόντα, όλες οι μονάδες συσκευασίας πρέπει να φέρουν διακριτικό στοιχείο. Σύμφωνα με τη Συμφωνία Εμπορίου και Συνεργασίας, τα βιολογικά προϊόντα που εισάγονται στο Η.Β. από την Ε.Ε. μπορούν να φέρουν το λογότυπο βιολογικής παραγωγής της Ε.Ε., οποιονδήποτε λογότυπο βιολογικής παραγωγής του

¹⁷ Σχετικές οδηγίες εντοπίζονται στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/guidance/apply-for-an-eu-ecolabel>

¹⁸ Οι εγκεκριμένοι φορείς πιστοποίησης του Η.Β. παρατίθενται σε μορφή λίστας στην Έρευνα αγοράς "Η ΑΓΟΡΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ ΣΤΟ ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ" του Γραφείου ΟΕΥ Λονδίνου, Μάρτιος 2021, κεφάλαιο 7.1.1, η οποία βρίσκεται αναρτημένη στην διαδικτυακή πύλη Agora, στον σύνδεσμο: <https://www.agora.mfa.gr/infofiles-menu/infofile/74654>.

Η.Β. ή και τους δύο λογότυπους, όπως ορίζονται στις οικείες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις¹⁹, υπό την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω προϊόντα συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις για τον οικείο λογότυπο ή για αμφότερους τους λογότυπους. Οι λογότυποι αυτοί μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνο για την επισήμανση, τη διαφήμιση ή στα εμπορικά έγγραφα βιολογικών προϊόντων, τα οποία συμμορφώνονται με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις που αναφέρθηκαν ανωτέρω. Δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως μέρος ενός εμπορικού σήματος ή μιας επωνυμίας εταιρείας ή σε οποιαδήποτε ετικέτα, εάν αυτό θα παραπλανούσε τους καταναλωτές ή χρήστες του προϊόντος. Επίσης πρέπει να φέρει τον αριθμητικό κωδικό του Οργανισμού ελέγχου από την οποία εξαρτάται ο υπεύθυνος διαχειριστής του βιολογικού προϊόντος, εκτός από τη δική του επωνυμία.

Ένα προϊόν επισημαίνεται ως βιολογικό όταν τουλάχιστον το 95% των συστατικών κατά μεικτό βάρος είναι βιολογικά συστατικά.

Όταν εμφανίζεται το ευρωπαϊκό βιολογικό λογότυπο, πρέπει να παρέχεται μια δήλωση προέλευσης που μπορεί να εμφανιστεί στη συσκευασία ταυτόχρονα με το λογότυπο. Αυτή η δήλωση πρέπει να είναι ή «EU Agriculture», εάν 98% των κατά μεικτό βάρος συστατικών έχουν παραχθεί στην Ε.Ε., ή «Non EU Agriculture», εάν 98% των κατά μεικτό βάρος συστατικών δεν έχουν παραχθεί στην Ε.Ε. ή «EU or non-EU Agriculture», εάν το προϊόν έχει παραχθεί με συστατικά παραχθέντα και στην Ε.Ε. και εκτός Ε.Ε.. Εάν όλα τα συστατικά προέρχονται από χώρα της ΕΕ, τότε η δήλωση «EU Agriculture» μπορεί να αντικατασταθεί από το όνομα της χώρας δηλαδή «Greek Agriculture». Στα συμβατικά προϊόντα, μπορούν να επισημαίνονται στη λίστα των συστατικών τους, τα συστατικά εκείνα τα οποία είναι βιολογικά με την προϋπόθεση ότι πληρούν τα πρότυπα του Η.Β. ή της Ε.Ε.

Πιστοποίηση Τροφίμων

1. Για την εισαγωγή τροφίμων στο Ηνωμένο Βασίλειο οι αλυσίδες ζητούν πιστοποίηση σύμφωνα με τα Πρότυπα της Βρετανικής Κοινοπραξίας Λιανικής BRC (British Retail Consortium – BRC)²⁰. Αν και μη υποχρεωτική, εν τούτοις είναι απαραίτητη η πιστοποίηση BRC διότι η πρώτη προτεραιότητα των αλυσίδων είναι να εξασφαλίζουν την ασφάλεια της υγιεινής του τροφίμου που επιλέγουν να τοποθετήσουν στα ράφια τους. Η απαίτηση αυτή των αλυσίδων συνάγεται από την ανάγκη τους να αποφεύγονται ανακλήσεις προϊόντων λόγω ακαταλληλότητας προς κατανάλωση καθώς και η συνακόλουθη δυσφήμιση της αλυσίδας που διαθέτει το προϊόν. Το BRC απέκτησε μεγάλο κύρος και εδώ και δύο δεκαετίες αποτελεί σημείο αναφοράς για τις βέλτιστες πρακτικές της βιομηχανίας τροφίμων, όχι μόνο εντός του Ηνωμένου Βασιλείου αλλά και διεθνώς. Έχει δηλαδή καταστεί ένα παγκόσμιο ποιοτικό πρότυπο, το οποίο επικαλούνται και επιχειρήσεις εκτός Η.Β. για να αξιολογούν τους προμηθευτές τους. Είναι μία σύνθεση τεσσάρων τεχνικών προδιαγραφών που καθορίζουν τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληροί κάποιος οργανισμός για να μπορεί να παράγει, συσκευάζει, αποθηκεύει και διανέμει ασφαλή τρόφιμα και καταναλωτικά προϊόντα.

Λεπτομέρειες για φορείς που παρέχουν τις σχετικές πιστοποιήσεις στην Ελλάδα είναι διαθέσιμες στο σύνδεσμο <https://directory.brcgs.com/>

Επίσης αποδεκτό, αν και σε μικρότερη έκταση, είναι το πρότυπο IFS²¹.

2. Χωρίς να έχει την ίδια απήχηση ή να είναι υποχρεωτική, αυξάνει στο Ηνωμένο Βασίλειο η αναγνωρισιμότητα της πιστοποίησης **B Corp**, την οποία λαμβάνουν εταιρείες που ακολουθούν κανόνες ηθικού επιχειρείν, με αποδεδειγμένη εφαρμογή υψηλών προτύπων κοινωνικής και περιβαλλοντικής απόδοσης.

¹⁹Οι οικείες βρετανικές διατάξεις εντοπίζονται στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/guidance/organic-food-labelling-rules>

²⁰ Εντοπίζεται στο σύνδεσμο <https://www.brc.org.uk/> και <https://www.brcgs.com/our-standards/food-safety/>

²¹ Εντοπίζεται στο σύνδεσμο <https://www.ifs-certification.com/index.php/en/>

B.1.5 Τιμολόγηση

Η επεξεργασία της πολιτικής τιμολόγησης θα πρέπει να λαμβάνει υπ' όψιν :

- Την επίπτωση που η συναλλαγματική ισοτιμία μπορεί να έχει στα κέρδη.
- Εάν η τιμολόγηση με βάση το κόστος ή την αξία του προϊόντος είναι καλύτερη για το συγκεκριμένο προϊόν ή την συγκεκριμένη υπηρεσία.
- Τι χρεώνουν οι επιχειρήσεις του Η. Β. για παρόμοια αγαθά και υπηρεσίες.
- Πώς οι Βρετανοί καταναλωτές αξιολογούν το συγκεκριμένο προϊόν ή υπηρεσία.
- Αν θα προτιμηθεί η τακτική της χρέωσης διαφορετικών τιμών σε διαφορετικούς πελάτες. Π.χ. μειωμένες τιμές για χρήστες εκτός αιχμής, τους ηλικιωμένους πολίτες ή τους συχνούς χρήστες ή εάν θα προτιμηθεί μια ποικιλία τακτικών τιμολόγησης.

Ο ενδιαφερόμενος θα πρέπει να πάρει πληροφορίες για τους ανταγωνιστές του. Να αναζητήσει άρθρα ή διαφημίσεις στον εμπορικό τύπο ή τις εφημερίδες για να μάθει για αυτούς και τις τιμές τους στο Η.Β. Θα πρέπει να διαβάσει τις πληροφορίες marketing και να ελέγχει τις καταχωρήσεις τους στους καταλόγους επιχειρήσεων. Μπορεί να πάρει αντίγραφο της έκθεσης ετήσιων επιδόσεων στην περίπτωση των δημόσιων επιχειρήσεων. Μπορεί επίσης να ελέγξει τους δικτυακούς τόπους τους και να μάθει γι' αυτούς επισκεπτόμενος ή συμμετέχοντας σε διεθνείς εμπορικές εκθέσεις ή σε άλλες εκθέσεις που συμμετέχουν.

Καθορισμός τιμών

Η βρετανική νομοθεσία περί ανταγωνισμού απαγορεύει μια συμφωνία μεταξύ ενός εμπόρου λιανικής πώλησης και ενός προμηθευτή, βάσει της οποίας ο έμπορος λιανικής πώλησης συμφωνεί να μεταπωλεί προϊόντα ή υπηρεσίες είτε σε τιμή που καθορίζεται από τον προμηθευτή είτε σε επίπεδο ελάχιστης τιμής που ορίζει ο προμηθευτής. Οι προμηθευτές μπορούν να θέτουν συνιστώμενες και μη δεσμευτικές τιμές λιανικής για τα προϊόντα τους ή να θέτουν μέγιστες τιμές πάνω από τις οποίες οι λιανοπωλητές ή οι διανομείς τους δεν μπορούν να μεταπωλούν τα προϊόντα τους.

Τιμολόγηση εισαγωγής

Οι τιμές εισαγωγής για τα προϊόντα που εισέρχονται στο Ηνωμένο Βασίλειο από χώρα της Ε.Ε. αποτελούνται γενικά από το κόστος προϊόντος, πλέον την ασφάλιση, πλέον το φορτίο, με ΦΠΑ που εισπράττεται επί της συνολικής αξίας²². Η τιμολόγηση τελικών χρηστών πρέπει να περιλαμβάνει τα έξοδα τοπικής αποθήκευσης, παράδοσης, πωλήσεων και υποστήριξης, καθώς και το περιθώριο για τους διανομείς, τους χονδρεμπόρους και τους εμπόρους λιανικής πώλησης.

B.1.6 Τελωνειακή νομοθεσία (Διαδικασία – Αρχές) Νέο Δασμολόγιο

Το Ηνωμένο Βασίλειο αποχώρησε από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Συμφωνία Εμπορίου και Συνεργασίας (ΣΕΣ) μεταξύ ΕΕ και ΗΒ, η οποία τέθηκε σε ισχύ από την 1^η Ιανουαρίου 2021, προβλέπει τη συνέχιση του εμπορίου άνευ δασμών και δασμολογικών ποσοστώσεων και είναι διαθέσιμη στην ελληνική γλώσσα στο σύνδεσμο: https://ec.europa.eu/info/strategy/relations-non-eu-countries/relations-united-kingdom/eu-uk-trade-and-cooperation-agreement_el

Η απελευθέρωση του εμπορίου που επετεύχθη στην ΣΕΣ, πραγματοποιήθηκε με αντάλλαγμα τη διασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού με την έννοια της διαχείρισης των αποκλίσεων με διορθωτικά μέτρα συγκλίσεων (ή σε αντίθετη περίπτωση με επιβολή αντισταθμιστικών μέτρων) στηριζόμενα στην εξισορρόπηση και όχι στην ισοδυναμία του επιπέδου προτύπων (συμπεριλαμβανομένων των υγειονομικών

²² Αναλυτικά για κάθε κατηγορία προϊόντος ή υπηρεσίας, ο συντελεστής ΦΠΑ που επιβάλλεται εντοπίζεται στο σύνδεσμο <https://www.gov.uk/guidance/rates-of-vat-on-different-goods-and-services>.

και φυτοϋγειονομικών – SPS) των οικονομικών τμημάτων της συμφωνίας. Συμφωνήθηκαν ευνοϊκότερες προϋποθέσεις-διαδικασίες συναλλαγών (εξαγωγές - εισαγωγές) για τους τομείς των φαρμάκων (αμοιβαία αποδοχή εγγράφων και πιστοποιητικών ορθών παρασκευαστικών πρακτικών και αμοιβαία αναγνώριση επιθεωρήσεων), των αυτοκινήτων (αμοιβαία αναγνώριση των εκατέρωθεν εγκρίσεων επί τη βάση κανόνων των Η.Ε.), των βιολογικών προϊόντων (αναγνώριση της ισοδυναμίας των κανόνων, των απαιτούμενων προϋποθέσεων και των συστημάτων πιστοποίησης και επιθεώρησης για την παρασκευή και αναγνώριση ως τέτοιων των βιολογικών προϊόντων αλλά και επαναξιολόγηση της ισοδυναμίας μέχρι 31/12/23), των κρασιών (απλοποίηση – ηλεκτρονική έκδοση συνοδευτικού πιστοποιητικού και απλοποίηση σήμανσης) και των χημικών προϊόντων (εξασφάλιση υψηλών επιπέδων προστασίας του περιβάλλοντος και της υγείας ανθρώπων και ζώων). Έχει συμφωνηθεί επίσης η αμοιβαία αναγνώριση σχημάτων εξουσιοδοτημένων οικονομικών φορέων (Authorised Economic Operator – AEO), οι οποίοι θα υπόκεινται σε ολιγότερους ελέγχους σε θέματα που αφορούν την ασφάλεια στην διακίνηση των αγαθών και συνεπώς σε ταχύτερους εκτελωνισμούς. Οι υφιστάμενες καταχωρήσεις προϊόντων Γεωγραφικών Ενδείξεων προστατεύονται. Αποδόθηκε δε το λογότυπο προστασίας του Η.Β. Η οποιαδήποτε αναθεώρηση του συστήματος καταχώρησης Γ.Ε. στο μέλλον θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις προηγούμενες σχετικές συμφωνίες μεταξύ των δύο μερών και μπορεί να αποφασίζεται από κοινού. Σύμφωνα με το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας του Η.Β. (IPO), οι παραγωγοί μπορούν να κατέχουν ευρωπαϊκά δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας και με τα δύο σχήματα τόσο των Γ.Ε. όσο και των εμπορικών σημάτων (It is possible for producers to hold IP rights under both the GI and trade mark schemes).

Το Η.Β. για την μετάβαση του από μέλος της ενιαίας αγοράς της Ε.Ε. σε καθεστώς τρίτης χώρας υιοθέτησε το Νέο Παγκόσμιο Δασμολόγιο του (Global Tariff - UKGT) , το οποίο στηρίζεται στην αρχή της ρήτρας του Μάλλον Ευνοούμενου Κράτους και αντικατέστησε το κοινό δασμολόγιο της Ε.Ε. από την 1^η Ιανουαρίου 2021. Δεν θα εφαρμοσθεί στα εμπορεύματα τα οποία προέρχονται από αναπτυσσόμενες χώρες, για τις οποίες ισχύουν οι ευνοϊκές ρυθμίσεις του Συστήματος των Γενικευμένων Προτιμήσεων (Generalised System of Preferences). Επίσης δεν θα εφαρμοσθεί στα εμπορεύματα που προέρχονται από χώρες με τις οποίες το Η.Β. έχει συνάψει ή θα συνάψει Συμφωνία Ελευθέρων Συναλλαγών, περίπτωση κατά την οποία εφαρμόζονται οι συμφωνημένοι δασμοί μεταξύ των μερών.

Το Νέο Παγκόσμιο Δασμολόγιο²³, το οποίο προέκυψε μετά από διαβούλευση με τους παραγωγικούς φορείς, διαμορφώθηκε στη βάση του Κοινού Δασμολογίου της ΕΕ, με γνώμονα τη διευκόλυνση των εισαγωγών (μηδενικοί δασμοί σε πολλά βιομηχανικά προϊόντα κυρίως της ελαφράς βιομηχανίας), τον περιορισμό της γραφειοκρατίας αλλά και την προστασία της εγχώριας βιομηχανίας και παραγωγής (μηδενικοί δασμοί για προϊόντα που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή εγχώριων π.χ. στους σωλήνες από κράμα χαλκού). Οι αλλαγές περιλαμβάνουν την κατάργηση περιττών δασμών, τη στρογγυλοποίηση δασμών σε ομοίμορφα ποσοστά, τη μετατροπή των αξιών σε λίρες από ευρώ και την απαλλαγή από όλους τους «ενοχλητικούς» δασμούς (εκείνους κάτω του 2%). Διατηρήθηκαν ορισμένοι δασμοί σε προϊόντα που υποστηρίζουν επιχειρήσεις του Η.Β., στους τομείς της γεωργίας (π.χ. αρνί, βόειο κρέας, πουλερικά), της αυτοκινητοβιομηχανίας (10% στα αυτοκίνητα) και της αλιείας, οι οποίοι βοηθούν την ισόρροπη ανάπτυξη όλων των περιοχών του Η.Β. Για την προώθηση μιας βιώσιμης οικονομίας και την υποστήριξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, της ενεργειακής απόδοσης, της δέσμευσης άνθρακα και της κυκλικής οικονομίας, μειώνονται ή μηδενίζονται οι δασμοί σε περισσότερα από 100 προϊόντα.

²³ Το νέο βρετανικό δασμολόγιο είναι διαθέσιμο στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/trade-tariff>

B.1.7 Διαδικασίες εισαγωγής / περιορισμοί εισαγωγών

Σε συνέχεια υπογραφής της Συμφωνίας Εμπορίου και Συνεργασίας (ΣΕΣ) μεταξύ ΕΕ και ΗΒ, η βρετανική κυβέρνηση κατήρτισε και επικαιροποιεί²⁴ το κείμενο πολιτικής “The Border with the European Union: Importing and Exporting Goods”²⁵, στο οποίο περιλαμβάνονται τεχνικές λεπτομέρειες σχετικά με τη διακίνηση προϊόντων μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και Μεγάλης Βρετανίας²⁶. Το εν λόγω κείμενο, καθώς και οι παραπομπές που παρατίθενται στο παρόν, τελούν ενίστε υπό επικαιροποίηση. Συνιστούμε στους ενδιαφερόμενους να επισκέπτονται τη διαδικτυακή τους έκδοση προκειμένου να επιβεβαιώνουν τα αντικείμενα ενδιαφέροντός τους.

Από τα διαλαμβανόμενα στο “The Border with the European Union: Importing and Exporting Goods” και τις συμπληρωματικές οδηγίες διασάφησης εισαγωγών και εξαγωγών που θα πρέπει να εφαρμόζουν οι εγχώριες επιχειρήσεις²⁷, καταγράφουμε και συνοψίζουμε τα εξής:

A. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗΣ ΔΙΑΣΑΦΗΣΗΣ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΣΤΗ ΜΕΓΑΛΗ ΒΡΕΤΑΝΙΑ

Οι συγκεκριμένες οδηγίες αφορούν τη διασάφηση εισαγωγών από την ΕΕ στη Μεγάλη Βρετανία. Οι εισαγωγείς στη Μεγάλη Βρετανία προϊόντων που υπόκεινται σε έλεγχο (βλ. ενότητα Γ. παρακάτω) πρέπει υποχρεωτικά να εφαρμόζουν την τυπική διαδικασία διασάφησης (1) ή εφόσον διαθέτουν σχετική άδεια, την απλοποιημένη διαδικασία διασάφησης (2). Για προϊόντα που δεν υπόκεινται σε έλεγχο, οι εισαγωγείς μπορούν να επιλέξουν μεταξύ τυπικής διαδικασίας διασάφησης (1), ή εφόσον διαθέτουν σχετική άδεια, απλοποιημένης διαδικασίας διασάφησης (2).

Τα εισαγόμενα αγαθά μπορούν να υπάγονται στο μοντέλο της προσωρινής εναπόθεσης (temporary storage - αποθήκευση μέχρι 90 ημέρες πριν τη διασάφηση) ή στο μοντέλο προαναγγελίας (pre-lodged declarations - η διασάφηση πρέπει να υποβληθεί πριν τη φόρτωση από την ΕΕ). Η επιλογή εξαρτάται από τις διαθέσιμες υποδομές στο σημείο εισόδου στη Μεγάλη Βρετανία, τις οποίες οι έμποροι και οι μεταφορικές εταιρείες πρέπει να επιβεβαιώνουν (για την ώρα δεν υπάρχει αντιστοίχιση συνοριακών σημείων και εφαρμοζόμενου τελωνειακού μοντέλου).

1. ΤΥΠΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΑΣΑΦΗΣΗΣ

Πρόκειται για πλήρη διαδικασία διασάφησης.

1.1. Προετοιμασία. Το μέρος που διεκπεραιώνει την εισαγωγή στη Μεγάλη Βρετανία πρέπει:

- Να αποκτήσει βρετανικό αριθμό EORI - Economic Operator Registration and Identification (<https://www.gov.uk/eori>).
- Να ελέγξει αν για τα προϊόντα που εισάγει απαιτείται άδεια εισαγωγής ή πιστοποιητικό. Για τα περισσότερα προϊόντα που υπόκεινται σε έλεγχο, υπάρχουν αυξημένες απαιτήσεις τεκμηρίωσης και πιστοποιητικών.
- Να ελέγξει τις υποχρεώσεις του ως προς τη δήλωση ΦΠΑ.
- Να αποκτήσει το κατάλληλο λογισμικό για τη υποβολή των διασαφήσεων.

²⁴ Οι αλλαγές της παρούσας επικαιροποίησης αποτυπώνονται στις σημειώσεις της ενότητας B.1 και στις ενότητες B.2.2, B.2.3 και B.3.

²⁵ <https://www.gov.uk/government/publications/the-border-operating-model>

²⁶ Περιλαμβάνει τις Αγγλία, Ουαλία και Σκωτία. Όχι τη Βόρεια Ιρλανδία.

²⁷ <https://www.gov.uk/government/publications/guides-to-importing-and-exporting-goods-between-great-britain-and-the-eu>

- Εφόσον τα προς εισαγωγή προϊόντα πληρούν τις προϋποθέσεις των κανόνων καταγωγής που προβλέπονται στη Συμφωνία Εμπορίου και Συνεργασίας μεταξύ ΕΕ και ΗΒ, απαλλάσσονται από δασμούς. Σε διαφορετική περίπτωση, ο εισαγωγέας θα πρέπει να εντοπίσει το δασμό που αντιστοιχεί στα προς εισαγωγή προϊόντα από το νέο Παγκόσμιο Δασμολόγιο του ΗΒ και να κάνει αίτηση απόκτησης λογαριασμού αναστολής πληρωμής δασμών²⁸, ώστε να τους καταβάλλει σε μηνιαία βάση.

1.2. Προετοιμασία εισαγωγής. Ο διασαφιστής πρέπει:

- Να υποβάλει πλήρη διασάφηση.
- Να επιβεβαιώσει ότι ο εξαγωγέας έχει ολοκληρώσει το δικό του μέρος της προετοιμασίας: έχει ευρωπαϊκό αριθμό EORI, διαθέτει τις απαραίτητες άδειες ή πιστοποιητικά εξαγωγής και έχει ολοκληρώσει τη διασάφηση της εξαγωγής.
- Να καταβάλει δασμούς και ειδικό φόρο κατανάλωσης. Να καταβάλει ή να αναβάλει την καταβολή ΦΠΑ.

2. ΑΠΛΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΑΣΑΦΗΣΗΣ

Κατά την εισαγωγή γίνεται απλοποιημένη συνοριακή διασάφηση, ενώ συμπληρωματική δήλωση υποβάλλεται ένα μήνα αργότερα. Αναλυτικά η διαδικασία έχει ως εξής:

2.1. Προετοιμασία. Το μέρος που διεκπεραιώνει την εισαγωγή στη Μεγάλη Βρετανία πρέπει:

- Να αποκτήσει βρετανικό αριθμό EORI.
- Να ελέγξει αν για τα προϊόντα που εισάγει απαιτείται άδεια εισαγωγής ή πιστοποιητικό.
- Να ελέγξει τις υποχρεώσεις του ως προς τη δήλωση ΦΠΑ.
- Εφόσον τα προς εισαγωγή προϊόντα πληρούν τις προϋποθέσεις των κανόνων καταγωγής που προβλέπονται στη Συμφωνία Εμπορίου και Συνεργασίας μεταξύ ΕΕ και ΗΒ, απαλλάσσονται από δασμούς. Σε διαφορετική περίπτωση, ο εισαγωγέας θα πρέπει να κάνει αίτηση απόκτησης λογαριασμού αναστολής πληρωμής δασμών.
- Να κάνει αίτηση και να λάβει εξουσιοδότηση διενέργειας απλουστευμένης διασάφησης.
- Να αποκτήσει το κατάλληλο λογισμικό για τη υποβολή των διασαφήσεων.

2.2. Προετοιμασία εισαγωγής. Ο διασαφιστής πρέπει:

- Να καταχωρίσει την απλοποιημένη συνοριακή διασάφηση.
- Να επιβεβαιώσει ότι ο εξαγωγέας έχει ολοκληρώσει το δικό του μέρος της προετοιμασίας: έχει ευρωπαϊκό αριθμό EORI, διαθέτει τις απαραίτητες άδειες ή πιστοποιητικά εξαγωγής και έχει ολοκληρώσει τη διασάφηση της εξαγωγής.

2.3. Εισαγωγή. Ο διασαφιστής πρέπει:

- Να υποβάλει συμπληρωματική διασάφηση μέχρι την τέταρτη εργάσιμη ημέρα του μήνα που έπεται της εισαγωγής.
- Να καταβάλει ή να αναβάλει την καταβολή ΦΠΑ και ειδικού φόρου κατανάλωσης. Ο λογαριασμός αναστολής πληρωμής δασμών του χρεώνεται με το ύψος του δασμού.

²⁸<https://www.gov.uk/guidance/check-which-type-of-account-to-apply-for-to-defer-duty-payments-when-you-import-goods>

3. ΔΙΑΜΕΤΑΚΟΜΙΣΗ

3.1. Προετοιμασία. Ο εισαγωγέας πρέπει:

- Να αποκτήσει βρετανικό αριθμό EORI.
- Να ελέγξει αν για τα προϊόντα που εισάγει απαιτείται άδεια εισαγωγής ή πιστοποιητικό.
- Να ελέγξει τις υποχρεώσεις του ως προς τη δήλωση ΦΠΑ.
- Να διερευνήσει το ενδεχόμενο αίτησης απόκτησης καθεστώτος εγκεκριμένου παραλήπτη. Σε αυτή την περίπτωση απαιτείται ακόμα αίτηση άδειας προσωρινής αποθήκευσης και πρόσβασης στο πληροφοριακό σύστημα διαχείρισης διαμετακόμισης.
- Να προετοιμαστεί για τη διαχείριση των εμπορευμάτων μετά τη διαμετακόμιση (εισαγωγή ή άλλο τελωνειακό καθεστώς).

3.2. Προετοιμασία εισαγωγής. Ο διασαφιστής πρέπει:

- Να επιβεβαιώσει ότι ο εξαγωγέας έχει υποβάλει τη διασάφηση της εξαγωγής και τη δήλωση διαμετακόμισης στο NCTS (New Computerised Transit System). Επίσης, ότι έχει παράσχει στο μεταφορέα τον ευρωπαϊκό του αριθμό EORI και τον αριθμό αναφοράς από το σύστημα NCTS, όπως και ότι έχει ασφαλίσει τη μεταφορά καταβάλλοντας συνολική εγγύηση.
- Να επιβεβαιώσει ότι τα προϊόντα εισέρχονται στο ΗΒ μέσω ενός Γραφείου Διαμετακόμισης.
- Αν έχει καθεστώς εγκεκριμένου παραλήπτη, τα προϊόντα μεταφέρονται στις εγκεκριμένες εγκαταστάσεις προσωρινής αποθήκευσης, διαφορετικά κατευθύνονται σε ένα Γραφείο Προορισμού.

3.3. Διαμετακόμιση

Για να ολοκληρωθεί η διαμετακόμιση, τα προϊόντα θα πρέπει είτε να εισαχθούν, είτε να υποβληθούν σε κάποια άλλη τελωνειακή διαδικασία.

Σημειώνεται, τέλος, ότι για την προσωρινή εισαγωγή και εξαγωγή μη αναλώσιμων προϊόντων μεταξύ ΕΕ και Ηνωμένου Βασιλείου από φυσικά πρόσωπα και επιχειρήσεις, μπορεί από την 1/1/2021 να χρησιμοποιηθεί δελτίο ΑΤΑ (ATA Carnet) με τον ίδιο τρόπο που χρησιμοποιείται μεταξύ ΕΕ και συμβαλλόμενων τρίτων χωρών.

Β. ΈΛΕΓΧΟΙ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΑ

Για την εισαγωγή στη Μεγάλη Βρετανία ορισμένων προϊόντων προέλευσης ΕΕ απαιτείται κάποιου είδους πιστοποιητικό. Σε αυτά τα προϊόντα περιλαμβάνονται ζώα, φυτά, αγροτικά προϊόντα, ξυλεία και προϊόντα ξύλου, φάρμακα, ιστοί και κύτταρα για ανθρώπινη χρήση, χημικά, απόβλητα, όπλα και είδη που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για βασανισμό ή θανάτωση.²⁹

Στις 28 Απριλίου 2022, η βρετανική Κυβέρνηση ανακοίνωσε ότι αναβάλλεται εκ νέου η εφαρμογή προϋποθέσεων και ελέγχων για την εισαγωγή στη Μεγάλη Βρετανία προϊόντων υγειονομικού και φυτοϋγειονομικού ενδιαφέροντος από την Ευρωπαϊκή Ένωση³⁰. Η βρετανική κυβέρνηση προσανατολίζεται τώρα στη διαμόρφωση ενός νέου καθεστώτος τελωνειακών ελέγχων για τις εισαγωγές με ορίζοντα εφαρμογής το τέλος του 2023.

²⁹ <https://www.gov.uk/import-goods-into-uk>

³⁰ <https://questions-statements.parliament.uk/written-statements/detail/2022-04-28/hcws796>

Ειδικότερα, αναβάλλονται όλα τα μέτρα που θα επιβάλλονταν από τον Ιούλιο 2022 και καμία άλλη προϋπόθεση, επιπλέον εκείνων που ισχύουν σήμερα, δεν θα εφαρμοσθεί εντός του έτους. Συγκεκριμένα, αναβάλλεται:

- Η υποχρέωση προσκόμισης περαιτέρω πιστοποιητικών υγείας και πραγματοποίησης φυτοϋγειονομικών ελέγχων σε προϊόντα προέλευσης ΕΕ.
- Η απαγόρευση και οι περιορισμοί εισαγωγής στη Μεγάλη Βρετανία νωπών κρεάτων προέλευσης ΕΕ.
- Η πραγματοποίηση των φυσικών ελέγχων σε Συνοριακούς Σταθμούς Επιθεώρησης (θα εξακολουθήσουν να πραγματοποιούνται στον προορισμό των προϊόντων).
- Η υποχρέωση υποβολής Δήλωσης ασφάλειας εισαγωγών (Safety and Security Declaration) από τους Βρετανούς εισαγωγείς.
- Οι συστηματικοί έλεγχοι που αφορούν στα πρότυπα εμπορίας (marketing standards)

Καταγράφουμε και επικαιροποιούμε στη συνέχεια ορισμένες από τις προβλέψεις ελληνικού ενδιαφέροντος:

1. ΦΥΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ

1.1. Ρυθμιζόμενα και κοινοποιήσιμα είδη υψηλής προτεραιότητας

Από την **1/1/2021** απαιτείται προαναγγελία εισαγωγής³¹ (από το μέρος που διεκπεραιώνει την εισαγωγή στη Μεγάλη Βρετανία) και φυτοϋγειονομικό πιστοποιητικό για όλα τα φυτά και προϊόντα φυτικής προέλευσης υψηλής προτεραιότητας που εισάγονται στη Μεγάλη Βρετανία από την ΕΕ. Στα είδη της κατηγορίας περιλαμβάνονται αγροτικά μηχανήματα και οχήματα, όλα τα φυτά για φύτευση, πατάτες κατανάλωσης και πατάτες για φύτευση, ποικιλία σπόρων, κωνοφόρα δέντρα και τα κλαδιά τους, φλοιό ορισμένων δέντρων και ξυλεία από ορισμένα δέντρα ή και χώρες. Αναλυτικός κατάλογος των φυτών και προϊόντων φυτικής προέλευσης υψηλής προτεραιότητας είναι διαθέσιμος στο σύνδεσμο: https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/997688/High-priority_plants_list.odt

Τα είδη υψηλής προτεραιότητας υπόκεινται σε ελέγχους τεκμηρίωσης³² και ταυτότητας³³. Επιπλέον, πραγματοποιείται φυσική επιθεώρηση³⁴ στον τόπο προορισμού τους ή σε Συνοριακό Σταθμό Επιθεώρησης - BCP³⁵. Για να μπορεί να γίνει φυσική επιθεώρηση στον τόπο προορισμού, ο εισαγωγέας πρέπει να έχει εγγράψει τις εγκαταστάσεις του στο μητρώο των τόπων προορισμού της αρμόδιας Αρχής ελέγχου (διαφορετική για Αγγλία / Ουαλία και Σκωτία). Η εγκατάσταση πρέπει να πληροί ορισμένα κριτήρια.

³¹**Προαναγγελία εισαγωγής:** Πραγματοποιείται με τη χρήση τυποποιημένου εντύπου που περιλαμβάνει λεπτομέρειες για την αποστολή όπως, χώρα προέλευσης, τόπος προορισμού, προϊόντα, στοιχεία του εισαγωγέα, του εξαγωγέα και του μεταφορέα. Υποβάλλεται από τον εισαγωγέα προς τον αρμόδιο φορέα για το συγκεκριμένο εμπόρευμα, πριν από την άφιξή του.

³²**Έλεγχος τεκμηρίωσης:** Εξέταση των επίσημων πιστοποιητικών, βεβαιώσεων και λοιπών εμπορικών εγγράφων που απαιτείται να συνοδεύουν την αποστολή.

³³**Έλεγχος ταυτότητας:** Οπτική επιθεώρηση της αποστολής προκειμένου να διαπιστωθεί ότι το περιεχόμενο και η επισήμανσή της ανταποκρίνεται σε όλα αναγράφονται στην τεκμηρίωση που τη συνοδεύει.

³⁴**Φυσική επιθεώρηση:** Έλεγχος των προϊόντων προκειμένου να διαπιστωθεί ότι συμμορφώνονται με τις υγειονομικές ή φυτοϋγειονομικές απαιτήσεις εισαγωγής στη Μεγάλη Βρετανία. Μπορεί να περιλαμβάνει έλεγχο της συσκευασίας, της μεθόδου μεταφοράς και της επισήμανσης. Μπορεί ακόμα να προϋποθέτει δειγματοληπτικό έλεγχο της θερμοκρασίας και εργαστηριακό έλεγχο ή διάγνωση.

³⁵**BorderControlPost – BCP:** σταθμός επιθεώρησης που έχει οριστεί και εγκριθεί σύμφωνα με τη σχετική βρετανική νομοθεσία για τη διενέργεια ελέγχων σε ζώα, φυτά και τα προϊόντα τους που εισέρχονται στη Μεγάλη Βρετανία από την ΕΕ. Διαφορετικοί σταθμοί θα έχουν τη δυνατότητα επιθεώρησης διαφορετικών εμπορευμάτων. Αποτελεί ευθύνη των εισαγωγέων να διασφαλίσουν ότι τα εμπορεύματά τους εισέρχονται στη Μεγάλη Βρετανία μέσω του κατάλληλου BCP (ομοίως για τις εξαγωγές από τη Μεγάλη Βρετανία στην ΕΕ). Συνήθως οι εισαγωγείς υποχρεούνται να κοινοποιούν στο αρμόδιο BCP την άφιξη των εμπορευμάτων, ως μέρος της διαδικασίας προαναγγελίας της εισαγωγής. Κατάλογοι εγκεκριμένων συνοριακών σταθμών επιθεώρησης για φυτά περιλαμβάνονται εδώ: <https://www.gov.uk/government/publications/plant-imports-authorised-points-of-entry-to-the-uk>

Οι έλεγχοι ταυτότητας και η φυσική επιθεώρηση φυτών και προϊόντων φυτικής προέλευσης υψηλής προτεραιότητας που θα πραγματοποιούνται αποκλειστικά σε Συνοριακούς Σταθμούς Επιθεώρησης – BCPs, οι οποίοι επρόκειτο να εφαρμοστούν από την 1/7/2022, αναβλήθηκαν επ'άοριστον.

1.2. Άλλα ρυθμιζόμενα φυτά και προϊόντα φυτικής προέλευσης

Τα υπόλοιπα φυτά και προϊόντα φυτικής προέλευσης εμπίπτουν σε δύο κατηγορίες:

- Ρυθμιζόμενα και κοινοποιήσιμα – πρόκειται για προϊόντα για τα οποία θα απαιτείται φυτοϋγειονομικό πιστοποιητικό και προαναγγελία εισαγωγής.
- Ρυθμιζόμενα – προϊόντα για τα οποία θα απαιτείται φυτοϋγειονομικό πιστοποιητικό, αλλά όχι προαναγγελία εισαγωγής, εκτός αν το φορτίο επιλεγεί για έλεγχο όταν υποβληθεί η διασάφηση της εισαγωγής.

Αναλυτικά, η κατηγορία στην οποία ανήκει κάθε φυτικό είδος, ανάλογα με την προέλευσή του, περιγράφεται στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/government/publications/plant-species-by-import-category>

1.2.1. Ρυθμιζόμενα και κοινοποιήσιμα φυτά και προϊόντα φυτικής προέλευσης

Από την **1/1/2022** απαιτείται προαναγγελία εισαγωγής για όλα τα ρυθμιζόμενα και κοινοποιήσιμα φυτά και προϊόντα φυτικής προέλευσης, στα οποία περιλαμβάνονται καλλιεργητικό μέσο προσαρτημένο στα φυτά, βολβοειδή και κονδυλώδη λαχανικά, ορισμένα φυλλώδη λαχανικά, ορισμένα νωπά οπωροκηπευτικά, ορισμένοι σπόροι πλέον αυτών της υψηλής προτεραιότητας και ορισμένα κομμένα λουλούδια. Πλήρης κατάλογος των ρυθμιζόμενων και κοινοποιήσιμων φυτών και προϊόντων φυτικής προέλευσης είναι διαθέσιμος στην πύλη φυτικής υγείας: <https://planthealthportal.defra.gov.uk/eu-exit-guidance/imports/list-of-goods-that-will-be-regulated-from-1-january-2022/>

Η απαίτηση φυτοϋγειονομικού πιστοποιητικού για όλα τα ρυθμιζόμενα και κοινοποιήσιμα φυτά και προϊόντα φυτικής προέλευσης και οι έλεγχοι ταυτότητας και η φυσική επιθεώρηση σε Συνοριακούς Σταθμούς Επιθεώρησης – BCPs, οι οποίοι επρόκειτο να εφαρμοστούν από την 1/7/2022, αναβλήθηκαν επ'άοριστον.

1.2.2. Ρυθμιζόμενα φυτά και προϊόντα φυτικής προέλευσης

Η απαίτηση φυτοϋγειονομικού πιστοποιητικού και για τα ρυθμιζόμενα φυτά και προϊόντα φυτικής προέλευσης (διακρίνονται από τα ρυθμιζόμενα και κοινοποιήσιμα στον κατάλογο: <https://planthealthportal.defra.gov.uk/eu-exit-guidance/imports/list-of-goods-that-will-be-regulated-from-1-january-2022/>), δηλαδή για όλα τα νωπά προϊόντα, όλους τους σπόρους και όλα τα κομμένα λουλούδια, και οι προβλεπόμενοι έλεγχοι σε Συνοριακούς Σταθμούς Επιθεώρησης – BCPs, για ορισμένα προϊόντα, οι οποίοι επρόκειτο να εφαρμοστούν από την 1/7/2022, αναβλήθηκε επ'άοριστον.

1.3. Μη ρυθμιζόμενα φυτά και προϊόντα φυτικής προέλευσης

Απαλλάσσονται από διατυπώσεις και ελέγχους (φυτοϋγειονομικό πιστοποιητικό, προαναγγελία εισαγωγής και φυσική επιθεώρηση) τα εξής προϊόντα: ανανάδες, ακτινίδια, καρύδες, φρούτα και φύλλα εσπεριδοειδών, κουμκουάτ, πικρά πορτοκάλια, λωτοί, ντούριαν, βαμβάκι (μπάλες), φύλλα κάρυ, μπανάνες, μάνγκο, χουρμάδες, φρούτα του πάθους, γκουάβα. Ομοίως, απαλλάσσονται φρούτα και λαχανικά που έχουν υποστεί επεξεργασία και συσκευασία (π.χ. σουπες, σαλάτες, σάντουιτς, κατεψυγμένα υλικά), όπως

και τα σύνθετα προϊόντα (π.χ. βούτυρα από καρπούς ή σπόρους που περιέχουν μεταποιημένα φρούτα ή λαχανικά).

Σημειώνονται ακόμα τα εξής:

- Ο/η εξαγωγέας από την ΕΕ θα πρέπει να εξασφαλίζει το φυτοϋγειονομικό πιστοποιητικό (όταν απαιτείται) πριν από την αναχώρηση των προϊόντων. Πρέπει να στέλνει ηλεκτρονικά το σαρωμένο πιστοποιητικό φυτοϋγείας στον εισαγωγέα, ώστε ο τελευταίος να είναι σε θέση να κάνει την προαναγγελία της εισαγωγής στο πληροφοριακό σύστημα PEACH, αν είναι παλιός εισαγωγέας και μέχρι την αντικατάστασή του από το σύστημα IPAFFS, ή απευθείας στο IPAFFS, αν εισάγει για πρώτη φορά.
- Η επιθεώρηση για την έκδοση του πιστοποιητικού φυτοϋγείας πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί και το πιστοποιητικό να έχει συνταχθεί το πολύ 14 ημέρες πριν από την αναχώρηση του φορτίου. Θα πρέπει να φέρει την υπογραφή προσώπου της αρμόδιας Αρχής φυτοϋγείας της χώρας προέλευσης.
- Ο εισαγωγέας πρέπει να έχει επιχείρηση με έδρα στο ΗΒ. Το πιστοποιητικό φυτοϋγείας πρέπει να απευθύνεται στον εισαγωγέα και να περιλαμβάνει τα στοιχεία επικοινωνίας του. Αν ο εισαγωγέας δεν διαθέτει έδρα στο ΗΒ, θα πρέπει να προσλαμβάνεται τοπικός αντιπρόσωπος για τη διεκπεραίωση της εισαγωγής, ο οποίος θα πρέπει να μπορεί να δίνει πληροφορίες για τον έλεγχο των προϊόντων, να καταχωρίζει την προαναγγελία της εισαγωγής και να πληρώνει τέλη και τυχόν πρόστιμα. Αν χρησιμοποιείται αντιπρόσωπος, το πιστοποιητικό φυτοϋγείας πρέπει να αναφέρει εκτός από το όνομα του εισαγωγέα, το όνομα και τη διεύθυνση του αντιπροσώπου του.
- Το πρωτότυπο πιστοποιητικό φυτοϋγείας πρέπει να συνοδεύει το φορτίο.
- Ο εισαγωγέας οφείλει να προβεί στην προαναγγελία της εισαγωγής τουλάχιστον 4 ώρες πριν την άφιξη του φορτίου, αν φτάνει με ro-ro ή αεροπλάνο, ή τουλάχιστον μία ημέρα πριν, αν φτάνει με άλλο μέσο.
- Τέλη για την επιθεώρηση των ρυθμιζόμενων φυτών και προϊόντων φυτικής προέλευσης σε Αγγλία και Ουαλία: ο έλεγχος τεκμηρίωσης στοιχίζει 5,25 βρετανικές λίρες, ενώ το κόστος του ελέγχου ταυτότητας και της φυσικής επιθεώρησης εξαρτάται από το επιθεωρούμενο είδος και το επίπεδο επικινδυνότητάς του. Στη Σκωτία επιβάλλονται διαφορετικά τέλη.
- Αρμόδια Αρχή για τον έλεγχο φυτών και προϊόντων φυτικής προέλευσης σε Αγγλία και Ουαλία είναι η APHA (Animal and Plant Health Agency), η οποία μπορεί να διενεργεί ελέγχους 7 ημέρες την εβδομάδα μεταξύ 7:00 και 19:00. Οι επιθεωρήσεις στη Σκωτία μπορούν να λαμβάνουν χώρα Δευτέρα – Παρασκευή, 8:30 – 17:00. Σχετικές καθυστερήσεις ως προς τον έλεγχο θα λαμβάνουν χώρα σε αφίξεις εκτός ωραρίου.
- Αρμόδια Αρχή για τον έλεγχο ξυλείας και ξύλινων συσκευασιών σε όλη της Μεγάλη Βρετανία είναι η FC (Forestry Commission), η οποία μπορεί να διενεργεί ελέγχους Δευτέρα – Παρασκευή, 9:00 – 17:00. Αυτό σημαίνει ότι, αν ένα φορτίο με προϊόντα φυτικής προέλευσης σε ξύλινες συσκευασίες που επιλεγούν για επιθεώρηση, φτάσει στο τελωνείο Παρασκευή απόγευμα, μπορεί να παραμείνει εκεί μέχρι τη Δευτέρα το πρωί.

- Τρόφιμα και ζωοτροφές πιστοποιημένα στην ΕΕ ως οργανικά θα εξακολουθήσουν να αναγνωρίζονται ως τέτοια στη Μεγάλη Βρετανία. Η απαίτηση Πιστοποιητικού Επιθεώρησης (certificate of inspection - COI), η οποία επρόκειτο να εφαρμοστεί από την 1/7/2022, κάνοντας χρήση του προσωρινού χειρόγραφου συστήματος εισαγωγής βιολογικών προϊόντων στη Μεγάλη Βρετανία³⁶, αναβλήθηκε επ'άοριστον.
- Μικρό μέρος των οπωροκηπευτικών προέλευσης ΕΕ που θα εισάγεται στη Μεγάλη Βρετανία θα επιλέγεται δειγματοληπτικά για έλεγχο, προκειμένου να πιστοποιείται η συμμόρφωση με τις βρετανικές προδιαγραφές εμπορίας. Όταν κάποιο φορτίο επιλέγεται για έλεγχο, ο εισαγωγέας θα ενημερώνεται αν χρειάζεται να εξασφαλίσει πιστοποιητικό συμμόρφωσης προδιαγραφών εμπορίας (marketing standards), το οποίο εκδίδεται στη Μεγάλη Βρετανία. Οι συστηματικοί έλεγχοι που επρόκειτο να εφαρμοστούν από την 1/7/2022 στις εισαγωγές στη Μεγάλη Βρετανία οπωροκηπευτικών προέλευσης ΕΕ, καθώς και η απαίτηση πιστοποιητικού συμμόρφωσης προδιαγραφών εμπορίας για ορισμένα προϊόντα (μήλα, επιτραπέζια σταφύλια, ακτινίδια, εσπεριδοειδή, ροδάκινα και νεκταρίνια, αχλάδια, φράουλες, μαρούλια, γλυκές πιπεριές και ντομάτες)³⁷, αναβλήθηκαν επ'άοριστον.
- Τα ξύλινα μέσα συσκευασίας, συμπεριλαμβανομένων παλετών και κιβωτίων, θα πρέπει να πληρούν το διεθνές πρότυπο ISPM15 ως προς την επεξεργασία και τη σήμανση. Ξύλινες συσκευασίες προϊόντων που εισάγονται στη Μεγάλη Βρετανία από την 1/1/2021 μπορεί να υπόκεινται σε επιθεωρήσεις για την επιβεβαίωση συμμόρφωσής τους με τις απαιτήσεις του ISPM15. Περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/guidance/import-or-export-wood-packaging-material>
- Για την εισαγωγή στη Μεγάλη Βρετανία προϊόντων προέλευσης ΕΕ για τα οποία σήμερα απαιτείται φυτοϋγειονομικό διαβατήριο, από την 1/1/2021 χρειάζεται αντί αυτού φυτοϋγειονομικό πιστοποιητικό.

Λεπτομέρειες για την εισαγωγή στη Μεγάλη Βρετανία φυτών και προϊόντων φυτικής προέλευσης είναι διαθέσιμες στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/government/collections/importing-and-exporting-plants-and-plant-products>

2. ΤΡΟΦΙΜΑ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ

2.1. Τρόφιμα ζωικής προέλευσης που υπόκεινται σε μέτρα διασφάλισης

Από την **1/1/2021** για την εισαγωγή στη Μεγάλη Βρετανία τροφίμων ζωικής προέλευσης από την ΕΕ τα οποία υπόκεινται σε μέτρα διασφάλισης, απαιτείται προαναγγελία εισαγωγής στο ηλεκτρονικό σύστημα IPAFFS³⁸ (από τον εισαγωγέα) και υγειονομικό πιστοποιητικό. Οι βρετανικές Αρχές μπορούν να υιοθετούν μέτρα διασφάλισης με σύντομη προειδοποίηση, προκειμένου να απαγορεύσουν ή να περιορίσουν την εισαγωγή ορισμένων προϊόντων από συγκεκριμένες χώρες μετά από εκδήλωση νόσου ή ζήτημα δημόσιας υγείας. Ενημέρωση σχετικά με τα κρούσματα ασθενειών που ενδέχεται να επηρεάζουν τις εισαγωγές στο Ηνωμένο Βασίλειο είναι διαθέσιμη στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/guidance/imports-and-exports-of-animals-and-animal-products-topical-issues>

³⁶<https://www.gov.uk/guidance/importing-and-exporting-organic-food>, περιλαμβάνεται και κατάλογος βρετανικών εγκεκριμένων φορέων ελέγχου

³⁷<https://www.gov.uk/guidance/importing-and-exporting-fresh-fruit-and-vegetables>

³⁸Import of products, animals, food and feed system (IPAFFS). Πληροφορίες στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/guidance/import-of-products-animals-food-and-feed-system>

Ο Βρετανός εισαγωγέας πρέπει να δίνει στον εξαγωγέα από την ΕΕ το μοναδικό αριθμό ειδοποίησης (UNN) που θα λαμβάνει με την ολοκλήρωση της προαναγγελίας εισαγωγής, ώστε ο τελευταίος να τον συμπεριλαμβάνει στο υγειονομικό πιστοποιητικό και στα λοιπά παραστατικά της εξαγωγής.

Τα εν λόγω προϊόντα υπόκεινται σε ελέγχους εγγράφων ενώ ενδέχεται να υποβληθούν σε φυσικούς ελέγχους στο σημείο προορισμού (δειγματοληπτικά).

2.2. Άλλα τρόφιμα ζωικής προέλευσης

Από την **1/1/2022** απαιτείται προαναγγελία εισαγωγής στο ηλεκτρονικό σύστημα IPAFFS για τα περισσότερα τρόφιμα ζωικής προέλευσης.

- Η προσκόμιση υγειονομικού πιστοποιητικού για το κρέας και τα **προϊόντα κρέατος**, τα ζωικά υποπροϊόντα και τα τρόφιμα υψηλού κινδύνου μη ζωικής προέλευσης, η οποία επρόκειτο να εφαρμοστεί από την 1/7/2022, αναβλήθηκε επ'άοριστον. Η απαίτηση για τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα 1 του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2019/2007/18.11.2019 να εισάγονται στη Μεγάλη Βρετανία μέσω ενός Συνοριακού Σταθμού Επιθεώρησης – BCP³⁹ η οποία επρόκειτο να εφαρμοστεί από την ίδια ημερομηνία, αναβλήθηκε, επίσης, επ'άοριστον.
- Η υποχρέωση προσκόμισης υγειονομικού πιστοποιητικού για **γαλακτοκομικά προϊόντα** καθώς και οι φυσικοί έλεγχοι των γαλακτοκομικών προϊόντων στους Συνοριακούς Σταθμούς Επιθεώρησης, που επρόκειτο να τεθούν σε εφαρμογή από 1/09/2022, αναβλήθηκαν, επίσης, επ'άοριστον.
- Η υποχρέωση προσκόμισης υγειονομικού πιστοποιητικού για τα υπόλοιπα ρυθμιζόμενα προϊόντα ζωικής προέλευσης, συμπεριλαμβανομένων των σύνθετων προϊόντων και των αλιευμάτων, καθώς και οι φυσικοί έλεγχοι αυτών των προϊόντων στους Συνοριακούς Σταθμούς Επιθεώρησης, που επρόκειτο να τεθούν σε εφαρμογή από την 1/11/2022, αναβλήθηκαν επ'άοριστον.

Τα ισχύοντα υποδείγματα υγειονομικών πιστοποιητικών είναι διαθέσιμα στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/government/collections/health-certificates-for-animal-and-animal-product-imports-to-great-britain>. Οδηγίες για τη συμπλήρωσή τους είναι διαθέσιμες στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/government/publications/how-to-complete-a-health-certificate-for-imports-to-great-britain/how-to-complete-a-health-certificate-for-imports-to-great-britain> Όταν δεν υπάρχουν συγκεκριμένες προδιαγραφές ούτε τυποποιημένο υπόδειγμα υγειονομικού πιστοποιητικού, μπορεί να απαιτείται άδεια εισαγωγής (ο εισαγωγέας θα πρέπει να επικοινωνεί για οδηγίες με τις αρμόδιες Αρχές). Ο εξαγωγέας θα πρέπει να ενημερώνει τον εισαγωγέα αν το προϊόν του πρέπει να συνοδεύεται από εμπορικό έγγραφο και σε αυτή την περίπτωση να το προσκομίζει.

2.3. Απαγορευμένα και περιορισμένα τρόφιμα ζωικής προέλευσης

Αναβάλλεται επ'άοριστον η απαγόρευση, η οποία επρόκειτο να ισχύσει από την 1/7/2022, εισαγωγής στη Μεγάλη Βρετανία των εξής τροφίμων ζωικής προέλευσης από την ΕΕ:

- νωπός κιμάς από μοσχάρι, χοιρινό, αρνί, πρόβατο και κατσίκι,

³⁹Ο σχετικός κατάλογος των σημείων εντοπίζεται στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/government/publications/uk-border-control-posts-animal-and-animal-product-imports>

- νωπός ή κατεψυγμένος κιμάς πουλερικών,
- μηχανικά διαχωρισμένο κρέας πουλερικών, στρουθιονιδών ή άγριων πτερωτών θηραμάτων,
- αταξινόμητα αυγά,
νωπά παρασκευάσματα κρέατος.

Τα παρασκευάσματα κατεψυγμένου κρέατος πρέπει να καταψύχονται σε εσωτερική θερμοκρασία όχι μεγαλύτερη από -18 βαθμούς Κελσίου.

Ως παρασκεύασμα κρέατος νοείται οποιαδήποτε ποσότητα νωπού κρέατος που είτε περιλαμβάνει άλλα τρόφιμα, καρυκεύματα ή πρόσθετα, είτε υποβλήθηκε σε διαδικασία που δεν το τροποποίησε, οπότε εξακολουθεί να έχει τα χαρακτηριστικά του νωπού κρέατος. Παραδείγματα παρασκευασμάτων κρέατος είναι ωμά λουκάνικα, χάμπουργκερ, κεφτεδάκια, καρυκευμένη μπριζόλα ή κοτόπουλο, ωμές ή μερικώς μαγειρεμένες καρυκευμένες λωρίδες κοτόπουλου και μπουκιές κοτόπουλου.

Σημειώνονται ακόμα τα εξής:

- Ο/η εξαγωγέας από την ΕΕ πρέπει να εξασφαλίζει το υγειονομικό πιστοποιητικό (όταν απαιτείται).
- Το πρωτότυπο υγειονομικό πιστοποιητικό πρέπει να συνοδεύει το φορτίο.
- Πριν την αναχώρηση του φορτίου, ο εξαγωγέας πρέπει να στέλνει ηλεκτρονικό αντίγραφο του υγειονομικού πιστοποιητικού στον εισαγωγέα, ώστε ο τελευταίος να είναι σε θέση να κάνει την προαναγγελία της εισαγωγής στο πληροφοριακό σύστημα IPAFFS.
- Πρόσβαση στο σύστημα IPAFFS μπορούν να έχουν επιχειρήσεις και πρόσωπα με έδρα στο ΗΒ. Για την ώρα, επιτρέπεται η εγγραφή στο σύστημα και επιχειρήσεων και προσώπων με έδρα εκτός ΗΒ, αλλά σε αυτή την περίπτωση, ζητείται να ορίζεται τοπικός αντιπρόσωπος, ο οποίος θα πρέπει να μπορεί να δίνει πληροφορίες για τον έλεγχο των προϊόντων και να πληρώνει τέλη και τυχόν πρόστιμα.
- Ο εισαγωγέας οφείλει να προβεί στην προαναγγελία της εισαγωγής 24 ώρες πριν την άφιξη του φορτίου από χώρα ΕΕ/ΕΟΧ, ή μία εργάσιμη μέρα πριν την άφιξη από άλλη χώρα.
- Τρόφιμα και ζωοτροφές πιστοποιημένα στην ΕΕ ως οργανικά θα εξακολουθήσουν να αναγνωρίζονται ως τέτοια στη Μεγάλη Βρετανία. Η προσκόμιση Πιστοποιητικού Επιθεώρησης (certificate of inspection - COI), η οποία επρόκειτο να απαιτείται από την 1/7/2022, κάνοντας χρήση του προσωρινού χειρόγραφου συστήματος εισαγωγής βιολογικών προϊόντων στη Μεγάλη Βρετανία⁴⁰, αναβλήθηκε επ'άοριστον.

Λεπτομέρειες για την εισαγωγή στη Μεγάλη Βρετανία τροφίμων ζωικής προέλευσης είναι διαθέσιμες στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/guidance/import-or-move-food-and-drink-from-the-eu-and-northern-ireland-to-great-britain>

Αντίστοιχα, το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής των κανόνων και ελέγχων για την εισαγωγή στη Μεγάλη Βρετανία ζώντων ζώων, ζωικού αναπαραγωγικού υλικού, υποπροϊόντων ζωικής προέλευσης, τροφίμων και ζωοτροφών υψηλού κινδύνου μη ζωικής προέλευσης, είναι διαθέσιμο στο σύνδεσμο:

⁴⁰<https://www.gov.uk/guidance/importing-and-exporting-organic-food>, περιλαμβάνεται και κατάλογος βρετανικών εγκεκριμένων φορέων ελέγχου

<https://www.gov.uk/guidance/importing-or-moving-live-animals-animal-products-and-high-risk-food-and-feed-not-of-animal-origin>

Λεπτομέρειες για την εισαγωγή στη Μεγάλη Βρετανία σύνθετων τροφίμων είναι διαθέσιμες στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/guidance/import-or-move-composite-products-from-the-eu-and-northern-ireland-to-great-britain>.

3. ΑΛΙΕΥΜΑΤΑ

3.1. Αλιεύματα ως ζώντα ζώα για υδατοκαλλιέργεια ή διακόσμιση

Από την **1/1/2021** απαιτείται προαναγγελία εισαγωγής στο ηλεκτρονικό σύστημα IPAFFS (από τον εισαγωγέα) και υγειονομικό πιστοποιητικό για ψάρια και οστρακοειδή που εισάγονται στη Μεγάλη Βρετανία από την ΕΕ ως ζώντα ζώα για υδατοκαλλιέργεια ή διακόσμιση. Το υγειονομικό πιστοποιητικό θα πρέπει να περιλαμβάνει το μοναδικό αριθμό ειδοποίησης (UNN) του συστήματος IPAFFS (βλ. ενότητα 2.1. παραπάνω). Η απαίτηση εισόδου των συγκεκριμένων προϊόντων στη Μεγάλη Βρετανία από Συνοριακό Σταθμό Επιθεώρησης – BCP, η οποία επρόκειτο να εφαρμοστεί από την 1/7/2022, αναβλήθηκε επ'άοριστον.

Λεπτομέρειες είναι διαθέσιμες στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/guidance/import-or-export-live-fish-and-shellfish>

3.2. Αλιεύματα ως βρώσιμα προϊόντα ζωικής προέλευσης

Από την **1/1/2022** απαιτείται προαναγγελία εισαγωγής στο ηλεκτρονικό σύστημα IPAFFS για τα περισσότερα ψάρια και προϊόντα αλιείας που θα εισάγονται στη Μεγάλη Βρετανία από την ΕΕ ως προϊόντα ζωικής προέλευσης.

Η απαίτηση υγειονομικού πιστοποιητικού και εισαγωγής των φορτίων στη Μεγάλη Βρετανία μέσω Συνοριακού Σταθμού Επιθεώρησης – BCP, οι οποίοι επρόκειτο να εφαρμοστεί από την 1/11/2022, αναβλήθηκε επ'άοριστον.

Δεν υφίσταται υποχρέωση προσκόμισης πιστοποιητικού αλιεύσης για την εισαγωγή στη Μεγάλη Βρετανία ψαριών που δεν αλιεύονται στη θάλασσα (π.χ. εκτρεφόμενα ψάρια ή οστρακοειδή και ψάρια του γλυκού νερού), όπως και ορισμένων εξαιρούμενων θαλάσσιων ειδών (π.χ. μύδια, κυδώνια, στρείδια, χτένια, ιχθύδια ή προνύμφες).

Λεπτομέρειες είναι διαθέσιμες στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/guidance/importing-or-moving-fish-to-the-uk>

4. ΕΜΦΙΑΛΩΜΕΝΟ ΝΕΡΟ

Το εμφιαλωμένο νερό προέλευσης ΕΕ δεν θα υπόκειται σε συγκεκριμένες απαιτήσεις ελέγχου συνόρων, ούτε θα χρειάζεται να εισάγεται στη Μεγάλη Βρετανία μέσω συνοριακού σταθμού επιθεώρησης – BCP. Ωστόσο, μπορεί να πραγματοποιούνται έλεγχοι τεκμηρίωσης ή και φυσικές επιθεωρήσεις σε οποιοδήποτε στάδιο της εισαγωγής, όπως άλλωστε ισχύει και όλα τα προϊόντα. Οι έλεγχοι αυτοί μπορεί να περιλαμβάνουν τη λήψη δείγματος του εισαγόμενου προϊόντος, ενώ ενδέχεται να πραγματοποιούνται μετά την απελευθέρωση των εμπορευμάτων από το τελωνείο.

Η αυτόματη αναγνώριση του φυσικού μεταλλικού νερού προέλευσης ΕΕ στη Μεγάλη Βρετανία έπαυσε στις 7/1/2022. Οι παραγωγοί φυσικού μεταλλικού νερού που παράγεται εκτός του Ηνωμένου Βασιλείου πρέπει να υποβάλουν αίτηση νέας αναγνώρισης για να το διαθέσουν στη Μεγάλη Βρετανία. Λεπτομέρειες είναι

διαθέσιμες στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/guidance/recognition-of-natural-mineral-water-inside-and-outside-the-uk>

5. ΕΙΔΗ ΠΟΥ ΥΠΟΚΕΙΝΤΑΙ ΣΕ ΕΙΔΙΚΟ ΦΟΡΟ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ

Τα είδη στα οποία επιβάλλεται ειδικός φόρος κατανάλωσης υπόκεινται σε έλεγχο (βλ. ενότητα Γ. παρακάτω). Συνεπώς, για την εισαγωγή τους στη Μεγάλη Βρετανία από την 1/1/2021 πρέπει υποχρεωτικά να εφαρμόζεται η τυπική διαδικασία διασάφησης (ενότητα Α.1 παραπάνω) ή εφόσον ο εισαγωγέας διαθέτει σχετική άδεια, η απλοποιημένη διαδικασία διασάφησης (Α.3). Η δήλωση γίνεται από τον εισαγωγέα μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος CHIEF (Customs Handling of Import and Export Freight)⁴¹. Οι έλεγχοι θα πραγματοποιούνται στα σύνορα.

Λεπτομέρειες είναι διαθέσιμες στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/guidance/importing-excise-goods-to-the-uk-from-the-eu> και στη διαδικτυακή πύλη Agora (<http://agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/infofile/72274>).

6. ΦΑΡΜΑΚΑ

Η Συμφωνία Εμπορίου και Συνεργασίας μεταξύ ΕΕ και ΗΒ προβλέπει την αμοιβαία αναγνώριση των επιθεωρήσεων που διενεργούνται από κάθε μέρος, όπως και την αποδοχή των επίσημων εγγράφων Ορθών Παρασκευαστικών Πρακτικών που εκδίδουν.

6.1. Ελεγχόμενα φάρμακα και πρόδρομες χημικές ουσίες

Οι Βρετανοί εισαγωγείς και εξαγωγείς θα πρέπει να εξασφαλίζουν ειδική άδεια πριν τη διεξαγωγή εμπορίου ελεγχόμενων φαρμάκων και πρόδρομων χημικών ουσιών⁴². Κατάλογος των ελεγχόμενων φαρμάκων περιλαμβάνεται στη βρετανική νομοθεσία περί κατάχρησης ναρκωτικών φαρμάκων και συγκεκριμένα:

- στα Τμήματα I, II, III και IV του Καταλόγου 2 του “Misuse of Drugs Act 1971”:
<https://www.legislation.gov.uk/ukpga/1971/38/schedule/2>
- στους Καταλόγους 1 ως 5 των “Misuse of Drugs Regulations 2001”:
<https://www.legislation.gov.uk/uksi/2001/3998/contents>

Οι Βρετανοί εισαγωγείς και εξαγωγείς θα πρέπει να διαθέτουν άδεια εγχώριας εμπορίας των εν λόγω προϊόντων, πριν την υποβολή αίτησης για άδεια εισαγωγής ή εξαγωγής. Η αίτηση γίνεται ηλεκτρονικά στο National Drugs Control System, στο οποίο οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να ανοίξουν λογαριασμό (NDS account). Εφόσον αυτός εγκριθεί, θα τους ζητούνται πληροφορίες για τους εμπορικούς τους εταίρους στο εξωτερικό και για τα ελεγχόμενα φάρμακα που εμπορεύονται. Υποχρέωσή τους είναι ακόμα η άμεση υποβολή αίτησης ηλεκτρονικής έγκρισης της πραγματικής εμπορευόμενης ποσότητας, με την αποστολή των προϊόντων. Σε διαφορετική περίπτωση, η άδειά τους μπορεί να ανασταλεί.

Οι άδειες εισαγωγής εκδίδονται με ισχύ τριών μηνών. Οι άδειες εξαγωγής ισχύουν είτε για δύο μήνες, είτε ανάλογα με τα προβλεπόμενα στη χώρα του εισαγωγέα, όποιο από τα δύο είναι συντομότερο. Οι Βρετανοί εισαγωγείς και εξαγωγείς θα πρέπει να αιτούνται νέα άδεια για κάθε επιμέρους αποστολή και οι άδειες δεν μπορεί να είναι ούτε μεταχρονολογημένες, ούτε να εκδίδονται αναδρομικά.

⁴¹ Η διαδικασία ένταξης στο σύστημα εντοπίζεται στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/government/publications/import-and-export-request-for-chief-access-c1800>

⁴² <https://www.gov.uk/guidance/controlled-drugs-import-and-export-licences>

Εξακολουθεί από 1/1/2021 η απαίτηση φυσικής παρουσίασης στα σύνορα της άδειας εισαγωγής ελεγχόμενων φαρμάκων.

6.2. Φάρμακα για ανθρώπινη χρήση

Για την εισαγωγή φαρμάκων για ανθρώπινη χρήση⁴³ θα απαιτείται αναγραφή στις τελωνειακές διασαφήσεις και καταχώριση στα αντίστοιχα ηλεκτρονικά συστήματα κανονιστικής πληροφόρησης αδειοδότησης των φαρμάκων.

Στις τελωνειακές διασαφήσεις θα πρέπει να αναγράφονται τα στοιχεία της άδειας παραγωγού, χονδρεμπόρου και καταχώρισης δραστικού συστατικού.

Οι έλεγχοι θα εξακολουθήσουν να γίνονται σε επιμέρους στάδια της εφοδιαστικής αλυσίδας και όχι στα σύνορα.

6.3. Κτηνιατρικά φάρμακα

Τα κτηνιατρικά φάρμακα προέλευσης ΕΕ των οποίων η χρήση έχει εγκριθεί στο ΗΒ δεν θα υπόκεινται σε πρόσθετες απαιτήσεις εισαγωγής. Κατάλογος των εγκεκριμένων κτηνιατρικών φαρμάκων είναι διαθέσιμος εδώ: <https://www.gov.uk/check-animal-medicine-licensed>

Απαιτείται προηγούμενη έγκριση για τη χρήση κτηνιατρικών φαρμάκων στο ΗΒ, εκτός αν αυτά εισάγονται με ειδικό καθεστώς, για το οποίο ο εισαγωγέας χρειάζεται ειδική άδεια. Άδεια εισαγωγής απαιτείται και για την εισαγωγή κτηνιατρικών φαρμάκων που περιέχουν πρόδρομες χημικές ουσίες ναρκωτικών φαρμάκων (βλ. ενότητα 6.1. παραπάνω).

Τα κτηνιατρικά φάρμακα δεν χρειάζεται να εισάγονται μέσω συνοριακού σταθμού επιθεώρησης – BCP. Πλήρης διασάφηση εισαγωγής απαιτείται από την 1/1/2021, όταν τα κτηνιατρικά φάρμακα περιέχουν ναρκωτικές ουσίες, ενώ διαφορετικά η υποχρέωση ισχύει από την 1/1/2022.

7. ΠΡΟΤΥΠΑ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ (ΕΚΤΟΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ)

Από την 1/1/2021 όλα τα καταναλωτικά προϊόντα εκτός τροφίμων που εισάγονται στη Μεγάλη Βρετανία από την ΕΕ πρέπει να συμμορφώνονται με τους κανόνες ασφάλειας και επισήμανσης που ισχύουν για τα αντίστοιχα προϊόντα προέλευσης τρίτων χωρών, διαθέσιμοι εδώ: <https://www.gov.uk/guidance/product-safety-for-businesses-a-to-z-of-industry-guidance>

Το Ηνωμένο Βασίλειο εισήγαγε τη σήμανση UKCA (UKConformityAssessed), σε αναλογία με τη σήμανση CE, για τη δήλωση συμμόρφωσης ενός προϊόντος με τις προδιαγραφές ασφάλειας της Μεγάλης Βρετανίας καθώς και UKNI (αντίστοιχα για τη Βόρεια Ιρλανδία)⁴⁴. Απαιτείται για τα περισσότερα από τα προϊόντα που, πριν την αποχώρηση της χώρας από την ΕΕ, χρειαζόνταν σήμανση CE. Οι τεχνικές προδιαγραφές που πρέπει να πληρούνται και οι διαδικασίες αξιολόγησης της συμμόρφωσης είναι κατά βάση ίδιες με αυτές της σήμανσης CE.

⁴³ <https://www.gov.uk/guidance/import-a-human-medicine>

⁴⁴ Οδηγοί χρήσης και δελτίο συχνών ερωτήσεων αναφορικά με τη σήμανση UKCA και UKNI επισυνάφθηκαν στη σχετική ανάρτηση στην πύλη Agora (<https://agora.mfa.gr/infocenter-menu/infocenter/74084>)

Προϊόντα που έχουν λάβει σήμανση CE θα μπορούν να διατίθενται στην αγορά της Μεγάλης Βρετανίας μέχρι τις 31/12/2022. Για τα ιατροτεχνολογικά προϊόντα η σήμανση CE θα εξακολουθήσει να αναγνωρίζεται στη Μεγάλη Βρετανία μέχρι τις 30/6/2023.

Επίσης ισχύουν οι εξής συμπληρωματικές αλλαγές:

Η Αξιολόγηση της συμμόρφωσης για τη λήψη της σήμανσης CE που πραγματοποιήθηκε από οργανισμό της ΕΕ μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2022, μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τους κατασκευαστές ως βάση για τη σήμανση UKCA, η οποία θα ισχύει μέχρι τη λήξη του πιστοποιητικού τους ή για 5 χρόνια (31 Δεκεμβρίου 2027), όποιο από τα δύο συμβεί πρώτο.

Δεν θα απαιτείται επαναξιολόγηση της συμμόρφωσης προϊόντων που φέρουν σήμανση CE τα οποία κατασκευάστηκαν και εισήχθησαν στη MB μέχρι το τέλος του 2022.

Ανταλλακτικά για την επισκευή, την αντικατάσταση ή τη συντήρηση προϊόντων που διατίθενται ήδη στην αγορά της MB μπορούν να πληρούν τις ίδιες απαιτήσεις που ίσχυαν τη στιγμή που το αρχικό προϊόν ή σύστημα διατέθηκε στην αγορά της MB.

Θα επιτρέπεται η εμφάνιση του σήματος UKCA και η αναγραφή της επωνυμίας και των στοιχείων επικοινωνίας του εισαγωγέα, είτε σε αυτοκόλλητη ετικέτα, είτε στη συνοδευτική τεκμηρίωση των προϊόντων, μέχρι τις 31/12/2025.

Οι συμπληρωματικές αλλαγές και διευκρινίσεις δεν εφαρμόζονται στις περιπτώσεις ιατροτεχνολογικών προϊόντων, προϊόντων δομικών κατασκευών, συστημάτων μεταφοράς με συρματόσχοινο, συστημάτων μη επανδρωμένων αεροσκαφών, μεταφερόμενων εξοπλισμών πίεσης, σιδηροδρομικών προϊόντων και θαλάσσιου εξοπλισμού.

Λεπτομέρειες και σχετική νομοθεσία είναι διαθέσιμα στους συνδέσμους <https://www.gov.uk/guidance/placing-manufactured-goods-on-the-market-in-great-britain>, <https://www.gov.uk/guidance/using-the-ukca-marking> και στην πύλη Agora: <https://agora.mfa.gr/infofiles-menu/infofile/74084> και <https://agora.mfa.gr/infofiles-menu/infofile/74135>

Οι έλεγχοι των εν λόγω προϊόντων μπορεί να πραγματοποιούνται στα σύνορα ή στην ενδοχώρα, ενώ οι αρμόδιες Αρχές μπορεί να παρεμβαίνουν σε οποιοδήποτε στάδιο της αλυσίδας διανομής, εφόσον τίθεται ζήτημα επικινδυνότητας κάποιου προϊόντος.

Γ. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΠΟΥ ΥΠΟΚΕΙΝΤΑΙ ΣΕ ΈΛΕΓΧΟ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗ ΜΕΓΑΛΗ ΒΡΕΤΑΝΙΑ

Περιλαμβάνονται οι εξής κατηγορίες προϊόντων:

- Προϊόντα που υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης
- Ελεγχόμενα φάρμακα
- Πρόδρομες χημικές ουσίες ναρκωτικών φαρμάκων
- Τοξικά χημικά (που περιλαμβάνονται στον κατάλογο 1 της Σύμβασης για τα Χημικά Όπλα - CWC)
- Απειλούμενα με εξαφάνιση είδη της Σύμβασης CITES ή τα προϊόντα τους
- Ψάρια που αλιεύονται στη θάλασσα
- Λιπάσματα (Νιτρικό αμμώνιο)
- Νάρκες κατά προσωπικού
- Εκρηκτικά
- Πυροβόλα όπλα
- Πυροτεχνήματα

- Στρατιωτικά είδη
- Πυρηνικά υλικά
- Επιθετικά όπλα
- Ρεαλιστικές απομιμήσεις πυροβόλων όπλων
- Εξοπλισμός βασανισμού
- Ουσίες που καταστρέφουν το όζον και υδροφθοράνθρακες
- Ακατέργαστα διαμάντια
- Δασμοί αντνιτάμπινγκ και αντισταθμιστικοί δασμοί
- Μέτρα διασφάλισης για το χάλυβα
- Προϊόντα στο πλαίσιο κυρώσεων και προϊόντα σχετιζόμενα με όπλα μαζικής καταστροφής

Δ. ΜΗΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ

1. ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΣΕ ΣΥΝΟΔΕΥΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΚΕΥΕΣ

Έμποροι που μεταφέρουν στις αποσκευές τους ή σε μικρό όχημα προϊόντα που δεν υπόκεινται σε έλεγχο, των οποίων η αξία δεν υπερβαίνει τις 1.500 λίρες Αγγλίας, θα πρέπει πριν φτάσουν στη Μεγάλη Βρετανία να υποβάλουν απλή διαδικτυακή διασάφηση, ή εναλλακτικά να το δηλώσουν προφορικά στο σημείο εισόδου τους (σε RedPoint/Channel, αν υπάρχει).

Για εμπορεύματα άνω των 1.500 λιρών ή προϊόντα που υπόκεινται σε έλεγχο, θα πρέπει να προβούν σε πλήρη ηλεκτρονική τελωνειακή διασάφηση πριν από την άφιξή τους στη Μεγάλη Βρετανία. Από την 1/1/2022 θα πρέπει επίσης να υποβάλλουν Δήλωση ασφάλειας εισαγωγών (SafetyandSecurityDeclaration).

2. ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΜΕΤΡΗΤΩΝ

Από την 1/1/2021, άτομα που ταξιδεύουν στη Μεγάλη Βρετανία με περισσότερες από 10.000 λίρες πρέπει να το δηλώνουν. Το ίδιο ισχύει και για εταιρείες ταχυμεταφοράς που μεταφέρουν μετρητά για λογαριασμό μιας επιχείρησης.

Η δήλωση μπορεί να γίνεται διαδικτυακά (<https://www.gov.uk/bringing-cash-into-uk>), μέσω τηλεφώνου, ή με τη συμπλήρωση της έντυπης δήλωσης BOR9011, η οποία υποβάλλεται στο σημείο εισόδου (σε RedPoint/Channel, αν υπάρχει).

3. ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Από την 1/1/2021, η κυκλοφορία αγαθών μέσω ταχυδρομείου μεταξύ ΕΕ και Μεγάλης Βρετανίας υπόκειται στις απαιτήσεις διασάφησης που ισχύουν σήμερα για την κυκλοφορία αγαθών μέσω ταχυδρομείου μεταξύ ΗΒ και τρίτων χωρών, δηλαδή:

- Για ταχυδρομικές αποστολές που εισάγονται στη Μεγάλη Βρετανία μέσω του RoyalMailGroup (RMG), θα πρέπει να γίνεται χρήση των τελωνειακών εντύπων CN22/CN23 για τη δήλωση εμπορευμάτων που δεν υπόκεινται σε έλεγχο και δεν υπερβαίνουν σε αξία τις 900 λίρες. Για όλες τις άλλες ταχυδρομικές μεταφορές πρέπει να υποβάλλεται κανονική ηλεκτρονική τελωνειακή διασάφηση.
- Για αγαθά που μεταφέρονται στη Μεγάλη Βρετανία από εταιρείες ταχυμεταφορών (εκτός του RMG), θα πρέπει να γίνεται κανονική ηλεκτρονική τελωνειακή διασάφηση ανά αποστολή, εκτός εάν ο ταχυμεταφορέας έχει άδεια να υποβάλλει μαζική τελωνειακή διασάφηση.
- Το 2021, τόσο οι εταιρείες του RMG όσο και οι εταιρείες ταχυμεταφορών μπορούν να προβαίνουν σε εισαγωγή με αναβολή διασάφησης για αγαθά που δεν υπόκεινται σε ελέγχους.

- Πληροφορίες σχετικά με τη διαχείριση ΦΠΑ αποστολών στη Μεγάλη Βρετανία που δεν ξεπερνούν τις 135 λίρες μετά την 1/1/2021 είναι διαθέσιμες στο σύνδεσμο <https://www.gov.uk/government/publications/changes-to-vat-treatment-of-overseas-goods-sold-to-customers-from-1-january-2021/changes-to-vat-treatment-of-overseas-goods-sold-to-customers-from-1-january-2021> και στη διαδικτυακή πύλη Agora: <https://www.agora.mfa.gr/infofiles-menu/infofile/71441>

Ε. ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΟΔΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Οδηγίες για τις εταιρείες οδικών μεταφορών και τους επαγγελματίες οδηγούς φορτηγών αυτοκινήτων που εκτελούν οδικές εμπορευματικές μεταφορές μεταξύ Μεγάλης Βρετανίας και ΕΕ είναι διαθέσιμες στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/guidance/transporting-goods-between-great-britain-and-the-eu-by-ro-ro-freight-guidance-for-hauliers> και στη διαδικτυακή πύλη Agora: <https://agora.mfa.gr/infofiles-menu/infofile/73080>

ΣΤ. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΚΤΕΛΩΝΙΣΤΩΝ

Η βρετανική Υπηρεσία Τελωνείων έχει δημοσιεύσει και επικαιροποιεί κατάλογο και στοιχεία επικοινωνίας εκτελωνιστών και εταιρειών ταχυμεταφοράς για τη διευκόλυνση των διαδικασιών εκτελωνισμού στη Μεγάλη Βρετανία: <https://www.gov.uk/guidance/list-of-customs-agents-and-fast-parcel-operators>

Z. Ειδικές Τελωνειακές Διαδικασίες

1. Εισαγωγή προϊόντων στο ΗΒ, προκειμένου να υποβληθούν σε μία ή περισσότερες εργασίες τελειοποίησης

Οι βρετανικές επιχειρήσεις μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις εξής δύο διαδικασίες:

α) Τελειοποίηση προς Επανεξαγωγή (Inward Processing – IP)⁴⁵:

Επιτρέπει την αναβολή πληρωμής δασμών και ΦΠΑ σε εισαγόμενα εμπορεύματα στο ΗΒ, προκειμένου να επεξεργαστούν και στη συνέχεια να εξαχθούν ή να τεθούν σε ελεύθερη κυκλοφορία σε άλλες χώρες. Όταν τα εμπορεύματα τεθούν σε ελεύθερη κυκλοφορία, η επιχείρηση του ΗΒ θα καταβάλει δασμούς και ΦΠΑ, ανάλογα με την αξία των εμπορευμάτων κατά την εισαγωγή τους στο ΗΒ ή την αξία του τελικού προϊόντος. Για παράδειγμα, μια βρετανική επιχείρηση μπορεί, χωρίς να καταβάλλει δασμούς ή ΦΠΑ, να εισάγει φύλλο μετάλλου στο ΗΒ προκειμένου να μετατραπεί σε πλαίσιο αμαξώματος και στη συνέχεια να το εξάγει στη Γερμανία.

β) Τελειοποίηση προς Επανεισαγωγή (Outward Processing – OP)⁴⁶:

Επιτρέπει την προσωρινή εξαγωγή εμπορευμάτων από το ΗΒ προκειμένου να υποβληθούν σε εργασίες τελειοποίησης και επανεισαγωγή των μεταποιημένων προϊόντων, που προκύπτουν από τις εργασίες αυτές, και θέση αυτών σε ελεύθερη κυκλοφορία, με πλήρη ή μερική απαλλαγή από τον εισαγωγικό δασμό του ΗΒ. Για παράδειγμα, μια βρετανική επιχείρηση μπορεί να εξάγει κουμπιά από το ΗΒ προκειμένου να ραφτούν σε πουκάμισα στην Ελλάδα, τα οποία στη συνέχεια θα εισάγει πίσω στο ΗΒ προς πώληση, απαλλαγμένη πλήρως ή μερικώς από τον εισαγωγικό δασμό του ΗΒ.

⁴⁵ <https://www.gov.uk/guidance/inward-processing>

⁴⁶ <https://www.gov.uk/guidance/outward-processing-relief-opr>

2. Προϊόντα που βρίσκονται προσωρινά στο ΗΒ και δεν θα υποβληθούν σε περαιτέρω εργασίες

Οι βρετανικές επιχειρήσεις μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις εξής δύο τελωνειακές διαδικασίες:

α) Προσωρινή Εισαγωγή (Temporary Admission – TA)⁴⁷

Επιτρέπει την προσωρινή εισαγωγή μη βρετανικών αγαθών στο ΗΒ, υπό ορισμένες συνθήκες, για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και με ολική ή μερική απαλλαγή από τις τελωνειακές επιβαρύνσεις. Είναι ιδιαίτερα χρήσιμη στην περίπτωση εισαγωγής προϊόντων όπως εμπορικών δειγμάτων, επαγγελματικού εξοπλισμού ή προϊόντων που προορίζονται για έκθεση ή επίδειξη, δηλαδή αγαθών που προορίζονται μόνο για ένα σκοπό.

Τα ανωτέρω προϊόντα δεν μπορούν να τροποποιηθούν ενώ παραμένουν στο ΗΒ. Η χρήση της TA συνεπάγεται ότι οποιοσδήποτε εισαγωγικός δασμός ή ΦΠΑ αναστέλλεται εφόσον τα εμπορεύματα απομακρυνθούν αργότερα από το ΗΒ.

β) Δελτία ATA⁴⁸ (Admission Temporaire/Temporary Admission)

Το δελτίο ATA, το λεγόμενο "διαβατήριο εμπορευμάτων", είναι ένα διεθνές τελωνειακό έγγραφο που επιτρέπει την προσωρινή εισαγωγή εμπορικών δειγμάτων, επαγγελματικού εξοπλισμού ή προϊόντων που προορίζονται για έκθεση ή επίδειξη, δηλαδή αγαθών που προορίζονται μόνο για ένα σκοπό, με τον όρο ότι θα επανεξαχθούν μέσα σε ένα χρόνο. Ο κάτοχος του μπορεί, χωρίς την καταβολή των αναλογούντων δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων και χωρίς την επίδειξη άλλων τελωνειακών εγγράφων εισαγωγής, να προβεί σε εκκαθάριση των προϊόντων του στα τελωνεία των 87 χωρών-περιοχών που αποτελούν μέρος του συστήματος δελτίων ATA.

Οι επιχειρήσεις που δε διαθέτουν δελτίο ATA, οφείλουν να χρησιμοποιήσουν τις τελωνειακές διαδικασίες κάθε χώρας προκειμένου τα εμπορεύματά τους να υπαχθούν στο καθεστώς TA.

Οι βρετανικές επιχειρήσεις μπορούν να υποβάλλουν αίτηση στο Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο του Λονδίνου για να λάβουν το δελτίο ATA.

3. Αποθήκη Τελωνειακής Αποταμίευσης (Customs Warehouse – CW)⁴⁹

Η υπαγωγή στο καθεστώς CW επιτρέπει την αποθήκευση, σε εγκαταστάσεις ή κάθε άλλο εγκεκριμένο χώρο, εμπορευμάτων στα οποία έχει ανασταλεί η πληρωμή δασμών και εισαγωγικού ΦΠΑ μέχρι την αποθήκευσή τους στους χώρους αυτούς.

Μόλις τα εμπορεύματα απομακρυνθούν από τις εγκεκριμένες εγκαταστάσεις, ο εισαγωγέας οφείλει να καταβάλει τους ανάλογους δασμούς και ΦΠΑ, εκτός εάν τα εμπορεύματα εξαχθούν ή μεταφερθούν σε άλλη τελωνειακή διαδικασία.

Η υπαγωγή στις συνδεόμενες με τις CFSP ανωτέρω ειδικές διαδικασίες, όπως IP, OP, TA, CW απαιτεί την κατοχή εξουσιοδότησης από την HMRC, αλλά όχι την παροχή εγγύησης για τη λήψη αυτής της εξουσιοδότησης, με συνέπεια την ταχεία λήψη αυτής της εξουσιοδότησης. Η HMRC ενδέχεται να ζητήσει τη συγκεκριμένη εγγύηση από επιχειρήσεις που έχουν ιστορικό αφερεγγυότητας. Όλες επιχειρήσεις θα πρέπει να παρέχουν εγγύηση για την κάλυψη του ποσού του αναλογούντος ανεσταλμένου δασμού.

⁴⁷ <https://www.gov.uk/guidance/temporary-admission>

⁴⁸ <https://www.gov.uk/taking-goods-out-uk-temporarily>

⁴⁹ <https://www.gov.uk/guidance/customs-warehousing>

4. Διαμετακομιστικό Εμπόριο μέσω ΗΒ

Η Σύμβαση περί Κοινού καθεστώτος Διαμετακόμισης (Common Transit Convention - CTC)⁵⁰ επιτρέπει τη μεταφορά εμπορευμάτων μέσα από ορισμένα σύνορα, χωρίς την καταβολή εισαγωγικών δασμών μέχρι την άφιξή τους στον τελικό προορισμό. Τα οφέλη της είναι οι ταμειακές ροές καθώς και η ταχύτερη μεταφορά μέσω των σημείων εισόδου στο ΗΒ και των σημείων εισόδου χωρών CTC (κράτη μέλη της ΕΕ, Ισλανδία, Νορβηγία, Λιχτενστάιν και Ελβετία, Τουρκία, Βόρεια Μακεδονία και Σερβία), στην περίπτωση εξαγωγών σε αυτές. Η μετακίνηση των προϊόντων υπό το καθεστώς του CTC μπορεί να φανεί ιδιαίτερα χρήσιμη στην περίπτωση μεταφοράς αγαθών από την Ιρλανδία σε άλλα κράτη μέλη της ΕΕ (ή αντίστροφα) μέσω του ΗΒ.

Στη μετά-Brexit εποχή, το ΗΒ θα παραμείνει στο καθεστώς CTC κατόπιν εγκρίσεως της αίτησής του για παραμονή. Συνεπώς θα υπάρξουν μικρές αλλαγές στην τρέχουσα διαδικασία για τη χρήση του CTC από το ΗΒ.

Οποιαδήποτε επιχείρηση επιθυμεί να κάνει χρήση του CTC, οφείλει να κάνει μια δήλωση διαμετακόμισης μέσω του νέου μηχανογραφημένου συστήματος διαμετακόμισης (ένα σύστημα που καταγράφει και παρακολουθεί την κυκλοφορία των εμπορευμάτων στο πλαίσιο του CTC). Η δήλωση αυτή μπορεί να γίνει είτε από την ίδια την επιχείρηση είτε μέσω ενός τελωνειακού διαμεσολαβητή και απαιτεί την παροχή εγγυήσεων.

Οι μεταφορές αγαθών υπό το καθεστώς της CTC πρέπει:

- να ξεκινούν από ένα «γραφείο αναχώρησης» κάποιου **Εξουσιοδοτημένου Αποστολέα** (Authorised Consignor – ACor) είτε κρατικού, είτε επιχειρησιακού, είτε κάποιου εκτελωνιστή. Η επιχείρηση που επιθυμεί να λάβει καθεστώς ACor θα πρέπει να **παρέχει συνολική εγγύηση** (Customs Comprehensive Guarantee), εγκεκριμένη από την HMRC, για την κάλυψη των ανεσταλμένων δασμών που έχουν ανασταλεί κατά τη διάρκεια της διαμετακόμισης εμπορευμάτων.
- να περνούν από ένα «γραφείο διαμετακόμισης» για να καταγράφεται η πρώτη είσοδος στο ΗΒ από μια χώρα CTC. Στο γραφείο αυτό μαζί με τα εμπορεύματα απαιτείται να προσκομίζονται τα συνοδευτικά έγγραφα.
- να μεταβαίνουν στον τελικό προορισμό σε ένα «γραφείο προορισμού» (office of destination) **Εξουσιοδοτημένου Παραλήπτη** (Authorised Consignee - ACee) είτε κρατικού, είτε επιχειρησιακού είτε κάποιου εκτελωνιστή. Οι βρετανικές επιχειρήσεις που επιθυμούν να λάβουν καθεστώς ACee, πρέπει να διαθέτουν εγκαταστάσεις προσωρινής αποθήκευσης (Temporary Storage Facility)⁵¹, όπου τα διαμετακομισμένα εμπορεύματα μπορούν να αποθηκευτούν πριν αυτά υπαχθούν σε άλλη τελωνειακή διαδικασία ή τεθούν σε ελεύθερη κυκλοφορία. Όταν τα εισαγόμενα εμπορεύματα τοποθετηθούν σε TSF, η βρετανική επιχείρηση οφείλει άμεσα να συμπληρώσει μια δήλωση προσωρινής αποθήκευσης, χρησιμοποιώντας ένα τελωνειακό εγκεκριμένο ηλεκτρονικό σύστημα απογραφής. Με αυτόν τον τρόπο, μπορεί να αναβάλλει την πλήρη τελωνειακή διασάφηση και την πληρωμή των φόρων μέχρι το τέλος της επιτρεπόμενης περιόδου αποθεματοποίησης (90 ημέρες).

B.1.8 Εξασφάλιση πιστώσεων

Το Λονδίνο είναι μαζί με τη Νέα Υόρκη είναι τα κύρια χρηματοοικονομικά κέντρα παγκοσμίως. Το Λονδίνο προσφέρει όλες τις μορφές χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών: εμπορική τραπεζική, επενδυτική τραπεζική, αντασφάλιση, κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου, αγορά ιδιωτικών μετοχικών κεφαλαίων, μεσιτικά γραφεία μετοχών και νομισμάτων, διαχειριστές κεφαλαίων, εμπόρους εμπορευμάτων, λογιστικές και νομικές υπηρεσίες, καθώς και ηλεκτρονικά συστήματα εκκαθάρισης και συστήματα διακανονισμού

⁵⁰ https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/customs-procedures/what-is-customs-transit/common-union-transit_en
<https://www.gov.uk/government/publications/uk-trade-tariff-community-and-common-transit-outwards/uk-trade-tariff-community-and-common-transit-outwards>

⁵¹ <https://www.gov.uk/guidance/temporary-storage>

πληρωμών. Το Λονδίνο θεωρείται από τους επενδυτές, λόγω του ισχυρού ρυθμιστικού, νομικού και φορολογικού περιβάλλοντος και του σχετικά χαμηλού φορολογικού καθεστώτος, μια υποστηρικτική υποδομή αγοράς και ένας χώρος υψηλής εξειδίκευσης εργατικού δυναμικού.

Η βρετανική Κυβέρνηση είναι γενικά φιλόξενη έναντι των επενδύσεων χαρτοφυλακίου του εξωτερικού και οι κυβερνητικές πολιτικές αποσκοπούν στη διευκόλυνση της ελεύθερης ροής κεφαλαίων και στη στήριξη της ροής των πόρων στις αγορές προϊόντων και υπηρεσιών. Οι ξένοι επενδυτές είναι σε θέση να λάβουν πίστωση σε τοπικές αγορές υπό κανονικούς όρους της αγοράς και είναι διαθέσιμα ευρέως φάσματος πιστωτικά μέσα. Οι αρχές που διέπουν τα νομικά, ρυθμιστικά και λογιστικά συστήματα είναι διαφανή και συνάδουν με τα διεθνή πρότυπα. Σε όλες τις περιπτώσεις, οι κανονισμοί δημοσιεύονται και εφαρμόζονται χωρίς διακρίσεις από τις δύο Αρχές Επιτήρησης Χρηματο-Οικονομικών Υπηρεσιών (την Prudential Regulation Authority⁵² – PRA, για την επιτήρηση 1.500 περίπου τραπεζών, τραπεζικών ιδρυμάτων, ασφαλιστικών εταιρειών και την Financial Conduct Authority⁵³ – FCA, για την επιτήρηση περίπου 60.000 εταιρειών που παρέχουν χρηματο-οικονομικές υπηρεσίες), υπό την Κεντρική Τράπεζα της Αγγλίας.

Το Χρηματιστήριο του Λονδίνου είναι ένα από τα μεγαλύτερα κέντρα ανταλλαγής κινητών αξιών στον κόσμο και το κορυφαίο Ευρωπαϊκό Χρηματιστήριο με βάση τον όγκο των συναλλαγών και την κεφαλαιοποίηση της αγοράς. Οι αγορές του Λονδίνου έχουν το πλεονέκτημα της γεφύρωσης του χάσματος μεταξύ της ημέρας διαπραγματεύσεως στις ασιατικές αγορές και το άνοιγμα της αγοράς των ΗΠΑ. Αυτό το φαινόμενο γέφυρας είναι επίσης εμφανές, καθώς πολλές εταιρείες της Ρωσίας και της Κεντρικής Ευρώπης έχουν χρησιμοποιήσει χρηματιστήρια του Λονδίνου για να αξιοποιήσουν τις παγκόσμιες κεφαλαιαγορές. Η Αγορά Εναλλακτικών Επενδύσεων (Alternative Investment Market - AIM), η οποία ιδρύθηκε το 1995 ως «δευτερεύουσα» αγορά του Χρηματιστηρίου του Λονδίνου, έχει σχεδιαστεί ειδικά για μικρότερες, ταχέως αναπτυσσόμενες και σε φάση ανάπτυξης εταιρείες. Η AIM έχει ένα πιο ευέλικτο ρυθμιστικό σύστημα από την κύρια αγορά του χρηματιστηρίου. Από την έναρξη της λειτουργίας της, η AIM έχει συγκεντρώσει πάνω από 60 δισεκατομμύρια λίρες στερλίνες για περισσότερες από 3.000 εταιρείες. Επιπλέον, το Ηνωμένο Βασίλειο είναι ηγέτης στη διεθνή ασφαλιστική αγορά και έδρα άλλων αγορών, όπως futures (London International Financial Futures and Options Exchange - LIFFE), πετρελαίου (International Petroleum Exchange - IPE), χρυσού (London Bullion Market) και εμπορευματικών μεταφορών (Baltic Exchange).

Το Λονδίνο διαθέτει 255 ξένες τράπεζες (υπερδιπλάσιο αριθμό σε σχέση με τη Νέα Υόρκη). Τα τελευταία χρόνια σημειώθηκε σημαντική ανάπτυξη στον χρηματοπιστωτικό τομέα στη Σκωτία (Εδιμβούργο και Γλασκόβη), στο Μπέλφαστ, Μπέρμιγχαμ, Μπρίστολ, Κάρντιφ, Λιντς, Μάντσεστερ και Νόριτς. Αυτά τα κέντρα προσφέρουν τόσο διεθνείς όσο και εσωτερικές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των επαγγελματικών υπηρεσιών και των υπηρεσιών πληροφορικής.

Χρηματοπιστωτικό και τραπεζικό σύστημα

Ο κλάδος των χρηματοπιστωτικών και συναφών επαγγελματικών υπηρεσιών στο Η.Β. συνέβαλε, το 2019, 132 δισεκατομμύρια λίρες στην οικονομία του Ηνωμένου Βασιλείου, ήτοι το 6,9% της συνολικής οικονομικής παραγωγής. Το πρώτο τρίμηνο του 2020 υπήρχαν 1,1 εκατομμύρια θέσεις εργασίας στις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες στο Ηνωμένο Βασίλειο, ήτοι το 3,2% του συνόλου των θέσεων εργασίας.

Οι εξαγωγές χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών του Ηνωμένου Βασιλείου ήταν αξίας 61 δισεκατομμυρίων λιρών το 2021 έναντι 64 δισ. το 2020 και οι εισαγωγές αξίας 16,5 και 16 δισεκατομμυρίων λιρών αντίστοιχα. Το πλεόνασμα στο ισοζύγιο χρηματοοικονομικών υπηρεσιών έφτασε τα 43,5 και 48 δισεκατομμύρια λίρες αντίστοιχα.

Πάντως από τα ως άνω αποτελέσματα του 2021, δεν διαφαίνεται μεν ότι η αποχώρηση του Η.Β. από την ΕΕ θέτει σε κίνδυνο τον ηγετικό ρόλο της πόλης του Λονδίνου ως παγκόσμιο χρηματοοικονομικό κέντρο, όμως

⁵² Εντοπίζεται στο σύνδεσμο: <https://www.bankofengland.co.uk/prudential-regulation>

⁵³ Εντοπίζεται στο σύνδεσμο: <https://www.fca.org.uk/>

η αποχώρηση δεν πραγματοποιείται χωρίς προβλήματα, καθώς εκτιμάται ότι οι τράπεζες και οι ασφαλιστικές εταιρείες του Ηνωμένου Βασιλείου μετέφεραν το 2021 περισσότερα από 1,0 τρισεκατομμύρια λίρες (1,2 τρισεκατομμύρια ευρώ) στην Ευρωπαϊκή Ένωση ως απάντηση στο Brexit. Με την αποχώρηση του Η.Β. από την Ε.Ε. και από την ενιαία αγορά και χωρίς την επίτευξη ειδικότερη συμφωνίας, οι οντότητες που εδρεύουν στο Η.Β. έχασαν τα τραπεζικά τους διαβατήρια (δικαιώματα διαβατηρίου), τα δικαιώματα που επιτρέπουν στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα από οποιαδήποτε χώρα της ΕΕ να λειτουργούν σε ολόκληρη την ΕΕ χωρίς την ανάγκη μεμονωμένων αδειών από κάθε κράτος μέλος. Προς το παρόν, εν απουσία εναλλακτικών λύσεων που θα καθιστούσαν δυνατή την επίλυση αυτού του προβλήματος (για παράδειγμα, καθεστώς ισοδυναμίας ή συμφωνίες αμοιβαίας αναγνώρισης) δεν επιτρέπεται σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα με έδρα το Η.Β. να διατηρήσουν το καθεστώς λειτουργίας τους σε κοινοτικό έδαφος.

Η Τράπεζα της Αγγλίας λειτουργεί ως κεντρική τράπεζα του Ηνωμένου Βασιλείου διατηρώντας τη νομισματική και δημοσιονομική σταθερότητα. Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Bank of England, οι αλλοδαποί τραπεζικοί οργανισμοί επιτρέπεται νομίμως να ιδρύουν επιχειρήσεις στο Ηνωμένο Βασίλειο ως θυγατρικές ή υποκαταστήματα.

Παρόλο που δεν υπάρχουν νομικοί περιορισμοί που να απαγορεύουν στους κατοίκους εκτός του Ηνωμένου Βασιλείου να ανοίξουν τραπεζικό λογαριασμό επιχείρησης, στην πραγματικότητα οι τράπεζες αρνούνται να τους ανοίξουν λογαριασμούς χωρίς να αποδεικνύουν την κατοικία τους. Το άνοιγμα εταιρικού λογαριασμού ως μη κατοίκου είναι καταρχήν απλό. Ωστόσο, στην πράξη, οι περισσότερες τράπεζες δεν δέχονται αιτήσεις από το εξωτερικό λόγω προβλημάτων απάτης και πρόσθετων διοικητικών δαπανών. Για να ανοίξει έναν προσωπικό τραπεζικό λογαριασμό, ένα άτομο πρέπει τουλάχιστον να παρουσιάσει μια διεθνώς αναγνωρισμένη απόδειξη της ταυτότητάς του και να αποδείξει την κατοικία του στο Ηνωμένο Βασίλειο. Αυτό είναι ένα πρόβλημα για τις εισερχόμενες ξένες άμεσες ξένες επενδύσεις. Εάν η επιχείρηση ή το άτομο δεν μπορεί να αποδείξει την κατοικία του στο Ηνωμένο Βασίλειο, θα έχει περιορισμένες τραπεζικές επιλογές.

Χρηματοδοτική πρόσβαση

Όποιο και αν είναι το μέγεθος, η αγορά ή ο τομέας μίας επιχείρησης, το Ηνωμένο Βασίλειο προσφέρει μια σειρά επιλογών χρηματοδότησης. Συγκεκριμένα, η British Business Bank <https://www.british-business-bank.co.uk/> βοηθά τις μικρότερες επιχειρήσεις να βρουν τη σωστή χρηματοδότηση, ενώ το UK Research and Innovation (UKRI) <https://www.ukri.org/> προσφέρει χρηματοδότηση μέσω των Research Councils και του Innovate UK. Υπάρχουν επίσης πολλές ευκαιρίες πρόσβασης στις οικονομικές δραστηριότητες των διαφόρων περιφερειών του ΗΒ μέσω:

- του Northern Powerhouse Investment Fund (NPIF)
- του Midlands Engine Investment Fund (MEIF)
- των Local Enterprise Partnerships (LEPs) και
- των προγραμμάτων που εκπονούνται από τις αποκεντρωμένες διοικήσεις στη Σκωτία, την Ουαλία και τη Βόρεια Ιρλανδία (the Devolved Administrations in Scotland, Wales and Northern Ireland).

B.1.9 Καθεστώς ιδιοκτησίας

Ακίνητη περιουσία

Το Ηνωμένο Βασίλειο διαθέτει αποτελεσματικούς κανόνες που ρυθμίζουν θέματα ακίνητης περιουσίας, οι οποίοι απορρέουν από τη νομοθεσία, όπως ο νόμος περί ιδιοκτησίας του 1925, ο νόμος για τα δικαιώματα

επί ακινήτων του 1925, ο νόμος περί χρεώσεων γης (Land Charges Act) του 1972, ο νόμος περί καταπιστευμάτων και του διορισμού των εμπιστευματοδόχων (Trusts of Land and Appointment of Trustees Act) του 1996 και ο Νόμος για το Κτηματολόγιο (Land Registration Act) του 2002.

Τα περιουσιακά δικαιώματα υποστηρίζονται αποτελεσματικά και τα ενυπόθηκα στεγαστικά δάνεια και οι επισχέσεις ρυθμίζονται ικανά και αξιόπιστα ήδη από τον κτηματολογικό νόμο του 1862. Το κτηματολόγιο είναι η κρατική βάση δεδομένων στην οποία διατηρούνται όλα τα δεδομένα ιδιοκτησίας και συναλλαγής για την Αγγλία και την Ουαλία και είναι προσβάσιμη στον σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/search-property-information-land-registry>. Η Σκωτία έχει τα δικά της μητρώα αυτά της Σκωτίας, ενώ στη Βόρεια Ιρλανδία εκτελούνται εγγραφές γης μέσω των Υπηρεσιών γης και ακινήτων.

Η μακρόχρονη φυσική παρουσία σε μη οικιστικά ακίνητα χωρίς άδεια δεν θεωρείται τυπικά έγκλημα στο Ηνωμένο Βασίλειο. Η αστυνομία αναλαμβάνει δράση, εάν οι καταληψίες διαπράττουν άλλα εγκλήματα κατά την είσοδο ή διαμονή στο ακίνητο. Ένας μακροχρόνιος καταληψίας σε άλλως μη κατειλημμένη γη, μπορεί να γίνει ο εγγεγραμμένος ιδιοκτήτης περιουσίας που έχει καταλάβει χωρίς την άδεια του ιδιοκτήτη, με τη διαδικασία της χρησικτησίας (adverse possession process).

B.1.10 Εργασιακό καθεστώς

Πολιτικές και πρακτικές εργασίας

Το εργατικό δυναμικό του Ηνωμένου Βασιλείου περιλαμβάνει λίγο πάνω από 41 εκατομμύρια εργαζόμενους. Τον Δεκέμβριο του 2021 υπήρχαν 29,5 εκατομμύρια εργαζόμενοι στο Ηνωμένο Βασίλειο, αύξηση 409.000 σε σχέση με την πριν από τον κορονοϊό (COVID-19) περίοδο, τον Φεβρουάριο του 2020. Όλες οι περιοχές είναι πλέον πάνω από τα προ-κορωνοϊού επίπεδα, με τη Σκωτία να έχει τη μεγαλύτερη ποσοστιαία αύξηση τον μήνα. Τα πλέον πρόσφατα στοιχεία τα στοιχεία της βρετανικής Στατιστικής Υπηρεσίας για την περίοδο Μαΐου - Ιουλίου 2022 δείχνουν μείωση του ποσοστού ανεργίας σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο (Φεβρουάριος -Απρίλιος 2022) με ταυτόχρονη όμως μείωση του ποσοστού απασχόλησης. Ειδικότερα, το ποσοστό ανεργίας στο Ηνωμένο Βασίλειο ανήλθε σε 3,6%, χαμηλότερο κατά 0,2 ποσοστιαίες μονάδες από το προηγούμενο τρίμηνο και κατά 0,4 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με το προ πανδημίας επίπεδο. Το ποσοστό απασχόλησης στο Ηνωμένο Βασίλειο ανήλθε σε 75,4%, χαμηλότερο κατά 0,2 ποσοστιαίες μονάδες από το προηγούμενο τρίμηνο και κατά 1,1 ποσοστιαίες μονάδες χαμηλότερο από ότι πριν από την πανδημία (Δεκέμβριος 2019 έως Φεβρουάριος 2020), ενώ το ποσοστό οικονομικής αδράνειας αυξήθηκε κατά 0,4 ποσοστιαίες μονάδες στο 21,7%, πολύ πάνω από το προ πανδημίας επίπεδό του. Πρόκειται για το χαμηλότερο ποσοστό ανεργίας από τις αρχές της δεκαετίας του 1970, ενώ ταυτόχρονα οι ελλείψεις εργατικού δυναμικού τροφοδοτούν τους φόβους ενίσχυσης του πληθωρισμού.

Το σοβαρότερο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι βρετανοί εργοδότες είναι η έλλειψη δεξιοτήτων που απορρέει από μια οικονομία υψηλής τεχνολογίας που ξεπερνά την ικανότητα του εκπαιδευτικού συστήματος να παρέχει πτυχιούχους έτοιμους προς εργασία. Η κυβέρνηση έχει δώσει μεγάλη έμφαση στη βελτίωση του βρετανικού εκπαιδευτικού συστήματος όσον αφορά μεγαλύτερη έμφαση στην επιστήμη, την έρευνα και ανάπτυξη και τις επιχειρηματικές δεξιότητες. Η βαθμός δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού του Ηνωμένου Βασιλείου βρίσκεται λίγο κάτω από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ.

Το μερίδιο των εργαζομένων που ήταν μέλη συνδικαλιστικών οργανώσεων στο Ηνωμένο Βασίλειο το 2021 ήταν 23,1%, μειωμένο κατά 0,6% τοις εκατό σε σύγκριση με το 2020. Συγκριτικά, το 1995, το μερίδιο των εργαζομένων που ήταν μέλη συνδικαλιστικής οργάνωσης ήταν 32,4 τοις εκατό, 8,9 ποσοστό περισσότερο από ό,τι το πιο πρόσφατο έτος. Οι εργαζόμενοι του δημόσιου τομέα κατέχουν πολύ μεγαλύτερο ποσοστό ως μέλη συνδικάτου (51.9% 51,8%), σε σχέση με τους εργαζόμενους στον ιδιωτικό τομέα (12.9% %). Οι μεταποιητικές βιομηχανίες, οι μεταφορές και οι διανομές έχουν εργαζόμενους που κυρίως είναι μέλη συνδικάτων. Το δικαίωμα ένταξης σε συνδικάτο στο Ηνωμένο Βασίλειο απαγορεύεται μόνο στις ένσπλες δυνάμεις, στις υπηρεσίες ασφαλείας του δημόσιου τομέα και στις αστυνομικές δυνάμεις. Η ένταξη στα

συνδικάτα είναι σχετικά σταθερή τα τελευταία χρόνια, αν και η τάση είναι ελαφρώς πτωτική κατά την τελευταία δεκαετία.

Παρόλα αυτά σε περιόδους έντονης βιομηχανικής κινητικότητας δεν μπορούν να αποκλεισθούν ή να μην αναμένονται συνδικαλιστικές δράσεις και κινητοποιήσεις. Απεργιακές ενέργειες προηγούμενων ετών είχαν ως αίτιο εν μέρει τις συνέπειες της μείωσης του ελλείμματος της τότε Κυβέρνησης Συνασπισμού σε τομείς με μεγάλη συνδικαλιστική δράση των μελών τους. Το 2019, χάθηκαν 272,7 εργάσιμες ημέρες από περιπτώσεις επισήμων εργασιακών διαφορών και άλλα παρόμοια αίτια. Η ιδιωτικοποίηση παραδοσιακών κυβερνητικών φορέων έχει επιδεινώσει τις τριβές. Το Συνέδριο των Συνδικάτων (Trades Union Congress), η βρετανική δηλαδή εθνική ομοσπονδία εργαζομένων, ενθαρρύνει τη συνεργασία της διοίκησης των συνδικαλιστικών οργανώσεων όπως και οι περισσότερες συνδικαλιστικές οργανώσεις που ενδέχεται να συναντήσουν επενδυτές.

Την 1η Απριλίου 2022, το Ηνωμένο Βασίλειο αύξησε τον κατώτατο μισθό (National Living Wage) από 8,91 λίρες στερλίνες την ώρα σε 9,50 λίρες, πράγμα το οποίο έχει επίπτωση σε πάνω από 2 εκατομμύρια εργαζομένους σε όλη τη Βρετανία. Το μέτρο αφορά εργαζόμενους ηλικίας 25 ετών και άνω.

Μετά το Brexit και κατά τη διάρκεια του έτους, ιδιαίτερα μετά το πρώτο εξάμηνο του 2021 άρχισαν να εμφανίζονται ελλείψεις εργατικού δυναμικού σε ορισμένους χαμηλών μισθολογικών αποδόσεων κλάδους όπως στους τομείς της συλλογής αγροτικών προϊόντων, της διαδικασίας εισαγωγής αγροτικών πρώτων υλών στη βιομηχανία παρασκευής τροφίμων (π.χ. έλλειψη προσωπικού επεξεργασίας κρέατος, έλλειψη προσωπικού στις φάρμες εκτροφής πουλερικών και άλλων ζώων προς παραγωγή κρέατος κ.α.) και των μεταφορών - οδηγών βαρέων οχημάτων, κρίση, η οποία κορυφώθηκε τον Σεπτέμβριο του 2021, με ελλείψεις να εμφανίζονται σε σταθμούς καυσίμων σε ολόκληρη τη χώρα, οι οποίες αντιμετωπίστηκαν με την έκδοση προσωρινών θεωρήσεων εισόδου σε αλλοδαπούς εργαζόμενους στους αντίστοιχους κλάδους.

Η βρετανική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι η ανάπτυξη θα έρθει με έλεγχο της μετανάστευσης, που θα επιτρέψει στα άτομα υψηλών δεξιοτήτων να έρχονται στη χώρα και ότι η βρετανική οικονομία δεν θα επιστρέψει στο παλιό αποτυχημένο μοντέλο χαμηλών μισθών, χαμηλής ανάπτυξης, χαμηλών δεξιοτήτων και χαμηλής παραγωγικότητας, που συντηρούνταν από την ανεξέλεγκτη μετανάστευση. Υπεραμύνεται δε της πολιτικής του περιορισμού της φθηνής, χαμηλών δεξιοτήτων ξένης εργασίας υποστηρίζοντας ότι η προσέγγιση αυτή θα οδηγήσει τελικά στη δημιουργία μιας οικονομίας υψηλών μισθών, υψηλών δεξιοτήτων, υψηλής παραγωγικότητας και συνεπώς χαμηλών φόρων, μολονότι αυτός ο δομικός μετασχηματισμός θα πάρει χρόνο. Αντίθετα εκπρόσωποι της βρετανικής Βιομηχανίας υποστηρίζουν ότι η αύξηση των μισθών θα πρέπει να υποστηριχθεί από επενδύσεις και βελτίωση δεξιοτήτων και της παραγωγικότητας, γιατί διαφορετικά οι υψηλότεροι μισθοί θα πυροδοτήσουν τον πληθωρισμό.

Συνταξιοδοτικό σύστημα

Το συνταξιοδοτικό σύστημα του Η.Β. βασίζεται σε τρεις πυλώνες:

- Ο Πυλώνας 1 αποτελείται από ένα βασικό επίπεδο κρατικής σύνταξης (state pension) στο οποίο έχουν πρόσβαση σχεδόν όλοι οι ασφαλισμένοι και παρέχει ένα ελάχιστο επίπεδο συνταξιοδοτικού εισοδήματος. Η πλήρης βασική κρατική σύνταξη είναι σήμερα 137,60 λίρες την εβδομάδα.
- Ο Πυλώνας 2 βρίσκεται επίσης υπό κρατική διαχείριση και στοχεύει στην παροχή πρόσθετου συνταξιοδοτικού εισοδήματος (additional state pension), ενώ συνδέεται στενά με τα επίπεδα αποδοχών των εργαζομένων. Από τον Απρίλιο 2016, οι ασφαλισμένοι δεν μπορούν πλέον να θεμελιώσουν δικαιώματα στον Πυλώνα 2.
- Ο Πυλώνας 3 αφορά σε εθελοντικές (ιδιωτικές) συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις που δεν χρηματοδοτούνται άμεσα από το κράτος.

Η βρετανική νομοθεσία περί συντάξεων προβλέπει τακτικές αναθεωρήσεις, τόσο των ηλικιακών ορίων συνταξιοδότησης, όσο και των προϋποθέσεων και του ύψους των κρατικών συντάξεων με σκοπό την εξασφάλιση της βιωσιμότητας του ασφαλιστικού συστήματος, δεδομένης της αύξησης του προσδόκιμου ζωής και της γήρανσης του πληθυσμού.

Το Μάρτιο 2019 η ηλικία κρατικής συνταξιοδότησης αυξήθηκε από 65 σε 66, για ασφαλισμένους γεννηθέντες μετά το Δεκέμβριο του 1953 και πριν το 1970, ενώ καταργήθηκε η «προκαθορισμένη ηλικία συνταξιοδότησης» (ηλικία αναγκαστικής συνταξιοδότησης). Οι εργαζόμενοι έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν να εργάζονται πέρα από την ηλικία συνταξιοδότησης, χωρίς την καταβολή επιπλέον εισφορών. Η ηλικία συνταξιοδότησης για άνδρες και γυναίκες θα αυξηθεί στα 67 έτη μεταξύ 2026 και 2028, ενώ σύμφωνα με τον ισχύοντα νόμο, η ηλικία συνταξιοδότησης αναμένεται να αυξηθεί περαιτέρω, στα 68 έτη, μεταξύ 2044 και 2046. Μετά από πρόσφατη αναθεώρηση, η κυβέρνηση ανακοίνωσε σχέδια για την προώθηση ταχύτερου χρονοδιαγράμματος με βάση το οποίο, εφόσον εγκριθεί, η ηλικία για την κρατική σύνταξη θα αυξηθεί στα 68 έτη μεταξύ 2037 και 2039.

B.2 Στρατηγική Εισόδου στην Αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου

B.2.1 Συνεργασία με Αντιπροσώπους/διανομείς

Οι περισσότερες ξένες επιχειρήσεις οι οποίες εξάγουν στο Η.Β, διαθέτουν τα προϊόντα τους στην αγορά μέσω διανομέων, οι οποίοι αγοράζουν τα αγαθά κατ' ευθείαν από αυτές τις παραγωγικές επιχειρήσεις για να τα μεταπωλήσουν σε τρίτους. Οι διανομείς προωθούν τα προϊόντα, συμπεριλαμβανομένων και των επωνύμων, στην αγορά, αναλαμβάνουν εν πολλοίς την πραγματοποίηση προωθητικών δράσεων και προσφέρουν υπηρεσίες μετά την πώληση (after sales service), πράγμα το οποίο είναι αφενός μεν πολύ σημαντικό και όλο και περισσότερο επιθυμητό για τους βρετανούς πελάτες τους και αφετέρου συνεισφέρει στην θετική εικόνα της εξάγουσας εταιρείας η οποία συναλλάσσεται με εταιρείες στο Η.Β. Σε πολλούς τομείς, ένας διανομέας μπορεί και καλύπτει ολόκληρη τη Βρετανία. Μπορεί όμως κάποιος εξαγωγέας να επιλέξει να συνεργασθεί με διαφορετικούς διανομείς για να καλύψει επιλεγμένες περιοχές όπως π.χ. η Σκωτία, η Ουαλία και η Βόρειος Ιρλανδία. Οι αντιπρόσωποι (Sales agents⁵⁴) είναι λιγότερο ενεργοί στο Η.Β. σε σύγκριση με άλλες χώρες (π.χ. ΗΠΑ), διότι είναι εν πολλοίς μικροί (ένα άτομο ή ολίγων ατόμων) και τείνουν στο να καλύπτουν περιορισμένης γεωγραφικής εμβέλειας αγορές. Όμως αυτό δεν σημαίνει ότι παύουν να είναι χρήσιμοι για τις μικρομεσαίες ελληνικές επιχειρήσεις. Αντιθέτως είναι πολύ χρήσιμοι. Όταν μία επιχείρηση αποφασίζει για την βέλτιστη μορφή αντιπροσώπευσης θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη της στις επαφές της, κυρίως τους τομείς της τιμολόγησης, του δικτύου διανομής, των λειτουργικών δαπανών και των προσφερομένων υπηρεσιών μετά την πώληση. Το 2020 η πανδημία ενίσχυσε τη λιανική και αποδυνάμωσε τη μαζική εστίαση. Η ανάγκη πραγματοποίησης διαδικτυακών επαφών σε αντικατάσταση της φυσικής παρουσίας, ειδικά για την εισαγωγή νέων προϊόντων και τις μικρομεσαίες ελληνικές επιχειρήσεις, επέβαλε την ανάπτυξη νέων ευρηματικών διαδικασιών προσέγγισης των αγοραστών, διανομέων, χονδρεμπόρων και αντιπροσώπων. Πρωτοβουλίες με συχνές αποστολές δειγμάτων ή/και πλήρους σετ δειγμάτων για την πραγματοποίηση γευσιγνωσίας (ει δυνατόν με έναν εγνωσμένου κύρους σεφ), διαδικτυακά σεμινάρια με την συμμετοχή όλων των στελεχών της εταιρείας που έχουν σχέση με τις πωλήσεις, το marketing, τη χρηματοδότηση και τη μεταφορά για σύντομες και στοχευμένες απαντήσεις στα ερωτήματα των ολίγου διαθέσιμου χρόνου αγοραστών, σεμινάρια στα οποία θα παρουσιάζεται με εύληπτο τρόπο η ιχνηλασιμότητα του προϊόντος σε συνδυασμό με ένα ενδιαφέρον ιστορικό του, είναι πλέον ο κανόνας όσο εξακολουθούν να υπάρχουν τέτοια πανδημικά φαινόμενα, τα οποία το 2022 φαίνεται ότι έχουν εκφυλισθεί με την επάνοδο της κανονικότητας.

⁵⁴ Εντοπίζονται στους συνδέσμους: <https://thema.co.uk/>, <https://salesagents.uk/> & <https://www.maaagents.co.uk/en>

Συνήθως, οι ξένες μεγάλες εταιρείες εισέρχονται στην αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου μέσω συμβάσεων διανομής, δικαιόχρησης (franchising⁵⁵), αδειοδότησης (licensing) ή μέσω άμεσων ξένων επενδύσεων. Το δίκαιο της Ε.Ε., που εφαρμόζεται από την εθνική νομοθεσία, διέπει την αποκλειστικότητα στις συμφωνίες αντιπροσωπείας και προμήθειας, τις συμβάσεις αγοράς και τους συμβατικούς όρους. Οι παραγωγοί και οι εξαγωγείς πρέπει να είναι γενικά σε θέση να διορίζουν αποκλειστικούς αντιπροσώπους και να καθορίζουν τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται για την προώθηση της πώλησης των προϊόντων τους. Τέτοιες αποκλειστικές περιοχές είναι συνήθως εθνικές σε μέγεθος.

Μία εταιρεία, η οποία θέλει να ελέγχει όλη την διακίνηση, εξαγωγή, εισαγωγή και κυρίως πώληση του προϊόντος της (είτε αγαθού είτε υπηρεσίας) στο Η.Β. είναι χρήσιμο να ακολουθεί τις σχετικές οδηγίες από σειρά κανόνων που ισχύουν στο Η.Β.⁵⁶

B.2.2 Δημιουργία θυγατρικής/υποκαταστήματος/αντιπροσωπείας/κοινοπραξίας

Ίδρυση Θυγατρικής / Υποκαταστήματος / Αντιπροσωπείας

Υπάρχουν αρκετά βήματα τα οποία πρέπει να μελετήσει και ακολουθήσει ένας ενδιαφερόμενος για να εγκαταστήσει ένα τοπικό γραφείο ή υποκατάστημα στο Η.Β. Η διαδικασία, η οποία μπορεί να ολοκληρωθεί σε σύντομο χρονικό διάστημα, συντίθεται από τα ακόλουθα βήματα.

- Να αποφασίσει ποια θα είναι η νομική μορφή της εταιρείας που θα συστήσει και κατά συνέπεια το φορολογικό της καθεστώς. Αυτό προσδιορίζεται από τους εμπορικούς σκοπούς που έχει ο ενδιαφερόμενος. **Υπάρχουν δύο κύριες εναλλακτικές:**
  - α) να συστήσει μία βρετανική περιορισμένης ευθύνης μετοχική εταιρεία (UK private limited company):** η οποία είναι γνωστή ως θυγατρική και διαθέτει ξεχωριστή νομική προσωπικότητα (νομικός διαχωρισμός της εταιρείας από τα πρόσωπα που την διοικούν και την περιουσία των προσώπων αυτών, κατανομή κεφαλαίου σε μετοχές και μετόχους και πραγματοποίηση κερδών μετά την καταβολή των φόρων), ή
  - β) να συστήσει ένα υποκατάστημα (UK branch)** γνωστό ως UK establishment, το οποίο δεν έχει νομική ταυτότητα διακριτή από την μητέρα εταιρεία.
- Όποια μορφή εταιρείας από τις ως άνω δύο δημιουργήσει, ο ενδιαφερόμενος θα πρέπει να τις εγγράψει στο βρετανικό μητρώο εγγραφών εταιρειών. Για την εγγραφή μιας εταιρείας υποχρεωτικά έγγραφα, όπως το ιδρυτικό έγγραφο (Memorandum of Association), στο οποίο καθορίζονται από τους μετόχους εκ των προτέρων ο σκοπός και τα αντικείμενα της υπό σύσταση εταιρείας και το καταστατικό της εταιρείας (Articles of Association)⁵⁷ στο οποίο καθορίζονται οι αρμοδιότητες των διευθυντών, το είδος της επιχείρησης και τα μέσα με τα οποία οι μέτοχοι ασκούν τον έλεγχο επί του Διοικητικού Συμβουλίου, μπορούν να κατατεθούν ηλεκτρονικά⁵⁸. Το κόστος πραγματοποίησης της εγγραφής είναι περίπου 30€ και γίνεται αυθημερόν⁵⁹.
- **Ο ενδιαφερόμενος** εάν θα πραγματοποιεί εμπορικές συναλλαγές στο Η.Β. **θα πρέπει να ανοίξει και τραπεζικό λογαριασμό στο Η.Β.** Ο λογαριασμός δεν προσδίδει μόνο βαθμούς αξιοπιστίας στην επιχείρηση αλλά, ιδιαίτερα εάν κάνει πολυάριθμες συναλλαγές, θα είναι φθηνότερο να τις πραγματοποιεί τοπικά απ' ό,τι από το εξωτερικό. Επίσης στο βαθμό που θα πρέπει να εγγραφεί για την απόδοση του ΦΠΑ, η ύπαρξη τραπεζικού λογαριασμού σε βρετανική τράπεζα διευκολύνει την διαδικασία. Για το άνοιγμα λογαριασμού χρειάζονται: έντυπο υποβολής αιτήσεων για επιχειρήσεις

⁵⁵ Το Η.Β. δεν έχει ειδική νομοθεσία σχετικά με την δικαιόχρηση. Ο βρετανικός Σύνδεσμος για την δικαιόχρηση έχει εκδώσει ένα εθελοντικό κώδικα πρακτικών για τους δικαιοπάροχους, ο οποίος εντοπίζεται στο σύνδεσμο <https://www.thebfa.org/>

⁵⁶ Εντοπίζονται στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/browse/business/sale-goods-services-data>

⁵⁷ Σχετικές οδηγίες εντοπίζονται στον σύνδεσμο <https://www.gov.uk/limited-company-formation/memorandum-and-articles-of-association>

⁵⁸ Σχετικές οδηγίες εντοπίζονται στον σύνδεσμο <https://www.gov.uk/government/organisations/companies-house>

⁵⁹ Σχετικές πληροφορίες κόστους εγγραφής παρέχονται στο σύνδεσμο <https://www.gov.uk/government/publications/companies-house-fees/companies-house-fees#co-inc>

(business application form), σχετική εντολή (mandate) για εταιρείες που είναι εγγεγραμμένες σύμφωνα με το νόμο περί εταιρειών, έγγραφο καταχώρησης-εγγραφής της εταιρείας (registration), ταυτοποίηση και επαλήθευση της διεύθυνσης (address identification and verification), οργανόγραμμα της εταιρείας (company structure chart), αντίγραφο κίνησης τραπεζικών λογαριασμών (bank statements) και αντίγραφα των επισήμων ελέγχων των λογαριασμών της επιχείρησης (audited accounts). Ανεξάρτητα από το που θέλει να εγκαταστήσει την εταιρεία, ο ενδιαφερόμενος θα πρέπει να επικοινωνήσει με το κεντρικό τμήμα της τράπεζας που ασχολείται με τις εισερχόμενες επενδύσεις (Central Inward Investment Banking Team), το οποίο συνήθως βρίσκεται στο Λονδίνο. Δεν είναι αποτελεσματικό το να απευθύνεται ο ενδιαφερόμενος στο τοπικό κατάστημα, ή στην ιστοσελίδα της τράπεζας (ηλεκτρονικά) ή με προσπάθειες από το τηλεφωνικό κέντρο. Θα πρέπει να ενημερώσει την τράπεζα ότι έχει (εάν έχει) αλλοδαπούς μετόχους και/ή διευθυντές και ότι χρειάζεται έναν εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό στο Η.Β. (χρονική διάρκεια απόδοσης ενέργειας, 3 εβδομάδες έως τρεις μήνες).

- **Ο ενδιαφερόμενος θα πρέπει να εγγραφεί στο βρετανικό Υπουργείο Οικονομικών (HMRC⁶⁰) για την απόδοση και την επιστροφή του ΦΠΑ**, στη περίπτωση που ο εταιρικός τζίρος που υπόκειται σε ΦΠΑ είναι μεγαλύτερος από 85.000£. **Επίσης θα πρέπει να εγγραφεί για την καταβολή του φόρου επί των εταιρειών (Corporation Tax⁶¹)** ακόμα και στην περίπτωση που έχει ιδρύσει ένα υποκατάστημα (UK branch - UK establishment). Θα πρέπει να ενημερωθεί το HMRC αναλυτικά για την εταιρεία εντός 3 μηνών από την έναρξη λειτουργίας (starting up) της εταιρείας. Και οι δύο εγγραφές γίνονται ηλεκτρονικά, με την δεύτερη να πραγματοποιείται αμέσως μόλις αποκτήσει, εντός ολίγων ημερών μετά την εγγραφή της, τον αριθμό φορολογικού μητρώου της (Unique Taxpayer Reference – UTR). Χρονική διάρκεια απόδοσης ενέργειας, 2 εβδομάδες έως δύο μήνες.
- **Ο ενδιαφερόμενος θα πρέπει να εγγραφεί στο βρετανικό Υπουργείο Οικονομικών (HMRC) για την απόδοση των εργοδοτικών εισφορών.** Το σύστημα «Pay as you Earn⁶²» συλλέγει τον φόρο εισοδήματος (παρακράτηση) και τις καταβολές για το σύστημα εθνικής ασφάλισης που προκύπτει από την απασχόληση των εργαζομένων. Οι εργοδότες θα πρέπει να παρέχουν ένα συνταξιοδοτικό σχήμα⁶³ για το επιλέξιμο προσωπικό τους. Εγγράφονται στο σχετικό σύνδεσμο του **HMRC⁶⁴** πριν την πρώτη ημέρα της καταβολής για να μπορούν να συνδέονται στο σύστημα (log in). Μπορούν να εγγραφούν απ' ευθείας και στο ηλεκτρονικό σύστημα 'The Pensions Regulator' (χρονική διάρκεια απόδοσης ενέργειας, 2 εβδομάδες).
- **Οι ενδιαφερόμενες εταιρείες σε πολλές περιπτώσεις καλούνται να πάρουν αποφάσεις σχετικές με το εάν θα ενοικιάσουν (γνωστό ως leasehold) ή θα αγοράσουν (γνωστό ως freehold) το κατάστημά τους.** Η βρετανική κυβερνητική Υπηρεσία εισερχόμενων Επενδύσεων (British Government Inward investment Agency) του Υπουργείου Διεθνούς Εμπορίου⁶⁵ μπορεί να βοηθήσει με μία αναλυτική διαδικασία έρευνας και να εντοπίσει την κατάλληλη λύση – επιλογή (χρονική διάρκεια απόδοσης ενέργειας, 1 με 4 μήνες, αναλόγως της μορφής ενοικίασης ή αγοράς. Για τον ικανό χρόνο της επιλογής – απόφασης 1 εβδομάδα περίπου).
- **Για μία επιτυχημένη εταιρεία, χρειάζονται και οι κατάλληλες προσλήψεις, το κατάλληλο προσωπικό.** Το Υπουργείο Διεθνούς Εμπορίου μπορεί να βοηθήσει και εδώ με συστάσεις για εταιρείες-γραφεία ευρέσεως εργασίας (χρονική διάρκεια απόδοσης ενέργειας, 6 – 16 εβδομάδες).
- **Ο ενδιαφερόμενος θα πρέπει να προχωρήσει στην ασφάλιση της Επιχείρησής του από μία σειρά κινδύνων που είναι υποχρεωτικοί στο Η.Β. π.χ. αστική ευθύνη των εργοδοτών και ασφάλιση των αυτοκινήτων της εταιρείας.** Άλλοι τομείς αφορούν περιουσιακά στοιχεία, υποχρεώσεις κ.α. Και σε αυτή τη περίπτωση, το Υπουργείο Διεθνούς Εμπορίου μπορεί να βοηθήσει με συστάσεις ή κατάλογο

⁶⁰ Οδηγίες για την σχετική εγγραφή παρέχονται στο σύνδεσμο <https://www.gov.uk/vat-registration>

⁶¹ Οδηγίες για την σχετική εγγραφή παρέχονται στο σύνδεσμο <https://www.gov.uk/corporation-tax>

⁶² Οδηγίες για την σχετική λειτουργία του συστήματος παρέχονται στο σύνδεσμο <https://www.gov.uk/pay-for-employers>

⁶³ Οδηγίες για το σχετικό σχήμα παρέχονται στο σύνδεσμο <https://www.gov.uk/workplace-pensions-employers>

⁶⁴ <https://www.gov.uk/register-employer>

⁶⁵ <https://www.gov.uk/government/organisations/department-for-international-trade>

φορέων και εταιρειών ασφαλιστικής κάλυψης (χρονική διάρκεια απόδοσης ενέργειας, 2 με 4 εβδομάδες).

Δημιουργία Κοινοπραξίας

Οι κοινοπραξίες μπορούν να σχηματιστούν ως εταιρείες περιορισμένης ευθύνης (limited liability companies) ή ως ισότιμες ή ανισότιμες εταιρικές ομόρρυθμοι σχήματος σχέσεις (equal or unequal partnerships).

Οι κοινοπραξίες εταιρειών που έχουν συσταθεί με σκοπό να υποβάλουν προσφορά ή να διαχειριστούν συγκεκριμένα έργα χρησιμοποιούν συνήθως μια εγγεγραμμένη στο Ηνωμένο Βασίλειο εταιρεία περιορισμένης ευθύνης ως το όχημα για την ευκολότερη μίσθωση ή αγορά τοπικών κτιρίων και καταστημάτων και περιουσιακών στοιχείων και για να προσλάβει και να διαχειριστεί τοπικό εργατικό δυναμικό και προσωπικό υποστήριξης. Δεν ισχύουν περιορισμοί ιδιοκτησίας ή διοίκησης (control) σε κοινοπραξίες στο Ηνωμένο Βασίλειο.

B.2.3 Δίκτυα Διανομής

Το Ηνωμένο Βασίλειο διαθέτει πολύ καλά αναπτυγμένα κανάλια πωλήσεων και διανομής, τα οποία διακρίνονται σε διάφορους τύπους ως προς την μορφή τους, από εταιρείες που ανήκουν εξ ολοκλήρου σε θυγατρικές ξένων παραγωγικών εταιριών μέχρι ανεξάρτητες εμπορικές εταιρείες που αγοράζουν και πωλούν για δικό τους λογαριασμό. Μεταξύ αυτών των δύο άκρων είναι οι ανεξάρτητοι μεταπωλητές, οι αντιπρόσωποι (sales agents) και οι διανομείς εφοδιασμού, οι οποίοι έχουν συμβατικές σχέσεις με τους προμηθευτές τους. Η επιλογή του κατάλληλου συνεργάτη εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη φύση των σχετικών προϊόντων και υπηρεσιών. Επίσης, το αυξανόμενο διεθνές ηλεκτρονικό εμπόριο συνέβαλε στην ανάπτυξη υπηρεσιών τοπικής εξυπηρέτησης και υπηρεσιών παράδοσης / επιστροφής (βλ.Κεφάλαιο B.3.1 Βαθμός Επέκτασης Ηλεκτρονικού Εμπορίου).

B.2.4 Προώθηση – Διαφήμιση

Ο ενδιαφερόμενος πρέπει να έχει μια σαφή πρόταση να προτείνει στον υποψήφιο συνεργάτη του, η οποία να έχει και ανταγωνιστικό πλεονέκτημα (δηλαδή ως προς την τιμή, την ποιότητα, την ικανότητα επώνυμου προϊόντος όταν πρόκειται για branding και κατ' ακολουθίαν την δέσμευσή του για συνεπή εκτέλεση ενός προγράμματος προώθησης κυρίως όσον αφορά την λιανική). Πρέπει να πείθεται ο υποψήφιος συνεργάτης ότι υπάρχει δέσμευση στην αγορά με μακροπρόθεσμη προοπτική.

Πρέπει να δίδεται μεγάλη προσοχή τόσο στις προφανείς όσο και στις λεπτές πολιτισμικές διαφορές μεταξύ της Ελλάδος και του Ηνωμένου Βασιλείου και να πραγματοποιείται η δέουσα προσαρμογή με τις στρατηγικές μάρκετινγκ.

Πρέπει να αξιολογούνται προσεκτικά οι πιθανοί συνεργάτες και να επιλέγεται ένας έμπειρος, καθιερωμένος τοπικός διανομέας και ει δυνατόν και κάποιος αντιπρόσωπος (agent, εκτός εάν ο διανομέας ή ο εισαγωγέας δέχεται να αντιπροσωπεύει την εταιρεία ως προς την ανάπτυξη προωθητικών προγραμμάτων στην αλυσίδα ή σε άλλο κανάλι) για την περίπτωση που δεν επαρκούν οι ίδιες δυνάμεις της εξάγουσας εταιρείας στην συχνότητα παρουσίασης των προϊόντων και της παρακολούθησης και υλοποίησης των προγραμμάτων προώθησης. Συναφώς θα πρέπει να πραγματοποιούνται επισκέψεις (διαδικτυακές σε πολλές περιπτώσεις ανάλογα με την ένταση της πανδημίας) στο Η.Β. περισσότερο από μία φορά για την συνάντηση και γνωριμία με τους πιθανούς συνεργάτες και πελάτες, καθώς οι βρετανοί επιχειρηματίες τείνουν να θέλουν να γνωρίσουν τους ανθρώπους με τους οποίους ασκούν επιχειρηματικές δραστηριότητες.

Οι περισσότερες από τις ίδιες τεχνικές πωλήσεων και διαφήμισης που χρησιμοποιούνται στις αναπτυσσόμενες χώρες χρησιμοποιούνται και στο Η. Β. Σε κάθε περίπτωση οι εταιρείες καλούνται να συνεργαστούν στενά με τους βρετανούς εταίρους τους για να λάβουν υπόψη τυχόν τοπικές διαφορές.

Εκτός από τις συμβουλές και τις υπηρεσίες που προσφέρουν οι τοπικές διαφημιστικές εταιρείες και οι σύμβουλοι marketing οι οποίοι μπορούν να παρέχουν την κατάλληλη επαγγελματική καθοδήγηση, υπάρχει επιπλέον και η Αρχή Διαφημιστικών Προτύπων, ένα ανεξάρτητο όργανο που δημιουργήθηκε από τη διαφημιστική βιομηχανία για να επιτηρεί τις πρακτικές της και να εφαρμόζει τις διατάξεις του Βρετανικού Κώδικα Διαφήμισης (CAP), ο οποίος διακρίνεται στο κώδικα που αφορά την μη ραδιοφωνική διαφήμιση (CAP – UK Code of Non-Broadcast Advertising and Direct & Promotional Marketing) και εκείνο της ραδιοφωνικής διαφήμισης (BCAP). Οι διαφημιζόμενοι πρέπει να εξοικειωθούν με τις συστάσεις της Βρετανικού Κώδικα Διαφήμισης⁶⁶.

Οι κύριες βρετανικές καθημερινές εφημερίδες είναι:

- The Times - www.thetimes.co.uk
- The Daily Telegraph - www.telegraph.co.uk
- The Guardian - www.theguardian.com
- The Independent - www.independent.co.uk
- Financial Times - www.ft.com
- Daily Mail - www.dailymail.co.uk
- Daily Express - www.express.co.uk
- Sun - www.thesun.co.uk
- Mirror - www.mirror.co.uk
- Metro - metro.co.uk
- London Evening Standard - www.standard.co.uk
- Και οι κυριότερες κυριακάτικες εφημερίδες :
- Sunday Times - www.thetimes.co.uk/?sunday
- Sunday Telegraph - www.telegraph.co.uk
- Observer - www.theguardian.com/observer

Παγκόσμιας απήχησης εκδόσεις όπως The Wall Street Journal, Business Week και Industry Week διαβάζονται ευρέως.

Επί πλέον, υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός από εμπορικά περιοδικά και εκδόσεις στο Η.Β. που απευθύνονται σε ειδικά επιχειρηματικά και εμπορικά ακροατήρια. Παραθέτουμε ενδεικτικούς και μη εξαντλητικούς καταλόγους περιοδικού τύπου:

- www.magazine.co.uk. Επιλογή κατηγορίας ή αλφαβητικά. Υποκατηγορία για επαγγελματικό τύπο: www.magazine.co.uk/industry-and-trade-magazines
- www.newsstand.co.uk. Επιλογή κατηγορίας από το μενού Categories ή αλφαβητικά. Υποκατηγορία για επαγγελματικό τύπο: www.newsstand.co.uk/20-Professional-and-Trade-Magazines/Subscriptions.aspx

Περιοδικός επαγγελματικός τύπος (έντυπος ή / και ηλεκτρονικός) για τις βιομηχανίες τροφίμων, ποτών και μαζικής εστίασης και για τον τομέα των φρέσκων φρούτων και λαχανικών:

Artisan Food Trail	https://artisanfoodtrail.co.uk/	Τρόφιμα – ποτά
Bar Magazine	https://barmagazine.co.uk/	Μαζική εστίαση
BBC Good Food Magazine	https://www.bbcgoodfood.com/	Τρόφιμα – ποτά

⁶⁶ Εντοπίζεται στο σύνδεσμο <https://www.asa.org.uk/codes-and-rulings/advertising-codes.html>

Big Hospitality	https://www.bighospitality.co.uk/	Μαζική εστίαση
B&I Catering – Foodservice for Business and Industry	https://www.bandicatering.co.uk/	Μαζική εστίαση
Care Home Catering	https://www.carehomecatering.co.uk/	Μαζική εστίαση
Casual Dining	https://www.casualdiningmagazine.co.uk/	Μαζική εστίαση
Class	https://www.classbarmag.co.uk/magazine	Μαζική εστίαση
Decanter	https://www.decanter.com/	Ποτά
Eat Drink Sleep	https://eat-drink-sleep.com/	Μαζική εστίαση
EduCatering	https://www.educateringmagazine.co.uk/	Μαζική εστίαση
European Supermarket Magazine	https://www.esmmagazine.com/	Τρόφιμα – ποτά
Fine Food Digest	https://gff.co.uk/publications/fine-food-digest/	Τρόφιμα – ποτά
FMCG – The Food & Drink Industry Magazine	http://fmcgmagazine.co.uk/	Τρόφιμα – ποτά
Food and Drink International	https://www.fdiforum.net/mag/	Τρόφιμα – ποτά
Food Manufacturer	https://www.foodmanufacture.co.uk/	Τρόφιμα
Foodbev	https://www.foodbev.com/	Τρόφιμα – ποτά
Fresh Produce Journal	www.fruitnet.com/fpj	Φρέσκα φρούτα και λαχανικά
Fresh Talk Daily	http://fpcfreshtalkdaily.co.uk	Φρέσκα φρούτα και λαχανικά
Garden Centre Catering	https://www.h2opublishing.co.uk/publications/garden-centres-farm-shops/	Μαζική εστίαση
Harpers Wine & Spirit	https://harpers.co.uk/	Ποτά
Health Food Business	http://www.healthfoodbusiness.co.uk/	Τρόφιμα
Hospital Food + Service	https://www.h2opublishing.co.uk/publications/hospitalfood/	Μαζική εστίαση
Hospitality Quarterly	https://www.instituteofhospitality.org/knowledge/hq-magazine2/	Μαζική εστίαση
Hotel Food & Beverage	https://www.hotelfandb.co.uk/	Μαζική εστίαση
Imbibe	https://imbibe.com/	Ποτά
Lunch Business	http://lunchbusiness.co.uk/	Μαζική εστίαση
Observer Food Monthly	https://www.theguardian.com/theobserver/foodmonthly	Τρόφιμα
Onboard Hospitality	https://www.onboardhospitality.com	Μαζική εστίαση
OOH (Out of Home magazine)	https://www.oohmagazine.co.uk/	Μαζική εστίαση
Organic & Natural Business	http://www.organic-business.com/	Τρόφιμα
Pub and Bar Magazine	https://pubandbar.com/	Μαζική εστίαση
Restaurant Magazine	https://www.bighospitality.co.uk/	Μαζική εστίαση
Retail Week	https://www.retail-week.com/	Τρόφιμα – ποτά
Speciality Food Magazine	https://www.specialityfoodmagazine.com/	Τρόφιμα
Sports & Leisure catering Magazine	http://sportandleisurecatering.co.uk/	Μαζική εστίαση
Staff Canteen	https://www.thestaffcanteen.com/	Μαζική εστίαση
The Buyer	http://www.the-buyer.net/	Ποτά

The Caterer	https://www.thecaterer-magazine.co.uk/	Μαζική εστίαση
The Delicatessen	http://www.thedelimagazine.co.uk/	Τρόφιμα – ποτά
The Food People	https://thefoodpeople.co.uk/	Τρόφιμα
The Grocer	https://www.thegrocer.co.uk/	Τρόφιμα
The Grocery Trader	http://grocerytrader.co.uk/	Τρόφιμα
Tuco (professional membership body for in-house caterers)	https://www.tuco.ac.uk/	Μαζική εστίαση
Wholesale Manager	https://wholesalemanager.co.uk/	Τρόφιμα – ποτά
Wholesale News	http://www.fwd.co.uk/wholesale-news/	Τρόφιμα – ποτά

Περιοδικά ευρείας κυκλοφορίας και ανοιχτές ιστοσελίδες:

BBC Good Food Magazine	https://www.bbcgoodfood.com/
Delicious	https://www.deliciousmagazine.co.uk/
Healthy Food Guide	https://www.healthyfood.co.uk/
Healthy Magazine	https://www.healthy-magazine.co.uk/
Food and Travel Magazine	https://foodandtravel.com/
Food Magazine	https://food-mag.co.uk/food-magazine/
Foodies Magazine	https://foodies.co.uk/
Olive magazine	https://www.olivemagazine.com/
The World's 50 Best Restaurants	www.theworlds50best.com
Veggie magazine	https://www.vegetarianrecipesmag.com/

Περιοδικός τύπος (έντυπος ή / και ηλεκτρονικός) για τον κλάδο δομικών υλικών:

i-Build	https://www.i-buildmagazine.com/	Κατασκευή / ανακαίνιση κατοικίας
Public Sector Build Journal	https://psbjmagazine.com/	B2B Τεχνικές προδιαγραφές κατασκευών / προϊόντα
fc&a – Future Constructor & Architect	https://www.fca-magazine.com/	Κατασκευή πολυτελούς κατοικίας / καταστήματος
CPD Specifier (media partner Futurebuild)	https://www.cpdspecifier.co.uk/	Κατασκευή κατοικίας
Archetech	https://www.archetech.org.uk/	Αρχιτεκτονικό σχέδιο, προϊόντα
Landscape & Urban Design	https://www.landud.co.uk/	Κήπος, προϊόντα
The Art of Design	https://www.theartofdesignmagazine.com/	Κατοικία, ξενοδοχείο
Refurbishment & Restore	http://refurbandrestore.co.uk/	Επισκευή / ανακαίνιση
Premier Construction	https://premierconstructionnews.com/	Κατασκευές, προϊόντα
Premier Hospitality International	https://premierconstructionnews.com/	Κατασκευή ξενοδοχείων
paf – Physical Activity Facilities	https://pactfacilities.co.uk/	Κατασκευή χώρων άθλησης
ldb – Leisure design & build	http://www.leisuredab.co.uk/	Κατασκευή ξενοδοχείων
edb – Education design & build (media partner Futurebuild)	http://www.educationdab.co.uk/	Κτήρια σχολείων / πανεπιστημίων
hee – Higher education estates		
hdm – Healthcare design &	https://healthcaredm.co.uk/	Κτήρια νοσοκομείων

management mhdf – The mental health & dementia facilities magazine		
--	--	--

Τα τελευταία 6 περιοδικά εκδίδονται από την Stable Media (www.stable-media.co.uk), που διαθέτει τμήμα διοργάνωσης εκδηλώσεων B2B (Stable Events) με την αντίστοιχη θεματολογία: κτήρια σχολείων και πανεπιστημίων, νοσοκομείων, χώρων άθλησης, κατοικίας και ξενοδοχείων. Το πρόγραμμα των εκδηλώσεων είναι διαθέσιμο εδώ: www.stable-events.co.uk

Πλήρης λίστα τηλεοπτικών σταθμών και συνδρομητικών καναλιών εντοπίζεται στο Γραφείο Επικοινωνιών του Η.Β.⁶⁷

B.2.5 Πρακτικές οδηγίες

Οικονομικά στοιχεία εταιρειών που διευκολύνουν και συντελούν στον έλεγχο της αξιοπιστίας των βρετανικών επιχειρήσεων είναι διαθέσιμα στους συνδέσμους <https://www.gov.uk/get-information-about-a-company> και <https://find-and-update.company-information.service.gov.uk/>

B.3 Καταναλωτικά Πρότυπα

B.3.1 Βαθμός Επέκτασης Ηλεκτρονικού Εμπορίου

Οι αγορές μέσω Διαδικτύου είναι πιο δημοφιλείς στο Ηνωμένο Βασίλειο από ό,τι σε οποιαδήποτε άλλη μεγάλη χώρα. Το 2021 ανήλθαν στο 30,7% των συνολικών αγορών λιανικής από 28,1% το προηγούμενο έτος⁶⁸, αύξηση η οποία προκλήθηκε ως συνέπεια της πανδημίας του Covid-19. Σχεδόν το σύνολο του βρετανικού πληθυσμού χρησιμοποιεί το διαδίκτυο καθημερινά και το μεγαλύτερο τμήμα του ξοδεύει σχεδόν 6 ώρες σε απευθείας σύνδεση. Το Η.Β. έχει το υψηλότερο ευρωπαϊκό ποσοστό χρηστών του διαδικτύου που πραγματοποιεί διαδικτυακές αγορές, 87%, 18% πάνω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Πολλές εταιρίες ενισχύουν το διαδικτυακό μερίδιο των πωλήσεών τους και προσφέρουν υπηρεσίες παράδοσης στο σπίτι με ειδικές προσφορές στους premium χρήστες.

Οι διαδικτυακές αγορές έγιναν ο κανόνας κατά τη διάρκεια της πανδημίας του κορωνοϊού, ενώ για ορισμένους τομείς η στροφή προς τις ηλεκτρονικές αγορές είναι πιο διαρκής. Παρά τη χαλάρωση των περιορισμών και τον κόσμο που επιστρέφει στα καταστήματα, αγαθά που αγοράζονται περισσότερο διαδικτυακά στο Η.Β. παραμένουν οι κατηγορίες «ρούχα», «ηλεκτρικές οικιακές συσκευές» και «αθλητικός εξοπλισμός και παιχνίδια».

Συνολικά, οι δαπάνες στο διαδίκτυο παραμένουν πολύ υψηλότερες από ό,τι πριν από την πανδημία του κορωνοϊού, ωστόσο, τους τελευταίους μήνες, οι καταναλωτές επιστρέφουμε προς τις αγορές στα καταστήματα, αν και οι δαπάνες στο διαδίκτυο παραμένουν υψηλές. Έτσι, το Μάιο του 2022, οι εποχικά προσαρμοσμένες πωλήσεις στο διαδίκτυο αντιπροσώπευαν το 26,6% του συνόλου των επίσημων λιανικών πωλήσεων στο Η.Β., έναντι 19,7% τον Φεβρουάριο του 2020.

Η ανάπτυξη του διαδικτυακού λιανικού εμπορίου οδηγεί σε μια ανυποχώρητη τάση αξιοποίησης των χρημάτων. Οι καταναλωτές συνεχίζουν να αναζητούν ηλεκτρονικά τις καλύτερες προσφορές και τιμές και αυτό οδηγεί το ποσοστό των χρημάτων που δαπανώνται στο χώρο αυτό να αυξάνεται συνεχώς τα τελευταία χρόνια. Το Διαδίκτυο είναι πλέον το φυσικό μέρος για τους αγοραστές να αναζητούν προϊόντα μόδας, υγείας, ομορφιάς, προϊόντα για το σπίτι και το κήπο, ηλεκτρονικά είδη ευρείας κατανάλωσης και

⁶⁷ <https://www.ofcom.org.uk/manage-your-licence/tv-broadcast-licences/current-licensees>

⁶⁸ <https://www.ons.gov.uk/businessindustryandtrade/retailindustry/timeseries/j4mc/drsi>

ταξιδιωτικές υπηρεσίες. Μια βασική τάση είναι να πραγματοποιεί ο ενδιαφερόμενος την φυσική αναζήτηση ή δοκιμή του προϊόντος στο κατάστημα και μετά να το αγοράζει από το σπίτι σε καλύτερη τιμή στο διαδίκτυο ή να το αγοράζει μέσω του smartphone ή του tablet.

Οι πωλήσεις διαδικτύου μέσω του smartphone έχουν ξεπεράσει εκείνες των tablets. Το 2020 οι πωλήσεις μέσω smartphone αντιπροσώπευαν το 66,7% των συνολικών διαδικτυακών πωλήσεων. Εκτιμάται ότι μέχρι το 2023 οι πωλήσεις αυτές θα φτάσουν το 70%. Οι νέοι millennials ήταν οι κύριοι χρήστες των πληρωμών μέσω κινητού (41%).

Με τη συνεχή αύξηση της πρόσβασης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και του κινητού διαδικτύου, το marketing στα μέσα αυτά, είναι ένα κανάλι μέσω του οποίου οι επιχειρήσεις ενισχύουν τις επενδύσεις τους στο ηλεκτρονικό εμπόριο.

Οι προϋποθέσεις για την πώληση μέσω διαδικτύου (B2C - online and distance selling) εντοπίζονται στο σύνδεσμο <https://www.gov.uk/online-and-distance-selling-for-businesses> .

Το ηλεκτρονικό εμπόριο εταιρείας προς εταιρεία (B2B) δεν είναι τόσο διαδεδομένο όσο το ηλεκτρονικό εμπόριο B2C ή C2C στο Η.Β., αν και βέβαια λόγω πανδημίας το B2C είχε σαφώς μεγαλύτερο ρυθμό ανάπτυξης το 2020 σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια. Πολλές μεγάλες εταιρείες έχουν πύλες ηλεκτρονικής προμήθειας, αλλά αυτές δεν είναι ανοιχτές πλατφόρμες. Οι πλατφόρμες ηλεκτρονικού εμπορίου B2B αναδύονται ωστόσο, και αυτές θα διευκολύνουν τόσο τις εγχώριες όσο και τις διεθνείς επιχειρήσεις. Ένα παράδειγμα μιας τέτοιας πλατφόρμας είναι η Applegate⁶⁹.

Υπάρχουν πολλές εταιρείες στο Η. Β. που παρέχουν υπηρεσίες ηλεκτρονικού εμπορίου για τη δημιουργία και τη λειτουργία πλατφορμών. Ο κλάδος εξυπηρετείται από τέτοιες επιχειρήσεις δεδομένου ότι το Η. Β. είναι παγκόσμιος ηγέτης στο ηλεκτρονικό εμπόριο.

Δημοφιλείς Τοποθεσίες Ηλεκτρονικού Εμπορίου

Η έκδοση του Internet Retailing⁷⁰ δημοσιεύει κάθε χρόνο τους 500 μεγαλύτερους πωλητές λιανικής στο διαδικτυακό εμπόριο. Από τους κυριότερους ιστότοπους ηλεκτρονικού εμπορίου στο Η.Β. είναι:

- Amazon - ηλεκτρονικό εμπόριο - www.amazon.co.uk/ , 362 εκ. επισκέψεις
- Ebay – καταναλωτικά <https://www.ebay.co.uk/> , 255 εκ. επισκέψεις
- Argos - Οι περισσότερες κατηγορίες εκτός των ειδών παντοπωλείου - www.argos.co.uk , 42 εκ. επισκέψεις
- Tesco - είδη παντοπωλείου, οικιακά σκεύη, ηλεκτρικά είδη και είδη ένδυσης - www.tesco.com/ , 25 εκ. επισκέψεις
- Asda - είδη παντοπωλείου, οικιακά σκεύη, ηλεκτρικά είδη και είδη ένδυσης - <https://www.asda.com/> , 23 εκ. επισκέψεις
- Screwfix - Εργαλεία και αξεσουάρ - www.screwfix.com/ , 21 εκ. επισκέψεις
- Marks and Spencer - είδη παντοπωλείου, ένδυσης, οικιακά σκεύη - www.marksandspencer.com/ , 21 εκ. επισκέψεις
- Next - είδη ένδυσης - <https://www.next.co.uk/> , 20,5 εκ. επισκέψεις
- John Lewis – οι περισσότερες των κατηγοριών εκτός από είδη παντοπωλείου - <https://www.johnlewis.com/> , 18,5 εκ. επισκέψεις
- Currys – Ηλεκτρικά - <https://www.currys.co.uk/gbuk/index.html> , 16,5 εκ. επισκέψεις
- Boots - Ομορφιά, Υγεία , Φαρμακευτικά - www.boots.com/

⁶⁹ <https://www.applegate.co.uk/>

⁷⁰ Ο πλήρης κατάλογος εντοπίζεται στο σύνδεσμο <https://internetretailing.net/>

Οι κύριες εορτές αγορών στο Η.Β. είναι το Πάσχα, η Μαύρη Παρασκευή, η οποία εξελίσσεται γρήγορα σε ένα τριών εβδομάδων εμπορικό ξεφάντωμα, τα Χριστούγεννα και το Νέο Έτος.

Διαδικτυακές πληρωμές

Οι Βρετανοί καταναλωτές πληρώνουν για το 52% όλων των διαδικτυακών συναλλαγών με πιστωτική ή χρεωστική κάρτα. Το 32% των αγορών πληρώνεται με ηλεκτρονικό πορτοφόλι (Pay Pal κ.α.), το 6% με τραπεζικό έμβασμα και το 2% σε μετρητά. Όσον αφορά την αγορά καρτών, η Visa κατέχει μερίδιο αγοράς 82%, η Mastercard 17% και η American Express 1%. Δεν υπάρχουν αξιόλογα τοπικά προϊόντα καρτών πληρωμής.

Έρευνα που κυκλοφόρησε στα τέλη του 2021 έδειξε ότι το 86% των καταναλωτών στο Ηνωμένο Βασίλειο είχαν υιοθετήσει κάποιο είδος εφαρμογής πληρωμών (fintech), ενώ το 79% δήλωσε ότι χρησιμοποιούσε εναλλακτικούς τρόπους πληρωμής για να πληρώσει και να μεταφέρει χρήματα. Αυτό καθιστά πολύ πιθανό ότι ο τομέας εναλλακτικών πληρωμών του Ηνωμένου Βασιλείου θα αναπτυχθεί περισσότερο τα επόμενα χρόνια, ιδιαίτερα δεδομένης της έκρηξης σε εφαρμογές «αγοράστε τώρα πληρώστε αργότερα» (Buy Now Pay Later -BNPL), όπως Klarna κλπ, οι οποίες αυξάνονται με ρυθμό 25% ετησίως στη Βρετανία.

Οι καταναλωτές του Η. Β. είναι πολύ περισσότερο από κάθε άλλο καταναλωτή ευαισθητοποιημένοι στο θέμα της ηλεκτρονικής κλοπής ταυτότητας και κατά κανόνα θα διεξάγουν οικονομικές συναλλαγές μόνο σε ασφαλείς ιστότοπους.

Ψηφιακό Marketing

Υπάρχουν ορισμένοι περιορισμοί στη γενική διαφήμιση. Οι κώδικες διαφήμισης που καταρτίζονται από την Επιτροπή Διαφημιστικών Πρακτικών (Αρχή Διαφημιστικών Προτύπων - CAP – Committee of Advertising Practice)⁷¹ είναι σε θέση να προστατεύσουν τους καταναλωτές και να δημιουργήσουν ίσους όρους ανταγωνισμού για τους διαφημιζόμενους.

Συγκριτικές διαφημίσεις επιτρέπονται, αλλά δεν πρέπει να είναι δυσφημιστικές. Η διαφήμιση που απευθύνεται σε παιδιά είναι περισσότερο ρυθμιζόμενη. Ο γενικός κανόνας είναι ότι πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή όταν οι διαφημίσεις απευθύνονται σε παιδιά (άτομα κάτω των 16 ετών) ή όταν τα παιδιά μπορούν να βλέπουν διαφημίσεις που απευθύνονται σε ενήλικες.

Επιτρέπονται να χρησιμοποιούνται βραβεία, δώρα κλπ., ως κίνητρα. Οι προσφορές με βραβεία, συμπεριλαμβανομένων των διαγωνισμών, των κληρώσεων και των νικητών προσφορών της στιγμής, υπόκεινται σε νομικούς περιορισμούς. Οι προσφέροντες συνήθως αποφεύγουν τη διεξαγωγή παράνομων λαχειοφόρων αγορών με τη διεξαγωγή διαγωνισμών βραβείων επί τη βάση δεξιοτήτων ή με την προσφορά δωρεάν συμμετοχής αν η βασισμένη στη τύχη προωθητική ενέργεια μπορεί να ενθαρρύνει την αγορά. Οι αναδυόμενες διαφημίσεις (Pop-up) δεν απαγορεύονται και είναι αρκετά συνηθισμένες. Ως αποτέλεσμα, πολλοί χρήστες ενεργοποιούν τις λειτουργίες anti pop up στα προγράμματα περιήγησής τους.

Προστασία δεδομένων-Ανεπιθύμητη Αλληλογραφία

Παρότι ο Ευρωπαϊκός Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων (GDPR 2016/679) δεν ισχύει άμεσα στο Ηνωμένο Βασίλειο μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου (31 Δεκεμβρίου 2020), ο βρετανικός Νόμος περί Προστασίας Δεδομένων του 2018 κατοχυρώνει τις απαιτήσεις του GDPR στην εθνική νομοθεσία. Επίσης, η κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου εξέδωσε νομοθετική πράξη με τίτλο «Κανονισμοί για την προστασία δεδομένων, το απόρρητο και τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες (τροποποιήσεις

⁷¹ Εντοπίζεται στο σύνδεσμο <https://www.asa.org.uk/>

κ.λπ.) (Εξοδος από την ΕΕ) 2019» η οποία τροποποιεί τον αρχικό νόμο και τον συγχωνεύει με τις απαιτήσεις του GDPR. Το αποτέλεσμα είναι ένα νέο πλαίσιο προστασίας δεδομένων γνωστό ως «UK GDPR», χωρίς να υπάρχει ουσιαστικά καμία διαφορά μεταξύ της βρετανικής έκδοσης του GDPR και της ευρωπαϊκής.

Οι ανωτέρω Κανονισμοί τροποποιούν επίσης τον Κανονισμό περί απορρήτου και ηλεκτρονικών επικοινωνιών (Οδηγία ΕΚ) του 2003 («PECR») για να συμπεριλάβουν την απαίτηση της συναίνεσης και την εξωεδαφική εφαρμογή του GDPR. Αυτό σημαίνει ότι οι υπεύθυνοι επεξεργασίας στοιχείων εκτός του Ηνωμένου Βασιλείου, που επεξεργάζονται προσωπικά δεδομένα κατοίκων του Ηνωμένου Βασιλείου πρέπει να συμμορφώνονται με τον Κανονισμό GDPR του Ηνωμένου Βασιλείου (UK GDPR).

Συνοπτικά, οι κανονισμοί απαιτούν από τις επιχειρήσεις να αποκτούν εκ των προτέρων τη συγκατάθεση τους προτού αποστείλουν ανεπιθύμητα διαφημιστικά μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σε ιδιώτες. Η συγκατάθεση αυτή πρέπει να παρέχεται ρητά από ιδιώτες με βάση την εξαίρεσή τους εκτός από τις περιπτώσεις στις οποίες υπάρχει υφιστάμενη σχέση πελάτη. Οι κανονισμοί απαιτούν επίσης η χρήση cookies ή άλλων συσκευών παρακολούθησης να είναι σαφώς υποδεικνυόμενη και να δίνεται η δυνατότητα στους αποδέκτες να τις απορρίψουν. Ωστόσο, το spam είναι ένα παγκόσμιο πρόβλημα και είναι ελάχιστα που μπορούν να κάνουν οι ρυθμιστικές αρχές για να αποτρέψουν την ανεπιθύμητη αλληλογραφία που προέρχεται από άλλες χώρες. Πολλά συστήματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου έχουν όλο και πιο αποτελεσματικά φίλτρα Spam.

Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης

83% των ενηλίκων ηλικίας 18 ετών και άνω έχουν πρόσβαση σε διαδικτυακούς τόπους μέσω κοινωνικής δικτύωσης και ενημέρωσης. Τα πλέον δημοφιλή είναι: Facebook 79%, You Tube 79%, Twitter 47%, Instagram 41%, Google 39%, Pinterest 36%, LinkedIn 33%, Snapchat 30%.

B.3.2 Χαρακτηριστικά νοικοκυριών, συνήθειες, τάσεις, προτιμήσεις

Οι **καταναλωτικές τάσεις** αναδεικνύουν τα περιθώρια για περαιτέρω ανάπτυξη της ζήτησης. Κυρίαρχες τάσεις που παρατίθενται στην ενότητα αυτή και που χαρακτηρίζουν την αγοραστική συμπεριφορά των Βρετανών καταναλωτών έχουν επηρεασθεί από την έλευση της πανδημίας. Η επιρροή αυτή εστιάζεται κυρίως σε τρεις τομείς, εκείνους της μεγαλύτερης έμφασης στην υγιεινή διατροφή, την αφιέρωση περισσότερου χρόνου στη μαγειρική λόγω της εξ αποστάσεως εργασίας και της μείωσης του διαθέσιμου εισοδήματος λόγω των οικονομικών συνεπειών της πανδημίας. Η τελευταία επηρεάζει αντίστροφα τις δύο πρώτες στις περιπτώσεις που αυτές παραπέμπουν σε αγορές αγαθών υψηλότερων τιμών σε σχέση με ανταγωνιστικά τους αλλά το μέγεθός της εξαρτάται από προϊόν σε προϊόν.

Η τάση για υγεία & ευεξία (flexitarian διατροφή⁷² - βεγκανισμός (veganism))

Σύμφωνα με πρόσφατη έρευνα⁷³, η ευαισθησία προς την τιμή αποτελεί πρωταρχικό κριτήριο αγοράς τροφίμων για τους καταναλωτές του ΗΒ, ενώ ακολουθούν η γεύση, το είδος του προϊόντος, η θρεπτική αξία, η επωνυμία και το μέγεθος και είδος συσκευασίας.

Η **flexitarian** και η **χορτοφαγική διατροφή (βεγκανισμός)** κυριαρχούν στις τάσεις των τροφίμων. Οι Βρετανοί καταναλωτές προτιμούν όλο και περισσότερο προϊόντα που δεν περιέχουν **γλουτένη, σιτάρι, λακτόζη, ακόμη και γαλακτοκομικά συστατικά**, όχι απαραίτητα επειδή έχουν αλλεργία ή δυσανεξία στα συστατικά αυτά, αλλά επειδή τα προϊόντα που δεν τα περιέχουν θεωρούνται **πιο υγιεινά**. Οι καταναλωτές του ΗΒ αρχίζουν να ανακαλύπτουν τα τρόφιμα **vegan** (πχ. το **τυρί vegan**), τη διαφορετικότητά τους και τα

⁷² Ο όρος flexitarian, χρησιμοποιείται για τους ανθρώπους που υπό κανονικές συνθήκες ακολουθούν δίαιτα χωρίς κρέας αλλά που περιστασιακά μπορεί να περιλάβουν στη διατροφή τους το ψάρι ή το κρέας.

⁷³ Η έρευνα είναι του Statista

είδη τους, καθώς προϊόντα vegan ιδιωτικής και επώνυμης ετικέτας είναι πλέον ευρέως διαθέσιμα στο ΗΒ. Η χορτοφαγία παίζει αναμφισβήτητο ρόλο στην εξέλιξη της βιομηχανίας τροφίμων του ΗΒ.

Ειδικότερα, ο τυροκομικός τομέας του ΗΒ βρίθει εναλλακτικών επιλογών έναντι των συμβατικών γαλακτοκομικών τυριών (dairy-free, lactose-free, plant-based). Η κατανάλωση όλων των τύπων τυριού μειώνεται από την ηλικιακή ομάδα των 16-24, η οποία δείχνει αυξημένο ενδιαφέρον σε εναλλακτικές επιλογές **φυτικών τυριών** (plant-based). Συνολικά, τα προϊόντα vegan στα κανάλια διανομής αυξήθηκαν το 2018 κατά 60% ετησίως.⁷⁴ Επίσης, η τάση για περιορισμό της κατανάλωσης κρέατος, στο πλαίσιο μιας flexitarian διατροφής, είναι ευεργετική για την αγορά τυριού, καθώς το τυρί θεωρείται **υγιεινή εναλλακτική πηγή πρωτεϊνών** έναντι του κρέατος.

Στον τομέα του οίνου, η διαφοροποίηση των καταναλωτικών συνηθειών οδηγεί σε αυξανόμενη ζήτηση εναλλακτικών προϊόντων και ποικιλιών κρασιού, όπως οι **οίνοι Vegan, Vegetarian, Organic/Biodynamic, Fair Trade και Low / No Alcohol**.

Για την τάση VEGAN, μεταξύ 2014 και 2019, το ενδιαφέρον καταναλωτών ήταν 7 φορές μεγαλύτερο απ' ό,τι για τους vegetarians και τους gluten free και για το 2020 - 4 φορές μεγαλύτερο. 360.000 καταναλωτές θεωρούν τους εαυτούς vegans και επιθυμούν προϊόντα υψηλής διαλυτότητας ινών (high soluble & insoluble fibre to products) ή μη στη διατροφή τους. Έρευνα το 2019 αποκάλυψε ότι οι vegans φθάνουν τα 3,5 εκ.

Γενικώς οι εταιρείες που αντιμετωπίζουν τις αυξανόμενες ανησυχίες των καταναλωτών για την υγεία και την ευεξία προσφέροντας προϊόντα με οφέλη για την υγεία ή το περιβάλλον είναι πιθανό να είναι επιτυχημένες καθώς αυτό το μικρό τμήμα αυξάνεται σταδιακά.

Ενίσχυση των πωλήσεων βιολογικών προϊόντων

Η τάση για υγεία & ευεξία ενισχύει επίσης τις πωλήσεις **βιολογικών προϊόντων διατροφής**, καθώς και των προϊόντων **τύπου light**.⁷⁵ Για παράδειγμα, στη βρετανική αγορά προσφέρεται ένας αυξανόμενος αριθμός **βιολογικών κρασιών**. Η τάση αυτή έχει ενισχυθεί ακόμα περισσότερο μετά την έλευση της πανδημίας.

Η τάση για υγιεινά φαγητά για το δρόμο (food-to-go)

Η αύξηση της δημοτικότητας των διαφόρων σνακ συνδέεται με την τάση για υγεία και ευεξία, που οδηγεί στην αυξανόμενη ζήτηση πρωτεϊνών, χαμηλή ζήτηση υδατανθράκων και ζάχαρης, αλλά και στον **έλεγχο της ποσότητας των μερίδων**. Οι καταναλωτές αναζητούν όλο και περισσότερο **υγιεινές επιλογές σνακ**, τα οποία όμως παράλληλα είναι και **γευστικά**. Με την έλευση της πανδημίας και με την μείωση της ανάγκης για φαγητό για το δρόμο σε σχέση με το παρελθόν, ορισμένες εταιρείες, αναλόγως της ιδιαιτερότητας των προϊόντων και για λόγους marketing, επιχείρησαν και παρουσίασαν αυτές τις επιλογές ως επιτρεπόμενη ικανοποίηση παρά φαγητό για το δρόμο (permissible indulgence αντί για food on the go).

Η **απουσία τεχνητών χρωμάτων, αρωμάτων ή συντηρητικών** είναι ευρύτατα διαδεδομένη. Καθώς η τάση για παιδικά σνακ συνέχισε την άνοδό της το 2018, (για παράδειγμα, η Mini Babybel εισήγαγε για πρώτη φορά το πρώτο σνακ οργανικού τυριού στο ΗΒ), οι ετικέτες των παιδικών σνακ φέρουν κυρίως τη σήμανση «φυσικό σνακ, που δεν περιέχει τεχνητά χρώματα, αρώματα ή συντηρητικά».

Σύμφωνα με έρευνα του περιοδικού "The Grocer", το 54% των καταναλωτών τυροκομικών σνακ, τα θεωρούν ως **πηγή ασβεστίου** και το 38% ως **πηγή πρωτεϊνών**. Πολλές εταιρείες, ανταποκρινόμενες στη ζήτηση για υγιεινά σνακ, εισήγαγαν **πρακτικές συσκευασίες** (πχ 20-50 γρ.) με κομματάκια διαφόρων ποικιλιών τυριού. Επίσης, ανανέωσαν τις ετικέτες τους επικεντρώνοντάς τες στα **υψηλών πρωτεϊνών συστατικά** τους (π.χ. ετικέτα με ένδειξη "Powered by Protein"), στην **πρόσληψη χαμηλών θερμίδων** και στη **χαμηλή περιεκτικότητα σε ζάχαρη**.

⁷⁴ Πηγή: Speciality Food Magazine

⁷⁵ Πηγή: Dairy Co

Η τάση για καινοτομία και συνδυασμό γεύσεων

Οι καταναλωτές του ΗΒ δείχνουν ενθουσιασμό για τις δυνατότητες **συνδυασμού συγκεκριμένων τροφίμων με άλλες γεύσεις**. Σε αυτή τη στροφή των Βρετανών για πειραματισμούς σε γεύσεις και υλικά, έχουν συντελέσει καθοριστικά η προβολή και ανάδειξη **διάσημων chef** μέσω εκπομπών μαγειρικής που προωθούν συνταγές με μη παραδοσιακά βρετανικά προϊόντα.

Παράδειγμα καινοτόμων συνδυασμών γεύσεων αποτελούν τα **τυριά που περιέχουν οίνοπνευματώδη**, όπως το ούισκι και το τζιν, προσφέροντας ευκαιρίες συνεργασίας των παραγωγών τυριού με δημοφιλείς παραγωγούς ποιοτικών οίνοπνευματωδών. Με αυτόν τον τρόπο, λάτρεις των οίνοπνευματωδών εισέρχονται στην αγορά του ποιοτικού τυριού και αντίστροφα.

Από την πλευρά τους οι οινοπαραγωγοί έχουν προσπαθήσει να προσελκύσουν νέους καταναλωτές με την **ανάπτυξη νέων οινικών προϊόντων**, όπως για παράδειγμα με γεύση φρούτων, με τις πωλήσεις των προϊόντων αυτής της κατηγορίας να αποσπούν μερίδιο από τις πωλήσεις κανονικών οίνων.

Ο αυξανόμενος ρόλος των μέσων κοινωνικής δικτύωσης

Η προώθηση των προϊόντων μέσω των **κοινωνικών μέσων δικτύωσης** αλλά και μέσω του **εμπειρικού μάρκετινγκ** αποσκοπεί στη δημιουργία ισχυρών δεσμών των καταναλωτών με την επωνυμία αλλά και την προώθηση νέων προϊόντων, καθώς **το βρετανικό κοινό είναι θετικό σε νέες δοκιμές και συνδυασμούς γεύσεων**.

Καθώς αυξάνεται η ποικιλία των γευστικών ουσιών που υπάρχουν στα διάφορα τρόφιμα, οι εταιρείες καινοτομούν ακόμα και στη **μορφή του προϊόντος**. Τα κοινωνικά μέσα δικτύωσης διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην προώθηση των διάφορων ασυνήθιστων γεύσεων και μορφών τροφίμων, αυτών δηλαδή που είναι πέρα των παραδοσιακών.

Η τάση για βιωματικές εμπειρίες

Η άνοδος της αποκαλούμενης **οικονομίας της εμπειρίας** (experience economy) δημιουργεί νέες προκλήσεις για τις εταιρείες τροφίμων, αναδεικνύοντας παράλληλα νέες ευκαιρίες. Οι σύγχρονοι καταναλωτές, ειδικά οι νεότεροι, αναζητούν πλέον την απόκτηση εμπειριών και αντικαθιστούν τις αγορές με δράσεις ("**replace buying with doing**"), δίνοντας προτεραιότητα στις δαπάνες για την απόκτηση εμπειριών - αναμνήσεων έναντι αγορών για υλικά αγαθά.

Ειδικότερα, οι εταιρείες τροφίμων επενδύουν όλο και περισσότερο στην **εστίαση στον πελάτη** και στην προώθηση των προϊόντων τους μέσω του **βιωματικού μάρκετινγκ** (experiential marketing), με στόχο την **ενίσχυση της αναγνωρισιμότητας** και την οικοδόμηση **συναισθηματικών σχέσεων με τους αγοραστές** τους. Έτσι δημιουργούν ειδικές, επιλεκτικές εμπειρίες που ανταποκρίνονται στο ενδιαφέρον των καταναλωτών για τον τρόπο παραγωγής, τις απαιτούμενες δεξιότητες και την ιστορία του προϊόντος που προτιμούν (π.χ. διοργάνωση εκδηλώσεων "Meet the Maker"). Παράλληλα, η πώληση τροφίμων μέσω εμπειριών εμπνέει τους αγοραστές να σκεφτούν **νέους τρόπους κατανάλωσης ή μαγειρέματος** συνταγών με το συγκεκριμένο προϊόν, γεγονός που ενθαρρύνει τις πωλήσεις και ωφελεί όχι μόνο τη συγκεκριμένη εταιρεία, αλλά την κατηγορία του προϊόντος στο σύνολό της.

Παράδειγμα επιχείρησης που έχει επενδύσει στο βιωματικό μάρκετινγκ, αποτελεί η Wensleydale Creamery με το κέντρο επισκεπτών **Yorkshire Wensleydale Cheese Experience**⁷⁶. Το κέντρο αυτό προσφέρει στους λάτρεις του τυριού διάφορες **διαδραστικές εμπειρίες**, όπως: επιδείξεις τυροκομίας, μαθήματα μαγειρικής, εκδηλώσεις γευσιγνωσίας και ζευγαρώματος γεύσεων, ενώ διαθέτει επίσης γκαλερί, κατάστημα δώρων και εστιατόριο. Σημειώνεται ότι το 2018, το κέντρο υποδέχθηκε περισσότερους από 300.000 επισκέπτες.

⁷⁶ <https://www.wensleydale.co.uk/visit/yorkshire-wensleydale-cheese-experience/>

Η αποχή από το αλκοόλ

Η γενική επίγνωση για θέματα υγείας και ευεξίας και το ενδιαφέρον για άσκηση (fitness), έχουν αυξηθεί, με συνέπεια πολλοί καταναλωτές του ΗΒ να εγκαταλείπουν το αλκοόλ. Παράλληλα, διοργανώνονται εκστρατείες εναντίον του αλκοόλ, όπως η “Dry January” και η “Go Sober for October” οι οποίες ενθαρρύνουν τους Βρετανούς καταναλωτές να μην καταναλώνουν αλκοολούχα ποτά για μια παρατεταμένη χρονική περίοδο.

Σύμφωνα με την International Wine & Spirit Research (IWSR), οι πωλήσεις ήρεμου οίνου στο ΗΒ θα επηρεαστούν από τη συνεχιζόμενη αύξηση της κατανάλωσης αφρώδους οίνου, την υποκατάσταση από ποτά χαμηλής ή καθόλου περιεκτικότητας σε αλκοόλ (Ready To Drink - RTD, blended), καθώς και μια γενική τάση μετριασμού της κατανάλωσης, στο μέτρο που αυξάνεται ο αριθμός Βρετανών που απέχουν από το αλκοόλ.⁷⁷

Φαγητό στο σπίτι λόγω της μείωσης της διασκέδασης εκτός σπιτιού

Η διασκέδαση στο σπίτι καθώς και οι μικρές μισθολογικές αυξήσεις αποτελούν κύριους λόγους για την αυξανόμενη προτίμηση πολλών καταναλωτών του ΗΒ για το φαγητό και το ποτό στο σπίτι πιο τακτικά, προκειμένου να εξοικονομήσουν έξοδα. Η πανδημία η οποία έπληξε τη χώρα το 2020 ενίσχυσε τα μέγιστα αυτή τη τάση, πολλές αλυσίδες εστίασης ήταν ζημιογόνες και αναγκάστηκαν να κλείσουν εκατοντάδες εστιατόρια, ακόμα και εστιατόρια με ικανή φήμη.

Ενδυνάμωση εκπωτικών αλυσίδων και παντοπωλείων (convenience stores)

Οι εκπωτικές αλυσίδες και τα παντοπωλεία (convenience stores) συνεχίζουν να αποσπούν μερίδια αγοράς από τις μεγάλες αλυσίδες λιανικής (υπεραγορές και τα σούπερ μάρκετ), καθώς οι καταναλωτές αναζητούν καλύτερες εναλλακτικές λύσεις στη σύγκριση της σχέσης τιμής - αξίας.

Η αναζήτηση εναλλακτικών λύσεων στη χρήση του πλαστικού

Η ευαισθητοποίηση των καταναλωτών σχετικά με τον αντίκτυπο του πλαστικού μιας χρήσεως έχει κορυφωθεί τα τελευταία χρόνια με τους καταναλωτές να απαιτούν προϊόντα που τους διευκολύνουν να μειώσουν τη κατανάλωση αυτών των πλαστικών. Το 2020, μια σειρά από ανακυκλώσιμα προϊόντα και συσκευασίες έχουν εισαχθεί στην αγορά προκειμένου να διευκολύνουν τους καταναλωτές, 100% ανακυκλούμενες, κομποστοποιήσιμες και βιοαποικοδομήσιμες (recyclable, compostable, biodegradable). Οι συσκευασίες αυτές ενισχύουν σε μεγάλο βαθμό το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα των επιχειρήσεων που τις χρησιμοποιούν.

Άλλες σημαντικές καταναλωτικές τάσεις

- LOW SUGAR OPTIONS (προϊόντα χαμηλής περιεκτικότητας σε ζάχαρη, αποτελεί πρώτη προτεραιότητα των καταναλωτών, συνήθως σε σύγκριση με τα ανταγωνιστικά τους παρόμοια προϊόντα),
- HIGH PROTEIN (προϊόντα υψηλού περιεχομένου σε πρωτεΐνες, αυξήθηκε η κατανάλωσή τους κατά 3,9% μεταξύ 2018 και Ιουνίου 2019)
- VEGETARIAN (προϊόντα για χορτοφάγους, οι οποίοι καταναλώνουν όμως και υποπροϊόντα ζωικής προέλευσης π.χ. τυριά),
- GLUTEN FREE (προϊόντα ελεύθερα γλουτένης με περισσότερες επιλογές στα κατεψυγμένα προϊόντα), WHOLEGRAIN (ολικής άλεσης), SOURDOUGH (με μαγιά) για τα προϊόντα αρτοποιείου,

⁷⁷ <https://www.thedrinksbusiness.com/2019/03/uk-sees-wine-decline-and-its-predicted-to-worsen/>

- GUT HEALTH (προϊόντα που συντελούν στην υγεία του εντέρου, από τις τάσεις με τους πλέον αυξανόμενους ρυθμούς, επωφελής τάση για το Kefir, το γιαούρτι και για τα προϊόντα φυσικής ζύμωσης),
- MEAL REPLACEMENT SOLUTIONS (πολύ μεγάλη αύξηση σε συνδυασμό με την τάση για γρήγορες και εύκολες λύσεις που συμπεριλαμβάνουν όμως απαραίτητα την εφαρμογή των ως άνω προτεραιοτήτων – “All in one” products)
- NOOTROPICS, (προϊόντα που ενισχύουν την νοητική μαζί με την φυσική επίδοση)
- NO ARTIFICIAL INGREDIENTS (προϊόντα χωρίς τεχνητά συστατικά)
- NO PRESERVATIVES (προϊόντα χωρίς συντηρητικά)
- GMO FREE (προϊόντα με συστατικά που δεν προέρχονται από γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς)
- 100% NATURAL, ANTIOXIDANT, ARTISANAL (φυσικά προϊόντα, αντιοξειδωτικά, χειροποίητα),
- NO TRANS FATS (προϊόντα που δεν περιέχουν υδρογονωμένα λίπη),
- NO HIGH FRUCTOSE CORN SYRUP (προϊόν με μη υψηλή περιεκτικότητα σε σιρόπι φρουκτόζης καλαμποκιού)
- ENVIRONMENTALLY FRIENDLY PRODUCT (προϊόντα που παράγονται με φροντίδα για την προστασία του περιβάλλοντος)
- SUSTAINABLY HARVESTED / SUSTAINABLE (προϊόντα που παράγονται με βιώσιμες μεθόδους),
- ETHICAL PRACTICES (πρακτικές που δηλώνουν ότι τα προϊόντα έχουν παραχθεί με τήρηση ηθικών καλών αρχών σε όλη την αλυσίδα της παραγωγικής τους διαδικασίας)
- FREE FROM ..... (προϊόντα που δεν περιέχουν κάποιο συστατικό, π.χ. ζάχαρη, αλάτι κ.α.)

B.4 Βιομηχανική Ιδιοκτησία

Το Ηνωμένο Βασίλειο είναι μέλος του Παγκόσμιου Οργανισμού Διανοητικής Ιδιοκτησίας (World Intellectual Property Organization – WIPO) και έχει προσχωρήσει στις εξής Συμφωνίες: Σύμβαση της Βέρνης για την προστασία των λογοτεχνικών και καλλιτεχνικών έργων, Σύμβαση των Παρισίων για την προστασία της βιομηχανικής ιδιοκτησίας, Σύμβαση της Ρώμης (Διεθνής Σύμβαση περί της προστασίας των ερμηνευτών ή εκτελεστών καλλιτεχνών, των παραγωγών φωνογραφημάτων και των οργανισμών ραδιοτηλεόρασης), Σύμβαση της Γενεύης για την προστασία των παραγωγών φωνογραφημάτων εναντίον της μη επιτρεπόμενης αναπαραγωγής των φωνογραφημάτων τους, Συνθήκη Συνεργασίας για τα Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας (PCT), Συμφωνία TRIPS του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου για τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας στον τομέα του εμπορίου και στις Συνθήκες του WIPO για την πνευματική ιδιοκτησία (WCT) και για τις εκτελέσεις και τα φωνογραφήματα (WPPT).

Αρμόδιος φορέας για τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας στο Ηνωμένο Βασίλειο (διπλώματα ευρεσιτεχνίας, σχέδια και υποδείγματα, εμπορικά σήματα και πνευματική ιδιοκτησία) είναι το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας (Intellectual property Office – IPO): www.gov.uk/government/organisations/intellectual-property-office

B.4.1 Τι ισχύει για υφιστάμενα δικαιώματα μετά την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ

Η Συμφωνία για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας προβλέπει (Άρθρο 54) τη συνεχιζόμενη προστασία στο Ηνωμένο Βασίλειο σημάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κοινοτικών σχεδίων ή υποδειγμάτων και κοινοτικών δικαιωμάτων επί φυτικής ποικιλίας. Έτσι, κάτοχος δικαιώματος που είχε καταχωρισθεί ή χορηγηθεί πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου κατέστη, χωρίς καμία επανεξέταση, κάτοχος αντίστοιχου καταχωρισμένου και εκτελεστού δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας στο Ηνωμένο Βασίλειο βάσει του δικαίου του Ηνωμένου Βασιλείου. Αντίστοιχα προβλέπεται η συνεχιζόμενη προστασία πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου διεθνώς καταχωρισμένων σημάτων ή βιομηχανικών σχεδίων και υποδειγμάτων με προστασία που εκτείνεται στην ΕΕ, όπως και μη καταχωρισμένων κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων. Λεπτομέρειες είναι διαθέσιμες στη Συμφωνία Αποχώρησης (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=OJ:C:2019:3841:FULL&from=EN>) και στον ιστότοπο του Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (<https://euipo.europa.eu/ohimportal/en/brexit-q-and-a>)

Στις παρακάτω ενότητες καταγράφονται οι προβλέψεις του βρετανικού IPO για τη συμμόρφωση με τα προβλεπόμενα στη συμφωνία αποχώρησης. Λεπτομέρειες είναι διαθέσιμες στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/government/news/intellectual-property-after-1-january-2021>

Εμπορικά σήματα και Σχέδια και υποδείγματα της ΕΕ

Την 1^η Ιανουαρίου 2021 το IPO δημιούργησε ένα αντίστοιχο βρετανικό σήμα για κάθε καταχωρισμένο σήμα της ΕΕ (EUTM). Τα σήματα αυτά:

- καταχωρίστηκαν στο μητρώο σημάτων του ΗΒ,
- έχουν το ίδιο νομικό καθεστώς ως εάν να είχε υποβληθεί αίτηση και να είχαν καταχωρισθεί σύμφωνα με τη βρετανική νομοθεσία,
- ως ημερομηνία κατάθεσης διατηρούν αυτήν των αντίστοιχων αρχικών EUTMs,
- διατηρούν τις ημερομηνίες προτεραιότητας ή αρχαιότητας στο ΗΒ που ίσχυαν στα αντίστοιχα αρχικά EUTMs,
- είναι απολύτως ανεξάρτητα βρετανικά σήματα, τα οποία μπορούν να αμφισβητηθούν, να εκχωρηθούν, να αδειοδοτηθούν ή να ανανεωθούν, ξεχωριστά από το αρχικό EUTM.

Η μετάπτωση των σημάτων πραγματοποιήθηκε χωρίς να απαιτείται υποβολή αίτησης από τους δικαιούχους, οι οποίοι επίσης δεν έλαβαν πιστοποιητικό καταχώρισης στο βρετανικό μητρώο. Μπορούν να συνδεθούν ηλεκτρονικά (www.gov.uk/search-for-trademark) και να αποθηκεύσουν ένα στιγμιότυπο της οθόνης, ως αποδεικτικό του δικαιώματός τους.

Τα παραπάνω ισχύουν και για την περίπτωση των κοινοτικών σχεδίων ή υποδειγμάτων.

Πληροφορίες σχετικά με την ανανέωση, αποποίηση, αρίθμηση, κλπ. των εμπορικών σημάτων της ΕΕ είναι διαθέσιμες στους συνδέσμους: <https://www.gov.uk/guidance/eu-trade-mark-protection-and-comparable-uk-trade-marks> και <https://www.gov.uk/guidance/international-eu-protected-designs#creation-of-the-registered-international-design> Για τα κοινοτικά σχέδια ή υποδείγματα: <https://www.gov.uk/guidance/changes-to-eu-and-international-designs-and-trade-mark-protection>

Διεθνή Εμπορικά σήματα και Σχέδια και υποδείγματα

Διεθνώς καταχωρισμένα σήματα ή σχέδια και υποδείγματα με προστασία που εκτείνεται στην ΕΕ εξακολουθούν να προστατεύονται στο ΗΒ μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου. Την 1^η Ιανουαρίου 2021 το IPO δημιούργησε:

- ένα αντίστοιχο βρετανικό εμπορικό σήμα για κάθε καταχωρισμένο διεθνές σήμα με προστασία που εκτείνεται στην ΕΕ στο τέλος της μεταβατικής περιόδου,
- μια νέα καταχώριση βρετανικού σχεδίου ή υποδείγματος για κάθε καταχωρισμένο διεθνές σχέδιο ή υπόδειγμα με προστασία που εκτείνεται στην ΕΕ στο τέλος της μεταβατικής περιόδου.

Πληροφορίες σχετικά με την ανανέωση, αποποίηση, αρίθμηση, κλπ. των διεθνώς καταχωρισμένων σημάτων είναι διαθέσιμες στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/guidance/changes-to-international-trade-mark-registrations> και για τα διεθνώς καταχωρισμένα σχέδια και υποδείγματα: <https://www.gov.uk/guidance/international-eu-protected-designs>

Μη καταχωρισμένα σχέδια και υποδείγματα

Δικαιώματα σε σχέση με μη καταχωρισμένα κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα που προέκυψαν πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου θα εξακολουθήσουν να προστατεύονται στο ΗΒ για την εναπομένουσα από την τριετή τους περίοδο προστασίας.

Λεπτομέρειες είναι διαθέσιμες στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/guidance/changes-to-unregistered-designs>

Διπλώματα ευρεσιτεχνίας

Το Ηνωμένο Βασίλειο παραμένει μέλος του Ευρωπαϊκού Γραφείου Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (European Patent Office – EPO), καθώς δεν αποτελεί Ένωση οργανισμό. Έτσι, το Ευρωπαϊκό Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας που παρέχεται από το Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (EPO) καλύπτει πάντα το Ηνωμένο Βασίλειο, δηλαδή εξακολουθούν να ισχύουν στο ΗΒ διπλώματα που έχει εγκρίνει.

B.4.2 Κατοχύρωση νέων δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας στο Ηνωμένο Βασίλειο

Εμπορικά σήματα⁷⁸

Η διαδικασία που περιγράφεται στην παρούσα ενότητα αφορά καταχώριση εμπορικού σήματος στο Ηνωμένο Βασίλειο, ως εθνικό σήμα, η οποία εξασφαλίζει την προστασία του μόνο στη συγκεκριμένη χώρα. Η διαδικασία για την καταχώριση Διεθνούς σήματος (εφόσον επιλεγεί προστασία και στο Ηνωμένο Βασίλειο) περιγράφεται στον ιστότοπο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων www.mindev.gov.gr/emporika-simata/

Ο νόμος που διέπει τα εμπορικά σήματα στο Ηνωμένο Βασίλειο είναι διαθέσιμος στο σύνδεσμο www.gov.uk/government/publications/trade-marks-act-1994. Τα κύρια βήματα για την καταχώριση σήματος είναι τα εξής:

- **Έλεγχος διαθεσιμότητας σήματος.** Η έρευνα πραγματοποιείται στο διαδικτυακό μητρώο εμπορικών σημάτων του Ηνωμένου Βασιλείου, διαθέσιμο εδώ: www.gov.uk/search-for-trademark

⁷⁸ www.gov.uk/how-to-register-a-trade-mark

Αν υπάρχει ήδη καταχωρισμένο αυτούσιο ή παραπλήσιο σήμα και για τις ίδιες κατηγορίες προϊόντων, εξακολουθεί να υφίσταται δυνατότητα καταχώρισης, εφόσον ο κάτοχος του σήματος δώσει την έγγραφη συγκατάθεσή του.

- **Υποβολή αίτησης.** Η αίτηση μπορεί να υποβληθεί ηλεκτρονικά εδώ: <https://trademarks.ipo.gov.uk/ipo-apply> ή να σταλεί ταχυδρομικά. Φόρμες ή έντυπα που πρέπει να συμπληρωθούν σε κάθε περίπτωση και αντίστοιχο κόστος, διατίθενται στο σύνδεσμο: www.gov.uk/government/publications/trade-mark-forms-and-fees.

Η αίτηση μπορεί να κατατεθεί απευθείας από τον ενδιαφερόμενο ή μέσω δικηγόρου. Κατάλογος με εξειδικευμένους επαγγελματίες είναι διαθέσιμος στην ιστοσελίδα του Ινστιτούτου ορκωτών δικηγόρων εμπορικών σημάτων: www.citma.org.uk/find-a-chartered-trade-mark-attorney.html

- **Μετά την αίτηση.** Σε διάστημα σαράντα εργάσιμων ημερών από την κατάθεση της αίτησης, ο ενδιαφερόμενος λαμβάνει έκθεση με τα αποτελέσματα της εξέτασης. Αν ο εξεταστής του Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας κρίνει ότι το εμπορικό σήμα δεν μπορεί να καταχωρισθεί, δίδεται στον αιτούντα προθεσμία δύο μηνών για την επίλυση των όποιων προβλημάτων (οι διαθέσιμες επιλογές περιγράφονται στην ιστοσελίδα www.gov.uk/guidance/options-following-an-objection-to-a-trade-mark-examination).

Αν δεν υπάρχουν αντενδείξεις για την καταχώριση του σήματος, η αίτηση δημοσιεύεται για δύο μήνες στην Εφημερίδα των Εμπορικών Σημάτων (www.ipo.gov.uk/t-tmj.htm), στη διάρκεια των οποίων μπορεί οποιοσδήποτε να υποβάλει ένσταση. Εφόσον αυτό το διάστημα παρέλθει χωρίς ενστάσεις, ή εφόσον οι ενστάσεις αρθούν, το εμπορικό σήμα καταχωρίζεται για δέκα χρόνια με δυνατότητα ανανέωσης. Σε περίπτωση που υπάρχουν ενστάσεις, οι διαθέσιμες επιλογές για τον αιτούντα περιγράφονται στο σύνδεσμο www.gov.uk/government/publications/trade-marks-earlier-rights/earlier-rights-fact-sheet-2#options-available-if-you-are-opposed

Εφόσον δεν υπάρξουν ενστάσεις, η διαδικασία καταχώρισης σήματος διαρκεί περίπου τέσσερις μήνες.

Σχέδια και υποδείγματα⁷⁹

Η διαδικασία που περιγράφεται στην παρούσα ενότητα αφορά καταχώριση εθνικών σχεδίων και υποδειγμάτων, η οποία εξασφαλίζει την προστασία τους μόνο στο Ηνωμένο Βασίλειο. Για την καταχώριση Διεθνούς σχεδίου (εφόσον επιλεγεί προστασία και στο Ηνωμένο Βασίλειο), οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνούν με τον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (www.obi.gr) στην Ελλάδα, που λειτουργεί ως γραφείο παραλαβής αιτήσεων για την προστασία διεθνών βιομηχανικών σχεδίων και υποδειγμάτων (WIPO).

Ο νόμος που διέπει την καταχώριση σχεδίων και υποδειγμάτων στο Ηνωμένο Βασίλειο είναι διαθέσιμος εδώ: www.gov.uk/government/publications/registered-designs-act-and-rules. Τα κύρια βήματα για την καταχώριση σχεδίων και υποδειγμάτων είναι τα εξής:

- **Υποβολή αίτησης.** Μπορεί να γίνει ηλεκτρονικά www.gov.uk/apply-register-design ή μέσω ταχυδρομείου, με τη συμπλήρωση αίτησης διαθέσιμη εδώ: www.gov.uk/government/publications/application-to-register-one-or-more-designs. Το προς κατοχύρωση σχέδιο μπορεί να κατατεθεί ως και 12 μήνες μετά την υποβολή της αίτησης. Το κόστος περιγράφεται στην ιστοσελίδα: www.gov.uk/register-a-design/apply
- **Μετά την αίτηση.** Το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας εξετάζει το αίτημα μέσα σε δύο εβδομάδες από την υποβολή του και εφόσον δεν υπάρχουν αντενδείξεις, καταχωρίζεται άμεσα για 5 χρόνια με

⁷⁹ www.gov.uk/register-a-design

δυνατότητα ανανέωσης μέχρι και για 25 χρόνια. Αν ο εξεταστής κρίνει ότι το σχέδιο δεν μπορεί να καταχωρισθεί, δίδεται στον αιτούντα προθεσμία δύο μηνών για την επίλυση των όποιων προβλημάτων.

Διπλώματα ευρεσιτεχνίας⁸⁰

Η διαδικασία που περιγράφεται στη συνέχεια αφορά κατοχύρωση διπλώματος ευρεσιτεχνίας στο Ηνωμένο Βασίλειο, η οποία εξασφαλίζει την προστασία της μόνο στη συγκεκριμένη χώρα. Για διεθνή κατοχύρωση, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν και σε αυτή την περίπτωση να απευθύνονται στον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (www.obi.gr) στην Ελλάδα, που λειτουργεί ως γραφείο παραλαβής αιτήσεων:

- για Ευρωπαϊκό Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας του Ευρωπαϊκού Γραφείου Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (EPO), για την προστασία μιας εφεύρεσης σε οποιαδήποτε από τα 38 κράτη-μέλη της Σύμβασης του Μονάχου (συμπεριλαμβάνεται το Ηνωμένο Βασίλειο),
- για διεθνή κατάθεση διπλώματος ευρεσιτεχνίας (Παγκόσμιος Οργανισμός Διανοητικής Ιδιοκτησίας - WIPO), όπου με την κατάθεση μιας κοινής αίτησης ο καταθέτης μπορεί να ζητήσει τη χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας σε οποιοσδήποτε από τις χώρες-μέλη της Συνθήκης Συνεργασίας για τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας (Patent Cooperation Treaty – PCT, συμπεριλαμβάνεται το Ηνωμένο Βασίλειο).

Στο Ηνωμένο Βασίλειο, ο Νόμος που διέπει την κατοχύρωση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας είναι διαθέσιμος εδώ: www.gov.uk/guidance/the-patent-act-1977. Τα κύρια βήματα της διαδικασίας είναι τα εξής:

- **Έλεγχος μοναδικότητας εφεύρεσης.** Στην ιστοσελίδα www.gov.uk/search-for-patent παρατίθενται σύνδεσμοι όπου οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να αναζητήσουν παρεμφερή διπλώματα ευρεσιτεχνίας στο Ηνωμένο Βασίλειο και διεθνώς.
- **Υποβολή αίτησης κατοχύρωσης ευρεσιτεχνίας.** Η αίτηση μπορεί να υποβληθεί ηλεκτρονικά εδώ: www.ipo.gov.uk/p-apply-before.htm ή να σταλεί ταχυδρομικά. Η αίτηση που πρέπει να συμπληρωθεί στη δεύτερη περίπτωση είναι διαθέσιμη στο σύνδεσμο www.gov.uk/government/publications/request-for-grant-of-a-patent. Το κόστος σε κάθε περίπτωση περιγράφεται στο σύνδεσμο www.gov.uk/patent-your-invention/apply-for-a-patent

Η αίτηση μπορεί να κατατεθεί απευθείας από τον ενδιαφερόμενο ή μέσω δικηγόρου. Κατάλογος με εξειδικευμένους επαγγελματίες είναι διαθέσιμος στην ιστοσελίδα του Ινστιτούτου ορκωτών δικηγόρων ευρεσιτεχνιών: <https://www.cipa.org.uk/find-a-patent-attorney/>

- **Υποβολή αίτησης αναζήτησης και εξέτασης.** Το αργότερο 12 μήνες από την υποβολή της αίτησης κατοχύρωσης ευρεσιτεχνίας πρέπει να υποβληθεί αίτηση αναζήτησης, που αφορά την προκαταρκτική εξέταση της μοναδικότητας και καινοτομίας της ευρεσιτεχνίας (τα τέλη διαφέρουν ανάλογα με το αν το αίτημα υποβληθεί ηλεκτρονικά ή μέσω ταχυδρομείου). Μετά την ολοκλήρωση της αναζήτησης, το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας δημοσιεύει την αίτηση. Μέσα σε 6 μήνες από τη δημοσίευση θα πρέπει να υποβληθεί αίτηση επί της ουσίας εξέτασης της ευρεσιτεχνίας. Εφόσον τελικά η ευρεσιτεχνία κατοχυρωθεί, από τον πέμπτο χρόνο και μετά επιβάλλεται ετήσιο τέλος ανανέωσης της ισχύος του δικαιώματος (μέχρι 20 χρόνια).

Το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας του Ηνωμένου Βασιλείου προειδοποιεί πως η διαδικασία κατοχύρωσης διπλώματος ευρεσιτεχνίας είναι

- περίπλοκη: επιτυγχάνει μόνο ένας στους είκοσι εφευρέτες που υποβάλουν αίτηση χωρίς τη βοήθεια εξειδικευμένων δικηγόρων,
- δαπανηρή: με τη βοήθεια εξειδικευμένων δικηγόρων, η τυπική αίτηση στοιχίζει 4.000 λίρες, και

⁸⁰ www.gov.uk/apply-for-a-patent

- χρονοβόρα: διαρκεί συνήθως πέντε χρόνια.

Β.4.5 Ανάλωση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας - Παράλληλες εισαγωγές⁸¹

Σήμερα, ανάλωση δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας αναγνωρίζεται στο ΗΒ όταν ένα προϊόν που χάρει προστασίας διανοητικής ιδιοκτησίας τοποθετείται στην αγορά οποιασδήποτε χώρας του ΕΟΧ, οπότε πλέον ο κάτοχός του δεν μπορεί να απαγορεύσει την κυκλοφορία του στις λοιπές χώρες του ΕΟΧ (παράλληλο προϊόν και εισαγωγή, δηλαδή αυθεντικό προϊόν, που εισάγεται σε μια χώρα στην οποία έχουν ήδη αναλωθεί τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας που αυτό ενσωματώνει).

Μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, το ΗΒ εξακολουθεί να αναγνωρίζει ότι τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας αγαθών που τοποθετούνται στην αγορά του ΕΟΧ από ή με τη συναίνεση του δικαιούχου τους, εξαντλούνται στον ΕΟΧ και συνεπώς, οι παράλληλες εισαγωγές στο ΗΒ προϊόντων από τον ΕΟΧ, όπως για παράδειγμα φαρμακευτικών, δεν θα διαταραχθούν. Ωστόσο, βρίσκεται σε εξέλιξη αξιολόγηση των απαντήσεων που συνελέγησαν στο πλαίσιο δημόσιας διαβούλευσης σχετικά με το μελλοντικό καθεστώς ανάλωσης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας της χώρας (έληξε τον Αύγουστο 2021), οπότε ενδεχομένως να υπάρξουν αλλαγές στο μέλλον.

Εξάλλου, ενδέχεται να μην αναγνωρίζεται ανάλωση των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας στην περιοχή των χωρών του ΕΟΧ, όταν ένα προϊόν τοποθετείται για πρώτη φορά στο ΗΒ, πράγμα που σημαίνει ότι για την εξαγωγή παράλληλων προϊόντων από το ΗΒ προς τον ΕΟΧ, μπορεί να απαιτείται η άδεια του δικαιούχου του δικαιώματος.

Β.4.6 Άμυνα σε περίπτωση καταπάτησης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας⁸²

Η άμυνα σε περίπτωση καταπάτησης δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας είναι ευθύνη του κατόχου του δικαιώματος. Οι επιλογές περιλαμβάνουν απευθείας επικοινωνία και συμβιβασμό με τον καταπατητή, διαμεσολάβηση ή και χρήση ένδικων μέσων. Σύνδεσμοι σε Ενώσεις επαγγελματιών για δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας και λεπτομέρειες για τον τρόπο και το κόστος επικοινωνίας με το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας σε περίπτωση διαπίστωσης καταπάτησης, είναι διαθέσιμα στο σύνδεσμο www.gov.uk/defend-your-intellectual-property/get-help-and-advice

⁸¹ <https://www.gov.uk/government/news/intellectual-property-after-1-january-2021> και <https://www.gov.uk/guidance/exhaustion-of-ip-rights-and-parallel-trade>

⁸² <https://www.gov.uk/defend-your-intellectual-property>

Γ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ - ΔΑΣΜΟΛΟΓΗΣΗ

Το φορολογικό έτος αρχίζει στις 6 Απριλίου και ολοκληρώνεται στις 5 Απριλίου του επόμενου χρόνου.

Για νομικές υπηρεσίες μπορεί κανείς να ανατρέξει στις βάσεις δεδομένων των κατά τόπους δικηγορικών συλλόγων.

- Δικηγορικός Σύλλογος Αγγλίας και Ουαλίας: <https://solicitors.lawsociety.org.uk/>
- Δικηγορικός Σύλλογος Σκωτίας: www.lawscot.org.uk/find-a-solicitor/
- Δικηγορικός Σύλλογος Βόρειας Ιρλανδίας: www.lawsoc-ni.org/information-for-banks-lenders

Ακολουθούν σύνδεσμοι σε επαγγελματικές οργανώσεις λογιστών και φοροτεχνικών στο Ηνωμένο Βασίλειο, που διαθέτουν καταλόγους με στοιχεία επικοινωνίας των μελών τους:

- Chartered Institute of Taxation: <https://www.tax.org.uk/>. Κατάλογος μελών (κοινό ευρετήριο με αυτό του The Association of Taxation Technicians): <https://pilot-portal.tax.org.uk/utilities/ciot/find-a-member>
- The Association of Taxation Technicians: <https://www.att.org.uk/>
- Association of Accounting Technicians: <https://www.aat.org.uk/>. Κατάλογος μελών: <https://www.aat.org.uk/licensed-members/directory>
- The Institute of Chartered Accountants in England and Wales: <https://www.icaew.com/>. Κατάλογος μελών: <https://find.icaew.com/>
- Institute of Financial Accountants: <https://www.ifa.org.uk/>. Κατάλογος μελών: <https://www.ifa.org.uk/find-an-accountant>
- Γενικό ευρετήριο λογιστών: www.find-uk-accountant.co.uk/

Γ.1 Συμφωνίες αποφυγής διπλής φορολογίας

Έχει συναφθεί και ισχύει Σύμβαση περί αποφυγής της διπλής φορολογίας και αποτροπής της φορολογικής διαφυγής σε σχέση με τους φόρους επί του εισοδήματος μεταξύ της Ελλάδας και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας⁸³. Έχει ξεκινήσει επαναδιαπραγμάτευση της συμφωνίας.

Γ.2 Φορολογία Φυσικών προσώπων

Οι φορολογικοί κάτοικοι Ηνωμένου Βασιλείου φορολογούνται για τα εισοδήματα που αποκτούν σε όλο τον κόσμο (πλην των περιπτώσεων όπου ισχύουν ειδικές ρυθμίσεις σε συμφωνίες αποφυγής διπλής φορολογίας).

Οι ισχύοντες φόροι φυσικών προσώπων περιγράφονται στην ιστοσελίδα www.gov.uk/topic/personal-tax. Ο πίνακας που ακολουθεί συνοψίζει τους κυριότερους φόρους που επιβάλλονται σε επίπεδο κεντρικής και περιφερειακής διοίκησης.

⁸³ <https://www.gov.uk/government/publications/greece-tax-treaties> και https://www.aade.gr/sites/default/files/2017-03/FEK_HNOMENO_VASILEIO.pdf

Κατηγορία Φόρου	Περιγραφή / ύψος επιβάρυνσης	Πηγή / περισσότερες πληροφορίες
Φόρος εισοδήματος	Αγγλία, Βόρεια Ιρλανδία, Ουαλία – Αφορολόγητο εισόδημα £12.570 το χρόνο Ετήσιο εισόδημα – £12.571 - £50.270 → συντελεστής 20% – £50.271 - £150.000 → συντελεστής 40% – άνω των £150.000 → συντελεστής 45% Σκωτία – Αφορολόγητο εισόδημα £12.570 το χρόνο Ετήσιο εισόδημα – £12.571 - £ 14.732 → συντελεστής 19% – £14.733 - £25.688 → συντελεστής 20% – £25.689 - £43.662 → συντελεστής 21% – £43.663 - £150.000 → συντελεστής 41% – άνω των £150.000 → συντελεστής 46% Ισχύουν επιβαρύνσεις για επιμέρους εισοδήματα (π.χ. μερίσματα, τόκους, κλπ), όπως και απαλλαγές.	www.gov.uk/browse/tax/income-tax
Ασφαλιστικές εισφορές	Οι μηνιαίες κρατήσεις από το μισθό των εργαζομένων κυμαίνονται μεταξύ 0% - 13,25%, αναλόγως ύψους μισθού και κατηγορίας εργαζομένου (ηλικία, οικογενειακή κατάσταση, κλπ.). Από τις 6 Νοεμβρίου 2022 το ανώτατο επίπεδο κρατήσεων θα είναι 12%.	www.gov.uk/national-insurance-rates-letters και www.gov.uk/national-insurance-rates-letters/category-letters
Φόρος κεφαλαιουχικών κερδών	Επιβάλλεται στην υπεραξία μεταβίβασης παγίων αξίας £ 6.000 και άνω, και για το ποσό που υπερβαίνει το αφορολόγητο όριο των £12.300. Απαλλάσσονται από το φόρο η υπεραξία από την πώληση οχημάτων και κύριας κατοικίας, εκτός αν αυτή ενοικιάζεται, είναι έδρα επιχείρησης ή πολύ μεγάλη. Για την υψηλότερη εισοδηματική κατηγορία (£50.271 και άνω), ο φόρος είναι 28% για την υπεραξία μεταβίβασης κατοικίας και 20% για όλα τα υπόλοιπα πάγια. Για τη βασική εισοδηματική κατηγορία (£12.571 - £50.270), κυμαίνεται μεταξύ 18% και 28% για την υπεραξία μεταβίβασης κατοικίας και μεταξύ 10% και 20% για τα υπόλοιπα πάγια, για το ποσό που υπερβαίνει το αφορολόγητο όριο των £12.300.	www.gov.uk/capital-gains-tax
Φόρος κληρονομιάς	40% επί της αξίας της κληρονομιάς που υπερβαίνει τις £325.000. Ισχύουν εξαιρέσεις και απαλλαγές.	www.gov.uk/browse/tax/inheritance-tax
Δημοτικός φόρος	Σε Αγγλία, Ουαλία και Σκωτία επιβάλλεται δημοτικός φόρος που βαρύνει τους άνω των 18 ετών που είναι ιδιοκτήτες ή ενοικιαστές κατοικίας. Υπολογίζεται με βάση την αξία της κατοικίας και την κλίμακα χρεώσεων που εφαρμόζει κάθε Δήμος.	www.gov.uk/council-tax

Η διαχείριση προσωπικών φορολογικών θεμάτων μπορεί να γίνει μέσω αντιπροσώπου, που δηλώνεται στην εφορία (HM Revenue and Customs ή HMRC).

Γ.3 Φορολόγηση Επιχειρήσεων

Οι ισχύοντες φόροι νομικών προσώπων περιγράφονται στην ιστοσελίδα www.gov.uk/browse/business/business-tax. Στον πίνακα που ακολουθεί συνοψίζονται οι κυριότεροι.

Κατηγορία Φόρου	Περιγραφή / ύψος επιβάρυνσης	Πηγή / περισσότερες πληροφορίες
Φόρος επί των κερδών	<p>19% (25% από το οικονομικό έτος 2023/24)</p> <p>Επιβάλλεται σε εταιρίες περιορισμένης ευθύνης, ξένες εταιρίες με υποκατάστημα ή γραφείο αντιπροσώπευσης στο ΗΒ, όπως και σε ομίλους, συνεταιρισμούς, κλπ. Εταιρίες με έδρα το ΗΒ φορολογούνται για τα κέρδη τους στο ΗΒ και στο εξωτερικό. Αν η έδρα της εταιρίας βρίσκεται στο εξωτερικό και στο ΗΒ διατηρεί μόνο γραφείο αντιπροσώπευσης ή υποκατάστημα, φορολογείται μόνο για τα κέρδη επί των βρετανικών της δραστηριοτήτων.</p> <p>Φορολογητέα κέρδη είναι αυτά που προκύπτουν από τη συνήθη δραστηριότητα της επιχείρησης, από τις επενδύσεις της και από την κερδοφόρο πώληση παγίων.</p> <p>Φορολογικές απαλλαγές και ελαφρύνσεις χορηγούνται για κεφαλαιουχικές δαπάνες, δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης, σε εταιρίες της πολιτιστικής και δημιουργικής βιομηχανίας, σε περίπτωση εσόδων από διπλώματα ευρεσιτεχνίας, ζημιών, κλπ.</p>	<p>www.gov.uk/corporation-tax και www.gov.uk/corporation-tax-rates</p>
Μόνο για ναυτιλιακές εταιρίες: Φόρος χωρητικότητας	<p>Οι ναυτιλιακές εταιρίες μπορούν να επιλέξουν να φορολογούνται επί των κερδών (19%), ή με βάση την καθαρή χωρητικότητα των πλοίων τους (tonnage tax). Υπάρχουν προϋποθέσεις για την υπαγωγή στο φόρο χωρητικότητας (επιλέξιμη εταιρία και πλοία, παραμονή στο καθεστώς για τουλάχιστον 10 χρόνια).</p>	<p>www.gov.uk/guidance/tonnage-tax-for-shipping-companies</p>
Ασφαλιστικές εισφορές	<p>Η εργοδοτική εισφορά κυμαίνεται μεταξύ 0% και 15,05%, αναλόγως ύψους μισθού και κατηγορίας εργαζομένου (ηλικία, οικογενειακή κατάσταση, κλπ.). Από τις 6 Νοεμβρίου 2022 το ανώτατο επίπεδο κρατήσεων θα είναι 13,8%.</p>	<p>https://www.gov.uk/national-insurance-rates-letters και www.gov.uk/national-insurance-rates-letters/category-letters</p>
Φόρος κεφαλαιουχικών κερδών	<p>Επιβάλλεται επί της υπεραξίας μεταβίβασης γαιών και κτηρίων, εξοπλισμού, κατοχυρωμένων εμπορικών σημάτων, μετοχών, κλπ., όταν αυτή, αφαιρουμένων δαπανών και τυχόν ελαφρύνσεων, υπερβαίνει το αφορολόγητο όριο (£12.300 για ελεύθερους επαγγελματίες, £6.150 για καταπιστεύματα). Άλλες νομικές μορφές επιχειρήσεων φορολογούνται με το συντελεστή του φόρου επί των κερδών για τα κέρδη από τη διάθεση των παγίων τους.</p>	<p>https://www.gov.uk/capital-gains-tax-businesses</p>
Δημοτικός φόρος επιχειρήσεων	<p>Σε Αγγλία και Ουαλία ο δημοτικός φόρος βαρύνει καταστήματα, γραφεία, χώρους εστίασης, αποθήκες, εργοστάσια, εξοχικές κατοικίες προς ενοικίαση και ξενώνες. Υπολογίζεται επί της τεκμαρτής αξίας ενοικίασης του ακινήτου. Σε Σκωτία και Βόρεια Ιρλανδία εφαρμόζεται διαφορετική προσέγγιση (βλ. συνδέσμους).</p>	<p>Αγγλία και Ουαλία: https://www.gov.uk/introduction-to-business-rates Σκωτία: https://www.mygov.scot/non-domestic-rates-guidance/ Β. Ιρλανδία: https://www.nibusinessinfo.co.uk/content/business-rates-basics</p>

Γ.4 Ειδικότεροι φόροι

Στον πίνακα που ακολουθεί συνοψίζονται οι βασικοί φόροι επί των πωλήσεων.

Κατηγορία Φόρου	Περιγραφή / ύψος επιβάρυνσης	Πηγή / περισσότερες πληροφορίες
Φόρος Προστιθέμενης Αξίας	<p>Τα περισσότερα αγαθά και υπηρεσίες επιβαρύνονται με ΦΠΑ 20%.</p> <p>Μειωμένος συντελεστής 5% εφαρμόζεται σε ορισμένες κατηγορίες αγαθών (π.χ. παιδικά καθίσματα αυτοκινήτων, οικιακή ενέργεια).</p> <p>Μηδενικός συντελεστής, μεταξύ άλλων, για τα περισσότερα τρόφιμα και τα παιδικά ρούχα.</p> <p>Απαλλάσσονται από τον ΦΠΑ ορισμένες συναλλαγές (π.χ. χρηματοπιστωτικές και αγοραπωλησίες ακινήτων) και υπηρεσίες (π.χ. φυσική εκπαίδευση, υπηρεσίες υγείας, κλπ.).</p>	<p>www.gov.uk/browse/tax/vat και https://www.gov.uk/vat-rates</p> <p>ΦΠΑ ανά κατηγορία προϊόντος / υπηρεσίας: https://www.gov.uk/guidance/rates-of-vat-on-different-goods-and-services</p> <p>ΦΠΑ ανά κωδικό Συνδυασμένης Ονοματολογίας: www.gov.uk/trade-tariff www.gov.uk/government/publications/uk-trade-tariff-excise-duties-reliefs-drawbacks-and-allowances/uk-trade-tariff-excise-duties-reliefs-drawbacks-and-allowances</p>
Ειδικός φόρος κατανάλωσης (excise duty)	<p>Εφαρμόζεται σε αλκοολούχα ποτά, προϊόντα καπνού, πετρελαιοειδή και στα βιοκαύσιμα. Λεπτομερής τρόπος υπολογισμού του περιλαμβάνεται στο σχετικό σύνδεσμο.</p>	<p>www.gov.uk/government/publications/uk-trade-tariff-excise-duties-reliefs-drawbacks-and-allowances/uk-trade-tariff-excise-duties-reliefs-drawbacks-and-allowances</p>

Γ.5. Δασμοί - Δασμολόγιο

Το νέο Παγκόσμιο Δασμολόγιο του ΗΒ (UK Global Tariff – UKGT⁸⁴) τέθηκε σε ισχύ την 1/1/2021 σε αντικατάσταση του Κοινού Δασμολογίου της ΕΕ. Δεν εφαρμόζεται σε αγαθά προέλευσης αναπτυσσόμενων χωρών, για τις οποίες ισχύουν οι ευνοϊκές ρυθμίσεις του Συστήματος Γενικευμένων Προτιμήσεων του ΠΟΕ, ούτε και σε εκείνα από χώρες με τις οποίες το ΗΒ έχει συνάψει Συμφωνία Ελεύθερων Συναλλαγών (ΣΕΣ). Το UKGT ισχύει και στην περίπτωση εισαγωγής αγαθών από την ΕΕ, όταν αυτά δεν πληρούν τους Κανόνες Καταγωγής που προβλέπονται στη Συμφωνία Εμπορίου και Συνεργασίας μεταξύ ΕΕ και ΗΒ. Λεπτομέρειες είναι διαθέσιμες στην ενότητα **Error! Reference source not found.**

Γ.6 Ειδικές Οικονομικές ζώνες (FTZ)

Δεν υπάρχουν Ελεύθερες Ζώνες στο Ηνωμένο Βασίλειο, με εξαίρεση αυτή της Νήσου του Μαν (Isle of Man), που πάντως αποτελεί αυτοδιοικούμενη κτήση του Βρετανικού Στέμματος και όχι τμήμα του ΗΒ.

Στον Προϋπολογισμό του 2021 ανακοινώθηκε η πρόθεση δημιουργίας στην Αγγλία οκτώ Ελεύθερων Ζωνών (freerports) στα εξής σημεία: αεροδρόμιο των East Midlands, Felixstowe και Harwich, περιοχή Humber, Liverpool, Plymouth, Solent, Thames και Teesside.

Τα προνόμια που θα ισχύουν στις Ελεύθερες Ζώνες μπορεί να περιλαμβάνουν:

⁸⁴ <https://www.gov.uk/trade-tariff>

- Αδασμολόγητη είσοδο εμπορευμάτων στην Ελεύθερη Ζώνη και οριστική απαλλαγή τους αν επανεξαχθούν, ή επιβολή δασμών μόνον εφόσον τεθούν σε κυκλοφορία στην εγχώρια αγορά.
- Απαλλαγή υποχρέωσης πλήρους τελωνειακής διασάφησης για την εισαγωγή ειδών στην Ελεύθερη Ζώνη.
- Όταν εισάγονται πρώτες ύλες οι οποίες χρησιμοποιούνται για την κατασκευή τελικού προϊόντος εντός της Ελεύθερης Ζώνης, επιβολή φόρων μόνο στο τελικό προϊόν.

Εξετάζεται ακόμα το ενδεχόμενο να εισαχθούν στις Ελεύθερες Ζώνες και ορισμένα χαρακτηριστικά Ειδικών Οικονομικών Ζωνών, με την παροχή φορολογικών κινήτρων προκειμένου:

- να αυξηθούν οι επενδύσεις σε υποδομές και εξοπλισμό και κατά συνέπεια η παραγωγικότητα,
- να κινητροδοτηθεί η έρευνα, ώστε να ενισχυθεί η καινοτομία εντός των Ελεύθερων Ζωνών,
- να περιοριστεί το κόστος που συνδέεται με τη μεταποίηση των αγαθών στις Ελεύθερες Ζώνες, όπως και το εργασιακό κόστος.

Σκωτία, Ουαλία και Βόρεια Ιρλανδία θα ανακοινώσουν τη δική τους πολιτική Ελεύθερων Ζωνών. Έχει συμφωνηθεί η ανάπτυξη δύο Ελεύθερων Ζωνών (green freerports) στη Σκωτία, ενώ καμία σχετική ανακοίνωση δεν έχει γίνει για την Ουαλία και τη Βόρεια Ιρλανδία.

Το Σεπτέμβριο 2022, στο μικρό προϋπολογισμό για τη στήριξη του αναπτυξιακού οράματος της κυβέρνησης, «Growth Plan 2022», ανακοινώθηκε η δρομολόγηση διαδικασίας καθορισμού επενδυτικών ζωνών (investment zones), όπου θα ισχύουν φορολογικά κίνητρα και θα αίρονται οι περιορισμοί δόμησης. Στην Αγγλία η κυβέρνηση συζητά με τις Αρχές 38 Δήμων / Περιφερειών⁸⁵, ενώ δεν υπάρχουν ακόμα πληροφορίες για αντίστοιχες συζητήσεις στις αποκεντρωμένες διοικήσεις. Για την ώρα, δεν είναι σαφής η σχέση μεταξύ Ελεύθερων Ζωνών (freerports) και επενδυτικών ζωνών (investment zones).

⁸⁵ Αναφέρονται στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/government/publications/the-growth-plan-2022-factsheet-on-investment-zones/the-growth-plan-2022-investment-zones-factsheet>

Δ. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Δ.1 Αναπτυξιακός Νόμος - Κίνητρα Επενδύσεων⁸⁶

Στο ΗΒ υπάρχει ένα εξαιρετικά ευνοϊκό περιβάλλον για τις επιχειρήσεις και για εκείνους που επενδύουν σε αυτές. Εκτός από την αυξανόμενη ποικιλομορφία των πηγών χρηματοδότησης, όπως το crowdfunding και τον peer-to-peer δανεισμό, υπάρχουν συστήματα και κίνητρα που σχεδιάζονται για να βοηθήσουν τις επιχειρήσεις όλων των μεγεθών να εξασφαλίσουν χρηματοδότηση.

Το ΗΒ προσφέρει ελκυστικά προγράμματα venture capital για να βοηθήσει τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις να επεκταθούν. Προσφέρει επίσης φορολογικές ελαφρύνσεις για άτομα που ενδιαφέρονται να επενδύσουν σε μικρές επιχειρήσεις, ενώ υπάρχουν γενναιόδωρα κίνητρα για τις εταιρείες που επενδύουν στο R&D για την προώθηση των ταχέως αναπτυσσόμενων και καινοτόμων υπηρεσιών και προϊόντων. Τέλος, εάν μια επιχείρηση πληροί ορισμένα κριτήρια, ενδέχεται να δικαιούται χρηματοδοτική ή φορολογική υποστήριξη, όπως για παράδειγμα βοήθεια για επιχειρηματική ανάπτυξη ή φορολογικές ελαφρύνσεις για έρευνα και ανάπτυξη. Συγκεκριμένα:

1. Επιδότηση επιχειρηματικής χρήσης ακινήτων

Ορισμένα ακίνητα είναι επιλέξιμα για εκπτώσεις από το τοπικό Συμβούλιο όσον αφορά στις φορολογικές τους επιβαρύνσεις. Αυτό το πλαίσιο δράσεων ονομάζεται «business rate reliefs». Πρέπει να επικοινωνήσετε με το τοπικό σας Συμβούλιο για να δείτε εάν η επιχείρησή σας είναι επιλέξιμη.

Μια επισκόπηση των ακινήτων που είναι επιλέξιμα για εκπτώσεις στις επιχειρηματικές τους επιβαρύνσεις και πώς να υποβάλετε αίτηση για αυτές τις εκπτώσεις μπορείτε να βρείτε στο <https://www.gov.uk/apply-for-business-rate-relief>

2. Επιχειρηματικές ζώνες

Υπάρχουν σήμερα 24 Ζώνες Επιχειρήσεων σε όλο το Ηνωμένο Βασίλειο οι οποίες υποστηρίζουν νέες επιχειρήσεις μέσω μιας σειράς κινήτρων. Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στο <https://enterprisezones.communities.gov.uk/>

3. Χρηματοδότηση νεοφυών επιχειρήσεων (The Seed Enterprise Investment Scheme (SEIS))

Στόχος των συγκεκριμένων ρυθμίσεων είναι να ενθαρρυνθούν οι επενδύσεις σε εταιρείες πρώιμου σταδίου, μειώνοντας τον κίνδυνο για τους επενδυτές που επενδύουν σε αυτές. Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στο <https://www.gov.uk/guidance/venture-capital-schemes-apply-to-use-the-seed-enterprise-investment-scheme>

4. Επίδομα απασχόλησης

Οι εργοδότες μπορούν να μειώσουν έως και £ 2.000 το ποσό των Εθνικών Ασφαλιστικών Εισφορών (National Insurance Contributions - NICs) που πληρώνουν για τους υπαλλήλους τους. Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στο <https://www.gov.uk/claim-employment-allowance>

5. Ετήσιο Επίδομα Επενδύσεων

Μπορείτε να ζητήσετε επιδοματική ενίσχυση όταν αγοράζετε στοιχεία ενεργητικού που χρησιμοποιείτε στην επιχείρησή σας, όπως για παράδειγμα: εξοπλισμό, μηχανήματα ή επαγγελματικά οχήματα.

⁸⁶Εντοπίζεται: <https://webarchive.nationalarchives.gov.uk/20200102104932/https://www.greatbusiness.gov.uk/tax-relief-and-incentives-for-businesses-and-investors/>

Μπορείτε να αφαιρέσετε κάποια ή όλη την αξία του κεφαλαιουχικού εξοπλισμού από τα κέρδη σας προτού καταβάλετε τον φόρο. Πληροφορίες για το πώς να διεκδικήσετε τις ενισχύσεις, τι καλύπτεται και πώς να τις υπολογίσετε μπορείτε να βρείτε στο <https://www.gov.uk/capital-allowances#3>

6. Κεφαλαιακές επιδοτήσεις

Πρόκειται για μια φορολογική απαλλαγή που αποσκοπεί στο να καταστεί δυνατή η αποκοπή του κόστους ορισμένων περιουσιακών στοιχείων των εταιρειών ή οργανισμών από τα φορολογητέα κέρδη τους. Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στο <https://www.gov.uk/capital-allowances>

7. Σχέδιο Επενδυτικής Βοήθειας Μικρών Επιχειρήσεων

Βοηθά τις μικρές επιχειρήσεις να αντλήσουν χρηματοδότηση προσφέροντας φορολογικές ελαφρύνσεις στους επενδυτές που αγοράζουν μετοχές στις εταιρείες αυτές. Ελέγξτε εδώ για να δείτε εάν η επιχείρησή σας πληροί τις προϋποθέσεις <https://www.gov.uk/guidance/venture-capital-schemes-apply-for-the-enterprise-investment-scheme>

8. Ανακούφιση από την καταβολή Φόρου Υπεραξίας (Capital Gains Roll-over Relief)

Μπορεί να είστε σε θέση να καθυστερήσετε την καταβολή του Φόρου Υπεραξίας (Capital Gains Tax) αν πωλείτε κάποια περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησής ή χρησιμοποιείτε το σύνολο ή μέρος του προϊόντος της πώλησης για να αγοράσετε νέα περιουσιακά στοιχεία. Αυτή η ανακούφιση σημαίνει ότι δεν θα πληρώσετε κανένα φόρο μέχρι να πωλήσετε το περιουσιακό στοιχείο. Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στο <https://www.gov.uk/capital-gains-tax-businesses#2>

9. Φορολογικές ελαφρύνσεις έρευνας και ανάπτυξης

Οι μικρές επιχειρήσεις μπορούν να λάβουν 225% φορολογική ελάφρυνση για τις δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης τους. Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στο <https://www.gov.uk/guidance/corporation-tax-research-and-development-rd-relief#2>

10. Τομέας ευρεσιτεχνιών

Επιτρέπει στις εταιρείες να απολαμβάνουν χαμηλότερο συντελεστή φόρου επιχειρήσεων στα κέρδη που αποκτήθηκαν μετά την 1η Απριλίου 2013 από τις κατοχυρωμένες με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας εφευρέσεις και λοιπές καινοτομίες τους. Περισσότερες πληροφορίες στο <https://www.gov.uk/guidance/corporation-tax-the-patent-box>

11. Φορολογική αρωγή στις επενδύσεις κοινωνικού χαρακτήρα

Μάθετε εάν η κοινωνική σας επιχείρηση πληροί τις προϋποθέσεις του καθεστώτος φορολογικών ελαφρύνσεων για τις επενδύσεις που έχουν κοινωνικό όφελος (Social Investment Tax Relief - SITR) Μάθετε πώς να υποβάλετε αίτηση στο <https://www.gov.uk/guidance/venture-capital-schemes-apply-to-use-social-investment-tax-relief>

12. Φορολογικές ελαφρύνσεις για τις δημιουργικές βιομηχανίες (creative industries)

Μια ομάδα οκτώ διαφορετικών απαλλαγών επιχειρηματικού φόρου που επιτρέπουν σε εταιρείες που είναι επιλέξιμες στον τομέα των creative industries να ζητήσουν μεγαλύτερη έκπτωση ή σε ορισμένες περιπτώσεις να απαιτήσουν μια πληρωτέα πίστωση φόρου κατά τον υπολογισμό των φορολογητέων κερδών τους. Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στο <https://www.gov.uk/guidance/corporation-tax-creative-industry-tax-reliefs>

13. Φοροελαφρύνσεις από τη διάθεση επιχειρηματικών περιουσιακών στοιχείων

Όταν ένας επιχειρηματίας πωλεί ή κλείνει την επιχείρησή του, μπορεί να καταβάλλει μόνο 10% φόρο υπεραξίας για τα προκύπτοντα κέρδη. Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στο [Business Asset Disposal Relief - GOV.UK \(www.gov.uk\)](https://www.gov.uk/guidance/business-asset-disposal-relief)

Δ.2 Καθεστώς Ιδιωτικοποιήσεων

Προς το παρόν δεν εκτελείται κάποιο πρόγραμμα ιδιωτικοποίησης κρατικών επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας στο Ηνωμένο Βασίλειο. Στο παρελθόν ότι ξεκίνησε έχει ολοκληρωθεί.

Όσον αφορά τις μελλοντικές επενδυτικές ευκαιρίες, οι λίγες κρατικές επιχειρήσεις ή κρατικά μερίδια άλλων επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας, ενδέχεται να πωληθούν στον ιδιωτικό τομέα όταν όμως βελτιωθούν οι συνθήκες της αγοράς.

Δ.3 Πιστοληπτική ικανότητα χώρας – Κίνδυνοι/ προοπτικές

Δ.3.1 Πιστοληπτική ικανότητα Ηνωμένου Βασιλείου

Η πιστοληπτική αξιολόγηση χρησιμοποιείται από τα κρατικά επενδυτικά ταμεία, τα συνταξιοδοτικά ταμεία και άλλους επενδυτές προκειμένου να εκτιμήσουν την πιστοληπτική ικανότητα μίας χώρας. Η αξιολόγηση αυτή επηρεάζει σημαντικά το κόστος δανεισμού της χώρας.

Όσον αφορά στο Ηνωμένο Βασίλειο, αξιολόγηση του Οίκου Fitch για την πιστοληπτική ικανότητα της βρετανικής οικονομίας αναθεωρήθηκε πρόσφατα σε AA- με σταθερές προοπτικές (6/2021), του Οίκου Moody's βρίσκεται στο Aa3 με σταθερές προοπτικές (10/2020) ενώ της DBRS (Morningstar) σε AA(high) με σταθερή προοπτική (11/2020). Τέλος, η αντίστοιχη αξιολόγηση της Standard & Poor's παραμένει AA με σταθερές προοπτικές από το τέλος του 2019 (12/2019).

Σημειώνεται ότι από το 2010 και μέχρι σήμερα όλοι οι Οίκοι Αξιολόγησης Πιστοληπτικής Ικανότητας αναθεωρούν επί τα χείρω τις προβλέψεις για τις επιδόσεις της βρετανικής οικονομίας, οι οποίες βασίζονται κυρίως σε παρατηρήσεις τους σχετικές με την μειωμένη απόδοση των βρετανικών θεσμών, της διακυβέρνησης και της ποιότητας των νομοθετικών και εκτελεστικών θεσμικών οργάνων.

Στους παράγοντες που οδήγησαν στην υποβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας του Ηνωμένου Βασιλείου κατά την τελευταία διετία πρέπει να προστεθούν οι επιφυλάξεις για το μελλοντικό ρυθμό ανάπτυξης της οικονομίας λόγω των δημοσιονομικών επιπτώσεων της πανδημίας του κορωνοϊού καθώς και η αβεβαιότητα που σχετίζεται με το Brexit.

Δ.3.2 Κίνδυνοι/ προοπτικές

Η οικονομία του ΗΒ είναι μεγάλη και ιδιαίτερα ανταγωνιστική σε παγκόσμιο επίπεδο. Σύμφωνα με τον παγκόσμιο δείκτη οικονομικής εξωστρέφειας «**Global Index of Economic Openness 2019**»⁸⁷, το **Ηνωμένο Βασίλειο** βρίσκεται στην 7^η θέση παγκοσμίως.⁸⁸ Ο συγκεκριμένος δείκτης μετράει σε ποιο βαθμό τα οικονομικά συστήματα 157 χωρών προωθούν το εμπόριο, τον ανταγωνισμό και την παραγωγικότητα, μέσω της μέτρησης τεσσάρων πυλώνων που περιγράφουν τις πολιτικές επιλογές για τις διαφορετικές χώρες:

⁸⁷ Τελευταία Έκθεση της δεξαμενής σκέψης **Legatum Institute**. Η Έκθεση είναι διαθέσιμη σε ηλεκτρονική μορφή στον σύνδεσμο: <https://li.com/wp-content/uploads/2019/05/GIEO-2019-1.pdf>

⁸⁸ Το **Χονγκ Κονγκ** χαρακτηρίζεται ως η πιο ανοικτή οικονομία παγκοσμίως, ακολουθούμενη από τη **Σιγκαπούρη** και την **Ολλανδία**. Το **Ηνωμένο Βασίλειο** βρίσκεται στην 7^η θέση και οι **ΗΠΑ** στην 9^η.

α) Πρόσβαση στην αγορά και υποδομές β) Επενδυτικό περιβάλλον, γ) Επιχειρηματικές συνθήκες και δ) Διακυβέρνηση.

Σύμφωνα δε με τον παγκόσμιο δείκτη οικονομικής ευημερίας «**2021 Legatum Prosperity Index**»⁸⁹, της ίδιας δεξαμενής σκέψης, ο οποίος αναλύει τις επιδόσεις 167 κρατών με δώδεκα κριτήρια (ασφάλεια, προσωπική ελευθερία, διακυβέρνηση, κοινωνικό κεφάλαιο, επενδυτικό περιβάλλον, επιχειρηματικές συνθήκες, πρόσβαση στην αγορά και υποδομές, οικονομική ποιότητα, συνθήκες ζωής, υγεία, εκπαίδευση, φυσικό περιβάλλον) μέχρι και πριν την έναρξη της πανδημίας, το Η.Β. παραμένει στην 13^η θέση, με πρώτη την Δανία, 20^η τις ΗΠΑ, 22^η τη Γαλλία, 34^η τη Κύπρο και 43^η την Ελλάδα.

Οι επιδόσεις του Η.Β.⁹⁰ εστιάζονται στο επενδυτικό περιβάλλον και στην πρόσβαση στην αγορά και τις υποδομές. Το Ηνωμένο Βασίλειο παραμένει ένα από τα πιο ευημερούντα έθνη στον κόσμο αλλά επί του παρόντος, η γενική ευημερία έχει παραμείνει στάσιμη. Δεδομένου ότι η ευημερία κορυφώθηκε το 2016, κάθε περιφέρεια, εκτός του Λονδίνου, έχει έκτοτε καταγράψει μικρή συνολική πτώση ευημερίας. Παρότι, συνολικά, το Ηνωμένο Βασίλειο συνεχίζει να οικοδομεί μια ισχυρή και ανοιχτή οικονομία, επί του παρόντος υπονομεύονται από επιδείνωση των δεικτών σε πολλούς επιμέρους τομείς: ποιότητα τοπικού επιχειρηματικού περιβάλλοντος, ασφάλεια, καθώς και σε βασικούς δείκτες κοινωνικού κεφαλαίου (σωματική και ψυχική υγεία) και σε μικρότερο βαθμό, στην ποιότητα της τοπικής διακυβέρνησης. Οι περιφέρειες που έχουν υποστεί τη μεγαλύτερη συνολική μείωση της ευημερίας κατά τα τελευταία πέντε χρόνια περιλαμβάνουν το Merseyside και τις μη μητροπολιτικές περιοχές στα βορειοδυτικά του Η.Β.

Η ευημερία συγκεντρώνεται στη Νότια Αγγλία και είναι σκόπιμο η ατζέντα της αναβάθμισης (levelling up) να στοχεύει περισσότερο υποβαθμισμένες περιοχές. Ωστόσο, ο Δείκτης δείχνει και αυτή τη στέρση και η ευημερία παίρνει διάφορες μορφές. Επένδυση σε υποδομές ή ακόμη και ευρύτεροι οικονομικοί στόχοι, αν και απαραίτητοι, δεν θα αρκεί για να επιτευχθεί μια πραγματική «ισοπέδωση» του ΗΒ. Επένδυση θα απαιτηθεί η υγεία, η εκπαίδευση και η μείωση της φτώχειας, ανοικοδόμηση της εμπιστοσύνης στους θεσμούς, ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και των οικογενειακών σχέσεων.

⁸⁹ Εντοπίζεται στο σύνδεσμο: <https://li.com/reports/2021-legatum-prosperity-index/>

⁹⁰ Ιδιαίτερη ανάλυση της δεξαμενής σκέψης για το Η.Β. εντοπίζεται στο σύνδεσμο: <https://li.com/reports/uk-prosperity-index-2021/>

Ε. ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ - ΠΡΟΜΗΘΕΙΣ

Οι βρετανικές αναθέτουσες Αρχές δημοσιεύουν προκηρύξεις για δημόσιες συμβάσεις στην υπηρεσία «Find a Tender» <https://www.find-tender.service.gov.uk/>⁹¹.

Για χαμηλότερου ύψους συμβάσεις, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν πάντα να συμβουλευονται τις υφιστάμενες πύλες προμηθειών της βρετανικής κυβέρνησης. Συγκεκριμένα, οι προκηρύξεις έργων των βρετανικών Υπουργείων και κρατικών φορέων που υπερβαίνουν τις 10.000 λίρες Αγγλίας αναρτώνται στην εφαρμογή «Contracts Finder»: www.contractsfinder.service.gov.uk/Search Η υπηρεσία διατίθεται ελεύθερα, ενώ δωρεάν εγγραφή απαιτείται μόνο για επιπλέον λειτουργίες, όπως η λήψη ειδοποιήσεων μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και η αποθήκευση αναζητήσεων.

Η εφαρμογή διαθέτει την πλέον επικαιροποιημένη πληροφορία, παρέχοντας άμεση ενημέρωση για ευκαιρίες ανάληψης έργων και συμβάσεων προμηθειών, ακόμα και όταν αυτές βρίσκονται στο στάδιο της αρχικής σύλληψης. Έτσι οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να έχουν πρόσβαση σε δυναμική πληροφόρηση, την οποία επιπλέον δύνανται να παραμετροποιούν με βάση τα εξειδικευμένα πεδία της εμπειρίας τους.

Σκωτία, Ουαλία και Βόρεια Ιρλανδία χρησιμοποιούν ξεχωριστές πύλες προμηθειών των τοπικών κρατικών φορέων, με χαρακτηριστικά και λειτουργικότητα αντίστοιχα αυτών της εφαρμογής Contracts Finder.

- Σκωτία: www.publiccontractsscotland.gov.uk/search/search_mainpage.aspx
- Ουαλία: www.sell2wales.gov.wales/Search/search_mainpage.aspx
- Βόρεια Ιρλανδία: <https://e-sourcingni.bravosolution.co.uk/web/login.shtml> και <https://etendersni.gov.uk/epps/home.do>

Άλλες πηγές αναζήτησης δημόσιων συμβάσεων στο Ηνωμένο Βασίλειο είναι η πύλη προμηθειών του Υπουργείου Άμυνας <https://www.contracts.mod.uk/> και η πρωτοβουλία <https://opentender.eu/uk/>, ενώ στην πύλη <https://www.competefor.com/> εργολάβοι μεγάλων δημόσιων και ιδιωτικών έργων δημοσιεύουν αιτήσεις για προσφορές ώστε να καταλήξουν σε κατάλογο επικρατέστερων προμηθευτών πριν την επίσημη ανακοίνωση του διαγωνισμού τους.

⁹¹ Περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στο σύνδεσμο: <https://www.gov.uk/guidance/public-sector-procurement>

ΣΤ. ΚΛΑΔΟΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Η βρετανική αγορά είναι ιδιαίτερα αναπτυσσόμενη και ανταγωνιστική και η προσέγγισή της απαιτεί την εκτέλεση ικανών και αποτελεσματικών μεθόδων και προγραμμάτων προώθησης. Η απουσία υλοποίησης τέτοιων μεθόδων και προγραμμάτων, παρά τις μεγάλες προόδους Ελλήνων παραγωγών αρκετών ελληνικών προϊόντων σε θέματα ποιότητας, συσκευασίας και πιστοποίησης, θέτει τα προϊόντα αυτά σε δυσμενέστερη θέση σε σχέση με τον ανταγωνισμό.

Τομείς που παρουσιάζουν ενδιαφέρον και μπορούν να αποτελέσουν στόχους για τις ελληνικές εξαγωγές περιλαμβάνουν:

- Τρόφιμα και ποτά
- Οίνοι
- Φάρμακα
- Καλλυντικά και Προϊόντα προσωπικής υγιεινής
- Ενδύματα
- Υλικά κατασκευών, ανακαίνισης και προϊόντα αλουμινίου.
- Εφαρμογές λογισμικού

Λόγω της πορείας εξόδου του ΗΒ από την Ε.Ε. και προκειμένου να καταστεί δυνατή η έγκυρη και έγκαιρη πληροφόρηση των ελληνικών επιχειρήσεων για την αναμενόμενη σταδιακή μεταβολή του νομοθετικού πλαισίου και των όρων εμπορίου, οι απαιτήσεις κάλυψης της βρετανικής αγοράς είναι διαρκώς αυξανόμενες.

Στο διαμορφούμενο νέο επιχειρηματικό περιβάλλον ήταν και είναι απαραίτητη η συνεχής και αδιάλειπτη συμμετοχή σε διεθνείς εκθέσεις του Enterprise Greece, τουλάχιστον στις κυριότερες είχαν αντικείμενο τα τρόφιμα, τα κρασιά-οινοπνευματώδη και τα ενδύματα (Διεθνής Έκθεση Βιολογικών Προϊόντων Natural & Organic Products Europe, Διεθνής Έκθεση Food and Drink Expo, Διεθνής Έκθεση Food and Drink Event - IFE, Διεθνής Έκθεση Τροφίμων Σπεσιαλιτέ - Speciality - Fine Food Fair - SFFF, Διεθνής Έκθεση Οίνου London Wine Fair, Διεθνής Έκθεση Ενδυμάτων και Μόδας - Pure London - χειμερινή και καλοκαιρινή) και η διοργάνωση στοχευμένων εκδηλώσεων προώθησης ελληνικών προϊόντων. Στις νέες συνθήκες που έχουν διαμορφωθεί μετά την πανδημία, οι οργανωτές των εκθέσεων σε ορισμένες περιπτώσεις περιλαμβάνουν και την διαδικτυακή μορφή τους, για εκείνους που επιθυμούν για διάφορους λόγους να συμμετέχουν με αυτή τη μορφή.

Προς την κατεύθυνση αυτή είναι αναγκαία η πρόβλεψη για διάθεση κονδυλίου για την κάλυψη μέρους εξόδων διοργάνωσης ετησίων εκδηλώσεων προώθησης με **απόδοση προτεραιότητας στον κλάδο τροφίμων και ποτών**, ο οποίος αντιπροσωπεύει το 36 - 42% των ελληνικών εξαγωγών αγαθών στο Ηνωμένο Βασίλειο (σύνολο εξαγωγών τροφίμων και ποτών £307 εκ. το 2021 έναντι 363 εκ. το 2020) αλλά και περισσότερα από το 40% των αιτημάτων που δέχεται το Γραφείο μας από ελληνικές μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Προκειμένου οι ελληνικές επιχειρήσεις να αποκτήσουν ει δυνατόν συγκριτικό πλεονέκτημα στην βρετανική αγορά έχουμε εισηγηθεί την προβολή της μοναδικότητας της ελληνικής παραγωγής σε ορισμένους κλάδους με αιχμή του δόρατος στα τυροκομικά προϊόντα, το κρασί, το ελαιόλαδο και τις ελιές για την άνοδο της αναγνωρισιμότητας του ονόματος της χώρας μας στην αντίληψη των καταναλωτών ως μίας χώρας που προσφέρει προϊόντα υψηλής ποιότητας, αυθεντικά και μοναδικά που ικανοποιούν τις ανάγκες και τις προτιμήσεις τους.

Η **επαναλειτούργια του ΚΕΡΑΣΜΑΤΟΣ** από τον Enterprise Greece, η οποία ήταν μία δράση που αναδείκνυε τον πλούτο των γευστικών απολαύσεων και τα οφέλη της ελληνική κουζίνας και βασικών και σημαντικών

ελληνικών τροφίμων και οίνων στην υγιεινή διατροφή, όπως κατά κόρον έχουν κάνει προ πολλού άλλες χώρες του ανταγωνισμού, θα προσέφερε σε ικανό βαθμό προς την κατεύθυνση αυτή.

Η βρετανική αγορά εξακολουθεί να είναι πρωτοπόρος στο χώρο της διαμόρφωσης και ενδυνάμωσης τάσεων αγοράς όπως η προαγωγή της υγείας, της ευεξίας, της αναζήτησης νέων προϊόντων τα οποία προσφέρουν νέες γευστικές εμπειρίες και ποικιλία, της χορτοφαγικής διατροφής, των λιγότερο επεξεργασμένων προϊόντων, της απουσίας συντηρητικών και της ευαισθητοποίησης σε θέματα βιώσιμης ανάπτυξης. Το γεγονός αυτό καθιστά το έδαφος πρόσφορο για τη διατήρηση, ανάδειξη αλλά και τη διεύρυνση της παρουσίας των ποιοτικών ελληνικών τροφίμων και κρασιών τα οποία ικανοποιούν τις τάσεις αυτές.

Η προσπάθεια χρήζει πραγματοποίησης ανεξάρτητα από τυχόν δυσκολίες που δημιουργεί η αποχώρηση του Η.Β. από την Ε.Ε. Για το λόγο αυτό η χώρα μας χρειάζεται να έχει συμμετοχή και συνεχή παρουσία στη βρετανική αγορά καθώς το Ηνωμένο Βασίλειο είναι μία χώρα στην οποία ο ανταγωνισμός από τις εγχώριες επιχειρήσεις είναι γενικά μικρότερος σε σχέση με τον ανταγωνισμό που δέχονται τα ελληνικά προϊόντα από τις αντίστοιχες εγχώριες επιχειρήσεις σε νοτιότερες μεγάλες ευρωπαϊκές χώρες-αγορές.

Με την έλευση της πανδημίας είχαμε μεγάλες αλλαγές. Ραγδαία ανάπτυξη των ηλεκτρονικών πωλήσεων, αύξηση των πωλήσεων στην λιανική, κατάρρευση της αγοράς μαζικής εστίασης, η οποία όμως εν τω μεταξύ έχει επανέλθει, αύξηση των παραδόσεων κατευθείαν στον καταναλωτή B2C και καταναλωτές οι οποίοι αφιερώνουν περισσότερο χρόνο στο σπίτι και αφήνονται περισσότερο στη μαγειρική. Οι τάσεις αυτές ενδυναμώθηκαν ως αποτέλεσμα της μεγαλύτερης προσοχής στον τομέα της υγείας και παρά την επιβράδυνση της αναπτυξής τους που φυσιολογικά επανέφερε η αποχώρηση της πανδημίας εξακολουθούν να βρίσκονται στο προσκήνιο.

Οι αλυσίδες σε πολλές περιπτώσεις υιοθετούν μορφές προώθησης καθημερινών χαμηλών τιμών (EDLP - every day low prices) ή καρτών αφοσιωμένων πελατών (clubcard) ώστε να παρέχονται μεγαλύτερα κίνητρα για αγορές στην ίδια αλυσίδα (πχ. Tesco). Ο αριθμός των κωδικών προϊόντων έχει επανέλθει στα ράφια των super markets στα προ κρίσης επίπεδα και των προωθητικών δράσεων επίσης, εκτός της Tesco, λόγω της ενσωμάτωσής τους στην Cardclub.

Η πανδημία και η μεγαλύτερη έκθεση στις ηλεκτρονικές πωλήσεις και το διαδίκτυο έδωσε την ευκαιρία στους έλληνες εξαγωγείς να αναπτύξουν, να επεκτείνουν και να βελτιώσουν τη δραστηριότητά τους στα κοινωνικά δίκτυα, στο διαδίκτυο, στα ψηφιακά μέσα (π.χ. ψυχαγωγικά ψηφιακά παιχνίδια ή άλλα παρόμοια που παραπέμπουν σε ιστοσελίδες με συνταγές ή συμβουλές θρεπτικής αξίας προϊόντων) και στις συνεργασίες με χονδρεμπόρους, εισαγωγείς και αλυσίδες που έχουν συνεργασίες με εταιρείες online delivery ή να επεκτείνουν τις δυνατότητες των δικών τους εγκαταστάσεων ηλεκτρονικών πωλήσεων. Η προβολή με ελκυστικό τρόπο των προϊόντων τους, με την τηλεοπτική (video) παρουσίαση παρασκευής συνταγών για την βέλτιστη απόλαυσή τους θα εξακολουθήσει να είναι σημαντική, αν και ολιγότερο βεβαίως σε σχέση με την περίοδο της πανδημίας.

Τα διαδικτυακά σεμινάρια κατά τη διάρκεια της πανδημίας απέκτησαν μεγαλύτερη σημασία ως μέσο προώθησης των πωλήσεων. Η δυνατότητα που δόθηκε, μέσω του εικονικού βήματος πωλήσεων, για μια γρήγορη συνομιλία 15-30 λεπτών και με όλα τα σωστά άτομα μαζί από τις πωλήσεις, το μάρκετινγκ, τα χρηματοοικονομικά και τα logistics που βρίσκονταν στην ίδια κλήση, επέτρεψαν να απαντώνται εύστοχα οι ερωτήσεις των αγοραστών και να λαμβάνονται πιο γρήγορα αποφάσεις ακόμα και για νέα προϊόντα. Με την επάνοδο της φυσικής παρουσίας τα διαδικτυακά σεμινάρια παίζουν ασφαλώς μικρότερο ρόλο, όμως μπήκαν και θα εξακολουθήσουν να υπάρχουν ως εναλλακτική λύση σε ορισμένες περιπτώσεις.

Τα ηλεκτρονικά ταχυδρομεία των δυνητικών αγοραστών κατακλύζονται από εισερχόμενα μηνύματα. Συνεπώς ένας υποψήφιος προμηθευτής χρειάζεται να είναι ευρηματικός για να μπορέσει να ξεχωρίσει.

Οι ελλείψεις προσωπικού, που πυροδοτήθηκαν εν μέρει και από την αποχώρηση εργαζόμενων από την Ένωση, έπληξαν τις εφοδιαστικές αλυσίδες στα τέλη του 2021 αλλά παρ'όλες τις ελλείψεις υπάρχει σχετική

βελτίωση σήμερα (Οκτώβριος 2022). Επίσης τα προβλήματα που δημιουργήθηκαν στα τέλη του 2021 στην τροφοδοσία των πρατηρίων βενζίνης αποκαταστάθηκαν. Το μεγάλο πρόβλημα αποτελεί η ραγδαία και πολύ μεγάλη αύξηση των τιμών του φυσικού αερίου και του ηλεκτρικού ρεύματος που συμβάλλουν με τη σειρά τους στην μεγάλη αύξηση του πληθωρισμού και των τιμών στα καταστήματα. Ο πληθωρισμός ο οποίος κυμάνθηκε στο 10% τον Ιούλιο και τον Αύγουστο του 2022 εκτιμάται ότι θα ανέλθει περαιτέρω το επόμενο χρονικό διάστημα παρά τα μέτρα της Κυβέρνησης, τα οποία ελπίζεται ότι βραχυχρόνια θα τον περιορίσουν.

Στον τομέα των **κατασκευαστικών υλικών** η επεκτατική δημοσιονομική πολιτική που εφαρμόζει η Κυβέρνηση που αφορά και τις υποδομές - κατασκευές δημοσίων έργων, με την μεγάλη αύξηση των δημοσίων δαπανών, φέρνει αρκετούς κλάδους των κατασκευών στο προσκήνιο και στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος από πλευράς αύξησης εργασιών, όπως εκείνων των τηλεπικοινωνιών, της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, των έργων ενεργειακής αποδοτικότητας και δέσμευσης εκπομπών άνθρακος και των μεταφορών (π.χ. ηλεκτροκίνηση), ιδιαίτερα μετά την σταδιακή αποχώρηση της πανδημίας.

Στον τομέα της **ναυτιλίας**, παραδοσιακά, η χώρας μας είχε ισχυρή παρουσία στο Η.Β. Περίπου 60 ελληνικές εταιρίες διαθέτουν γραφεία αντιπροσώπευσης στο Λονδίνο, τα οποία δραστηριοποιούνται τόσο προς την βρετανική όσο και την διεθνή αγορά. Τα τελευταία χρόνια, η Ελλάδα είχε επιτύχει μερικό επαναπατρισμό ναυτιλιακών εταιρειών μέσω κινήτρων, αλλά και δυσμενών αλλαγών στο βρετανικό φορολογικό καθεστώς (non-doms). Η νέα σχετική ελληνική νομοθεσία του 2019 είναι περισσότερο ελκυστική και για τους έλληνες εφοπλιστές αλλά και για άλλες κατηγορίες επιχειρηματιών όπως π.χ. εντολέων κεφαλαίων υψηλού κινδύνου (hedge funds) και άλλων συναφών τομέων. Οι έλληνες πλοιοκτήτες που κάνουν χρήση των διατάξεων non-dom δεν ξεπερνούν πλέον τους 20-30.

Στην **προσέλκυση επενδύσεων** το ενδιαφέρον είναι ευρύ. Τομείς συγκριτικού πλεονεκτήματος είναι εκείνοι του τουρισμού, των αγροτοδιατροφικών προϊόντων, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, της τεχνολογίας της πληροφορικής και των τηλεπικοινωνιών, των επιστημών ζωής, της εφοδιαστικής αλυσίδας, των κέντρων παροχής υπηρεσιών σε διεθνές επίπεδο και της προσέλκυσης επενδυτικών κεφαλαίων για την ανάπτυξη ελληνικών νεοφυών επιχειρήσεων.

Z. ΧΡΗΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Z.1 Ελληνικές Αρχές – Ελληνική Κοινότητα

Ελληνική Πρεσβεία

Embassy of Greece in London

1A Holland Park

London W11 3TP

Tel: +44 (0) 2072293850

Email: gremb.lon@mfa.gr

Web: <https://www.mfa.gr/uk/>

Προξενικό Γραφείο

1A Holland Park

London W11 3TP

Tel: +44 (0) 2073135600

Email: grgencon.lon@mfa.gr

Web: <https://www.mfa.gr/uk/presveia/sections/proxeniko-grapheio.html>

Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων

Economic & Commercial Section

1A Holland Park

London W11 3TP

Tel: +44 (0) 2077278860

Email: ecocom.london@mfa.gr

Web: <https://agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/office/834>

Γραφείο Δημόσιας Διπλωματίας

Public Diplomacy Office

1A Holland Park

London W11 3TP

Tel: +44 (0) 2077278860

Email: pdo.lon@mfa.gr

Web: <https://www.mfa.gr/uk/presveia/sections/grafeio-typou-kai-epikoinonias.html>

fb: @GreeceInUK

twitter: @GreeceinUK

Αρχιεπισκοπή Θυατειρών και Μεγάλης Βρετανίας

(πληροφορίες για την Ελληνική Κοινότητα στο Ηνωμένο Βασίλειο)

Thyateira House

5 Craven Hill

London W2 3EN

Tel: + 44 (0) 2077234787

Fax: + 44 (0) 207224 9301

Email: mail@thyateira.org.uk

Web: www.thyateira.org.uk

Ελληνικές κοινότητες στο Ηνωμένο Βασίλειο

<https://www.mfa.gr/uk/ellada/ellada-kai-inomeno-vasileio/ellenikes-koinotetes.html>

Z.2 Βρετανικά Οικονομικά Υπουργεία, Υπηρεσίες και Ανεξάρτητες Αρχές

Κεντρική πύλη Βρετανικής Κυβέρνησης

<https://www.gov.uk/>

Ευρετήριο Κεντρικής Κυβέρνησης

<https://www.gov.uk/government/organisations>

Department for Business, Energy and Industrial Strategy (BEIS)

1 Victoria Street, London SW1H 0ET

Tel.: 020 7215 5000, Fax: 020 72150105

<https://www.gov.uk/government/organisations/department-for-business-energy-and-industrial-strategy>

Department for Environment Food & Rural Affairs (DEFRA)

Seacole Building

2 Marsham Street

London, SW1P 4DF

Tel.: 03459 33 55 77, +44 20 7238 6951

defra.helpline@defra.gov.uk

<https://www.gov.uk/government/organisations/department-for-environment-food-rural-affairs>

Department for International Trade

King Charles Street

Whitehall

London

SW1A 2AH United Kingdom

Tel.: 44 (0)20 7215 5000

<https://www.gov.uk/government/organisations/department-for-international-trade>

HM Treasury

1 Horse Guards Road

London SW1A 2HQ

Tel.: 020 72705000

<https://www.gov.uk/government/organisations/hm-treasury>

HM Revenue & Customs

(φορολογική υπηρεσία)

Somerset House, Strand

London WC2R 1LB

Tel.: 020 74387711

Fax: 020 74386494

<https://www.gov.uk/government/organisations/hm-revenue-customs>

Companies House

(μητρώο βρετανικών επιχειρήσεων - έλεγχος στοιχείων τους)

Main Office

Crown way, Maindy , Cardiff, CF 14 3UZ

Tel.: 0303 1234 500

enquiries@companieshouse.gov.uk

<https://www.gov.uk/government/organisations/companies-house>

Office for National Statistics

(Βρετανική στατιστική υπηρεσία)

1 Drummond Gate

London SW1V 2QQ

Tel.: 020 75335888

Fax: 020 75336224

<http://www.ons.gov.uk>

Food Standards Agency

Aviation House

125 Kingsway

London WC2B 6NH

Switchboard: 020 7276 8000

<http://www.food.gov.uk>

Medicines & Healthcare products Regulatory Agency

10 South Colonnade

London E14 4PU

Email: info@mhra.gov.uk

Tel.: 020 3080 6000

Fax: 020 3118 9803

<https://www.gov.uk/government/organisations/medicines-and-healthcare-products-regulatory-agency>

Intellectual Property Office

Concept House

Cardiff Road

Newport

South Wales NP10 8QQ

Tel: +44 1633 813930

Fax: +44 1633 817777

Email: enquiries@ipo.gov.uk

<https://www.gov.uk/government/organisations/intellectual-property-office>

The Financial Conduct Authority

(ανεξάρτητη αρχή εποπτείας χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών)

25 The North Colonnade

Canary Wharf,

London E14 5HS

Tel: +44 20 7066 1000

Fax: +44 20 7066 1099

www.fca.org.uk

Competition & Markets Authority

Victoria House

37 Southampton Row

London

WC1B 4AD

Tel.: +44 (0) 20 3738 6000

<https://www.gov.uk/government/organisations/competition-and-markets-authority>

Chartered Trading Standards Institute

1 Sylvan Court - Sylvan Way
Southfields Business Park
Basildon
Essex SS15 6TH, UK
www.tradingstandards.uk

Z.3 Εμπορικά & Βιομηχανικά Επιμελητήρια

British Chambers of Commerce in the UK (Ενωση Επιμελητηρίων)

65, Petty France,
London SW1H 9EU
Tel: 0207 654 5800
Fax: 0207 654 5819
info@britishchambers.org.uk
www.britishchambers.org.uk

London Chamber of Commerce

33 Queen Street,
London EC4R 1AP
Tel.: 020 7248 4444
www.londonchamber.co.uk

UK Finance

(Κλαδικός φορέας)

www.ukfinance.org.uk

Κατάλογος μελών: www.ukfinance.org.uk/membership/find-a-member

Greater Birmingham Chambers of Commerce

75 Harborne Road
Edgbaston
Birmingham
B15 3DH
Tel: 0121 454 6171
info@birmingham-chamber.com
www.greaterbirminghamchambers.com

Edinburgh Chamber of Commerce

27 Melville Street
Edinburgh EH3 7JF
Tel: 0131 221 2999
www.edinburghchamber.co.uk

South Wales Chamber of Commerce

Orion Suite, Enterprise Way, Newport NP20 2AQ
Tel: 01633 254 041
<https://chamberswales.com>

Northern Ireland Chamber of Commerce and Industry

22 Great Victoria Street, Belfast BT2 7BJ.
tel: +44 (0)28 9024 4113 fax: +44 (0)28 9024 7024
mail@northernirelandchamber.com
<http://www.northernirelandchamber.com>

Z.4 Τράπεζες

Bank of England

(Κεντρική Τράπεζα)
Threadneedle Str.
London EC2R 8AH
Tel.: 020 76014444
Fax: 020 76015460
e-mail: enquiries@bankofengland.co.uk
www.bankofengland.co.uk

Alpha Bank London Limited

Capital House
85 King William Street
London EC4N 7BL
Tel.: +44 20 7332 6767
<https://alphabanklondon.co.uk/>

EFG Eurobank Ergasias SA

2nd Floor, Devonshire House,
1 Mayfair Pl, London W1J 8AJ
Tel: +44 (0)20 7009 1800

Z.5 Άλλοι οικονομικοί φορείς

Confederation of British Industry (CBI)

Centre point, 103 New Oxford St.
London WC1A 1DU
Tel.: 020 73797400
www.cbi.org.uk

London Stock Exchange

10 Paternoster Square
London EC4M 7LS
Tel.: 020 7797 1000
www.londonstockexchange.com

Hellenic Bankers Association - UK

The Hellenic Centre
16-18 Paddington Street
London W1U 5AS

hba@hellenicbankers.org.uk
<http://www.hellenicbankers.org.uk/>

Greeks in the City Association (Ενωση Ελλήνων Επαγγελματιών Λονδίνου)

Address: 16-18 Paddington St,
London, United Kingdom, W1U 5AS
Email: contact@greeksinthecity.org
Website: <https://greeksinthecity.org/>

Greek Shipping Cooperation Committee

The Baltic Exchange
38 St. Mary Axe
London EC3A 8BH
Tel: +44 (0)2076 264 545
Fax: +44 (0)2076 960 701
Email: committee@greekshipping.org

British Hellenic Chamber of Commerce

25 Vas. Sophias Av.
Athens 10674 Greece
Tel: + 30 210 7210361 - 7210493
Fax: + 30 210 7212119
Email: info@bhcc.gr
www.bhcc.gr

Z.6 Διοργανωτές Εκθέσεων

Trade Fairs and Exhibitions UK
www.exhibitions.co.uk

Z.7 Ξενοδοχεία στο Λονδίνο

HOLIDAY INN

3 Berkeley Street Piccadilly,
Mayfair, London, W1J 8NE
Tel.: +44 8719429110
www.ihg.com/holidayinn/hotels/gb/en/reservation

Le Méridien Piccadilly

21 Piccadilly, London W1J 0BH
Tel.: +44 20 7734 8000
<https://www.marriott.co.uk/hotels/travel/lonpm-le-meridien-piccadilly/>

The May Fair Hotel

Stratton Street, London, W1J 8LT
Tel.: +44 20 7629 7777
www.themayfairhotel.co.uk

Grosvenor House, A JW Marriott Hotel

Park Lane, London, W1K 7TN

<http://www.marriott.co.uk/hotels/travel/longh-grosvenor-house-a-jw-marriott-hotel/>

London Marriott Hotel Park Lane

140 Park Lane

London, W1K 7AA

<http://www.marriott.co.uk/hotels/travel/lonpl-london-marriott-hotel-park-lane/>

The Ritz London

150 Piccadilly

London

W1J 9BR

Tel: +44 (0) 20 7300 2222

Fax: +44 (0) 20 3283 8216

<https://www.theritzlondon.com/>

Email: reservations@theritzlondon.com

Z.8 Διπλωματικές Αποστολές

Κατάλογος διπλωματικών αποστολών στο Ηνωμένο Βασίλειο:

www.gov.uk/government/publications/foreign-embassies-in-the-uk

Z.9 Βρετανικά ΜΜΕ

Οικονομικές εφημερίδες

Financial Times

1 Southwark Bridge, London SE1 9HL

Tel.: 020 78733000, Fax: 020 78733194

e-mail: news.desk@ft.com

website: www.ft.com

Οικονομικά Περιοδικά

The Economist

25 St James's Street, London SW1A 1HG

Tel.: 020 78307000, Fax: 020 78392968

e-mail: inquiries@economist.com

www.economist.com

Τηλεόραση

British Broadcasting Television and Radio (BBC)

Broadcasting House, London W1A 1AA

Tel.: 020 75804468

www.bbc.co.uk